

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

89'uncu Birleşim

20 Mayıs 2025 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, usul tartışması açılmasına ilişkin açıklaması
- 2.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 3.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Gazze'ye karşı Müslümanların tutumuna ilişkin açıklaması
- 4.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, küçük esnafa ilişkin açıklaması
- 5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, 19 Mayıs 1919'un 106'ncı yılına ve Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, hazırlıkları süren yeni hal yasası ile yerel yönetimler yasasına ilişkin açıklaması
- 6.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, yaş çay kampanyasına ilişkin açıklaması
- 7.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, 17-31 Mayıs Kayıplar Haftası'na ilişkin açıklaması
- 8.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, öğrenci affına ilişkin açıklaması
- 9.- İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, Şarkıcı Linet'e ilişkin açıklaması
- 10.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, çiftçilere ilişkin açıklaması
- 11.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, onuncu yargı paketine ilişkin açıklaması
- 12.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, İstanbul Beykoz'un imar ve mülkiyet sorununa ilişkin açıklaması
- 13.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 17-31 Mayıs Kayıplar Haftası'na ilişkin açıklaması
- 14.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Kırım Tatar Türklerinin sürgün edililerinin 81'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 15.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, yedi yılını dolduran sözleşmeli erbaşların ve erlerin mağduriyetine ilişkin açıklaması
- 16.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, gece müzeciliğine ve Müzeler Haftası'na ilişkin açıklaması
- 17.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Şırnak Gabar'daki Şehit Esmâ Çevik Petrol Üretim Tesisi'ne ilişkin açıklaması
- 18.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'a'nın, Mehmet Şimşek'in OSB'ler ve hallerle ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması
- 19.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Galatasaray'a ve futbola ilişkin açıklaması
- 20.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, Giresun Doğankent'te bir maden şirketinin dere yatağına atık havuzu inşa etmesine ilişkin açıklaması
- 21.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, Trabzon'un Erikli Yaylası'ndaki altın madeni aramalarına ilişkin açıklaması
- 22.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, İsraili yetkililerin Gazze açıklamalarına ilişkin açıklaması
- 23.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Türkiye Futbol Federasyonunun 3. Lig için getirdiği 25 yaş sınırına ilişkin açıklaması
- 24.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, Kayseri'de yapılacak olan Uluslararası MEB Robot Yarışması'na ilişkin açıklaması
- 25.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 19 Mayıs 1919'a, kabul edilen grup önerilerine, araştırma komisyonlarının raporlarına, arıcılığa, sözleşme bekleyen kamu işçilerine ve bazı belediyelerde işçilerin işine son verildiğine ilişkin açıklaması
- 26.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, yürütülmekte olan süreç ve "silah bırakma ve barış bildirisi" denilen çağrı metnine, 18 Mayıs Kırım Tatar sürgününün yıl dönümüne, Galatasaray'a ve Türkiye Futbol Federasyonunun 3.Lig'de yaş sınırı getirmesine ilişkin açıklaması

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, "terörsüz Türkiye" sürecine ve bu süreçte Türkiye Büyük Millet Meclisine düşen sorumluluğa ilişkin açıklaması

28.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çerkez soykırımına, bugün gruplarını ziyaret eden Kafkas Dernekleri Federasyonuna, Çerkez vatandaşlara ve kayıp yakınlarına, Kayıplar Haftası'na, TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'a, Gabar'da çıkarılan petrole, toplumun beklentilerine ve cezaevlerindeki sorunlara ilişkin açıklaması

29.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, İzmir'de yaptıkları mitinge, İstanbul Büyükşehir Belediyesinde bugün gözaltına alınanlara, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'e ve Türkiye'deki adalete ilişkin açıklaması

30.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, 18 Mayıs Kırım Tatar sürgününün yıl dönümüne, Müzecilik Haftası'na, Türk Hava Yollarının 92'nci kuruluş yıl dönümüne, Göktepe-3 Kuyusu'na, dün Gabar'da düzenlenen törene, terörsüz Türkiye'ye ve Maliye Bakanıyla ilgili gündeme getirilen iddialara ilişkin açıklaması

31.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, çalışma düzenine ilişkin açıklaması

34.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun İYİ Parti grup öneri üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

35.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

36.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, usul tartışması açılmasına ilişkin açıklaması

IV.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un tutumu hakkında

2.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un tutumu hakkında

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Mersin'den gelen kadın muhtarlara "Hoş geldiniz." denilmesi

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Trabzon Atatürkçü Düşünce Derneği temsilcilerinin selamlanması

B) Önergeler

1.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, (2/1926) esas numaralı Kadınların Yerel Siyasette Eşit Temsili ve Yerel Karar Mekanizmalarına Eşit Katılımı Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/104)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın Başkanlığın tutumunun lehinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

2.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

3.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

VII.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkarak Millî Mücadele'yi başlatmasının 106'ncı yıl dönümüne ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Samsun Milletvekili Ersan Aksu'nun, 19 Mayıs 1919'da Samsun'da başlayan ulusal kurtuluş mücadelesi yolculuğuna ilişkin gündem dışı konuşması

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması
- 2.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, İstanbul Milletvekili Doğan Demir'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması
- 3.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, önceki açıklamasında "Mâlik el-Eşter" yerine "Mervân"ı yanlışlıkla ifade ettiğine ilişkin konuşması
- 4.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, Genel Kurulun bir mahkeme salonu olmadığına ve üsluba ilişkin konuşması

IX.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Filistin halkına yönelik insani yardım faaliyetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve Gazze'de işlenen suçların cezasız kalmaması adına gerekli ulusal ve uluslararası politikaların belirlenmesi amacıyla 10/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 2.- İYİ Parti Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekili tarafından, gençlerin suça yönelme nedenlerinin tespit edilerek bu durumun engellenmesi ve gençlerin suçtan korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 8/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kayıp yakınlarının yüzleşme ve adalet taleplerinin karşılanması için yapılacak çalışmaların araştırılması amacıyla 20/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, TRT'nin tarafsızlığını kaybetmesiyle ortaya çıkan rejim krizi konusunda genel görüşme açılması amacıyla 20/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 210 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 2'nci sırasına ve yine bu kısımda bulunan 206 ve 189 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 3 ve 4'üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü (bugün) birleşiminde gündemin "Seçim" kısmında Anayasa'nın 159'uncu maddesi ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nun 18 ila 20'nci maddelerine göre Hâkimler ve Savcılar Kurulunda boşalacak olan 5 üyelik için seçim yapılmasına ve bu birleşiminde başkaca bir işin görüşülmemesine, 21 Mayıs 2025 Çarşamba günü birleşiminde gündemin "Seçim" kısmında 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunu'nun 35'inci maddesine göre RTÜK'te boşalacak olan 3 üyelik için seçimin yapılmasına ve bu birleşiminde 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına; Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 210 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

X.- SEÇİMLER

A) Hakimler Ve Savcılar Kurulu Üyeliklerine Seçim

- 1.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 159'uncu Maddesi ile 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nun 18 ila 20'nci Maddeleri Uyarınca Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyeliği Aday Seçimlerine Dair Raporu (5/5) (S. Sayısı: 209)

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, haklarında acele kamulaştırma kararı alınan bazı taşınmazlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/27177)
- 2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, toplumsal şiddetin önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/27184)
- 3.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Hatay ilinde yapılması planlanan sanayi alanlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/27623)
- 4.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, TFF tarafından spor müsabakalarına yapılan hakem atamalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/27723)

20 Mayıs 2025 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.06

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ
KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)
----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, toplantı yeter sayısı yok, Anayasa 95'e, İç Tüzük 15'e göre baktığınız zaman yok, 200 kişi yok burada.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Siz zaten hiç bakmadınız ki Başkanım, yüzünüzü hiç kaldırmadınız ki. Yani hiç bakmadınız siz Genel Kurula Başkanım, önünüzdeki yazıyı okudunuz.

BAŞKAN - Şu anda Anayasa ve İç Tüzük'ümüze göre ben Meclis Başkanı olarak şurada Meclisin yeterli bir çoğunluğu olduğunu görüyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, nasıl görüyorsunuz? Burada 200 kişi yok, 200 kişi yok.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bakmadınız ki!

BAŞKAN - Herhangi bir tereddüdüm olmadığı için oylamaya gerek görmüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, burada 200 kişi yok.

BAŞKAN - Şimdi, gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bakın, böyle keyfî bir şekilde davranamazsınız.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ali Mahir Bey, CHP'yi yok saymamızı istemeyin. Niçin ısrar ediyorsunuz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yoklama alın o zaman, çok zor bir şey mi Sayın Başkanım? Lütfen yoklama alın, lütfen... Bakın, İç Tüzük'ü, Anayasa'yı ihlal ediyorsunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yoklama yapmak zorundasınız. Toplantı yeter sayısı yoktur, açamazsınız bu Meclisi, toplantı yeter sayısı yoktur.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Siz mi karar veriyorsunuz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Anayasa karar veriyor.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ali Mahir Bey, çıkanlara baksana!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Toplantı yeter sayısı yok Başkanım.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.09

İKİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.18
BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ
KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye) , Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)
-----0-----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçmeden önce...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, usul tartışması açılmasına ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkanım, tutumunuz hakkında usul tartışması açmak istiyoruz.

BAŞKAN - Sesi duyamıyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkanım, biraz evvel hem yoklama alınmaması hem de Meclis Başkan Vekilliği kürsüsüyle ilgili görev verilmesi ve verilmemesi konusu üzerinden bir usul tartışması açmak istiyoruz.

IV.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un tutumu hakkında

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Lehte bize Sayın Başkanım...

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Lehte...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - 2'nci lehtemiz...

HALİL ELDEMİR (Bilecik) - Lehte Başkanım...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Aleyhte Başkanım...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Aleyhte...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Aleyhte Gökhan Bey...

BAŞKAN - Gökhan Bey mi geliyor?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Evet.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Aleyhte söz istiyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Lehte Mustafa Arslan ve Halil Eldemir...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Başkanım, aleyhte...

BAŞKAN - Aleyhte Bülent Kaya...

Mustafa Arslan ve Leyla Şahin Usta, lehte olmak üzere sizlere söz vereceğim.

Evet, Mustafa Arslan Bey, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Genel Kurulu ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin itirazı üzerine bir usul tartışması açıldı. Usul tartışması açılmasına bizce gerek yok.

ADEM ÇALKIN (Kars) - Ses... Sanki ses yok gibi, sesi yükseltsinler, ses yok; ses gelmiyor, ses.

BAŞKAN - Buyurun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Efendim, konuşuyordu süreyi kestiniz, yeniden başlattınız, ben anlamadım bu usulsüzlüğü!

Yirmi dört saniye geçti, yeniden, sıfırdan başlattınız.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri, Genel Kurulu ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dün 19 Mayıs 1919'un 106'ncı yıl dönümünü idrak ettik. Ben aziz milletimizin 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nı tebrik ediyorum. Rabb'im birliğimizi, beraberliğimizi daim eylesin.

Cumhuriyet Halk Partisinin, Meclisin Meclis Başkanı tarafından yönetilmesine bir itirazı var. Bunun kabulü mümkün değil. Her zaman muhalefet milletvekilleri şu Anayasa kitabını, İç Tüzük'ü alıp bu Meclis kürsüsünden bize doğru salladılar, buna uyulmasını istediler. Meclis İçtüzüğü'ne göre, gayet açık bir şekilde de ifade edildiği üzere, Meclisi Meclis Başkanı yürütür. Meclis Başkanlığının yönetimine itiraz dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir.

CAVİT ARI (Antalya) - Dünyanın hiçbir yerinde de bu kadar yanlış yapıldığı görülmemiştir.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) - Yine, Meclisin gündemi Danışma Kurulunda ve gündemle ilgili alınacak kararlar da belli. Meclis gündeminde olmayan şeyleri Meclis Başkanı da Meclis Başkan Vekili de burada konuşamaz, okutturamaz, söyleyemez. "Meclis hangi hâllerde, ne iş yapacak?" bunların tamamı İç Tüzük'te belli yani Meclisin çalışma anayasası İç Tüzük'te belli. Dolayısıyla biz usul tartışmasında Sayın Başkanın lehinde görüşümüzü bildiriyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, ne dedi? Hiçbir şey demedi ki! Sayın Başkan, ne dedi?

BAŞKAN - Aleyhte söz almak üzere Sayın Gökhan Günaydın. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Mersin'den gelen kadın muhtarlara "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Konuşmadan evvel, müsaade ederseniz, Mersin'den gelen kadın muhtarlarımız burada, locada bizleri izliyorlar; kendilerine hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

IV.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un tutumu hakkında (Devam)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Anayasa'nın 96'ncı maddesi Türkiye Büyük Millet Meclisinin tüm işlerinde toplantı yeter sayısı olarak üçte 1'i ortaya koymuştur. Siz toplantıyı açtığınızda 200 milletvekilinin olup olmadığı konusunda tereddüt içinde olur iseniz mutlaka oylamaya gitmeniz gerekir. Bu konu size hatırlatıldı, orta yerde 200 milletvekilinin olmadığı çıplak gözle görülüyor idi ancak siz bu oylamaya gitmediniz ve açıp kapatmak suretiyle Meclisi açmış bulundunuz. Birinci usulsüzlüğü bu anlamda saptamak isterim ama ikinci ve çok daha önemli bir konu var.

Arkadaşlar, 14 Mayıs 2023'te Hatay halkının oylarıyla Şerafettin Can Atalay milletvekili seçildi ve milletvekili seçilmesine rağmen iki yıla aşkın süredir Silivri'de mahpus tutuluyor. Anayasa Mahkemesinin bu konuda açık kararları var. Anayasa Mahkemesi kararlarından evvel ortaya çıkmış bir sürü Yargıtay kararı bize parmak salladı, "Sen nasıl olur da Meclis Başkanı olarak benim kararımı okutmazsın?" dedi ve bu fiili İç Tüzük ihlali olarak Anayasa Mahkemesine götürdük, Anayasa Mahkemesi burada yaptığınız oylamayı yok hükmünde saydı.

Şimdi soralım: Biz burada bir Meclis Başkan Vekilinin bir milletvekilinin hakkını, hukukunu korumasını, aslında Anayasa'nın seçme ve seçilme hakkını korumasını ve Anayasa Mahkemesinin kararını okutmasını sanki illegal bir iş olarak görüyoruz. Bu kabul edilebilir mi arkadaşlar? Bir Millet Meclisi, milletvekilinin hakkını koruyamıyor ise Meclisin dışarıda bir saygınlığı kalabilir mi? (CHP sıralarından alkışlar)

Ayrıca, devam edelim, Anayasa'mızın, İç Tüzük'ün maddeleri defalarca diyor ki: "Siyasi parti grupları, Mecliste güçleri oranında temsil edilirler." Siz Sayın Meclis Başkanımız, isimlerden bağımsız olarak, Milliyetçi Hareket Partisinin ve Adalet ve

Kalkınma Partisinin Meclis Başkan Vekillerine Meclisi yönettiyordunuz; Allah rahmet eylesin, sevgili Sırrı Süreyya Önder'in ölümünden sonra sevgili Gülizar Biçer Karaca'ya da söz vermeyerek bu Meclisi Cumhuriyet'in Meclis Başkan Vekillerinin Meclisi hâline getiriyorsunuz. Bu kabul edilebilir mi? (CHP sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla Türkiye'de sorumlu bir muhalefet vardır, biz bu Meclisin çalıştırılmasını ve bu Meclisin saygın biçimde memleketin sorunlarına eğilerek çözüm üretmesini, sanal gündemlerle oyalanmaması gerektiğini söylüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Ancak bir taraftan da açıkça ifade edeyim: Anayasa'nın 94'üncü maddesinden kaynaklanan haklarını bir acizyet içerisinde geri çekecek ve bundan mahcubiyet duyacak bir grup karşınızda yoktur; bunu da ifade etmek isterim. (CHP sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla, buradan söylüyorum ki Mecliste grubu bulunsun bulunmasın bütün siyasal partileri sorumlu davranmaya, Anayasa'ya ve İç Tüzük'e uygun olarak bu Meclisi çalıştırmaya ve Meclisin saygınlığı üzerinden Türkiye'nin sorunlarını çözmeye davet ediyor, hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi, lehte olmak üzere, Sayın Leyla Şahin Usta.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, usul tartışmasını talep eden Sayın Gökhan Günaydın Bey, Meclis Başkan Vekilliği görevlendirilmesiyle ilgili olarak usul tartışması açtığını söylemişti.

İç Tüzük 14'te -kendisi de çok iyi biliyor, eminim, bunu Meclisteki bütün siyasi parti gruplarının hepsi çok iyi biliyor- TBMM Genel Kurulundaki Başkanın, Meclis Başkanının görevleri açıkça, çok net ve kati suretle belirtilmiştir. Yine, İç Tüzük 15'inci maddeye göre ise "Başkanvekillerinin görevi, Başkanın yerine Genel Kurul görüşmelerini yönetmek ve yönettiği oturumlarla ilgili tutanak dergisi ile tutanak özetinin düzenlenmesini gözetmektir. Başkanvekillerinin hangi birleşim veya oturumları yöneteceklerine Başkan karar verir." Ve uygulamada, TBMM Başkanları, İç Tüzük'ün bu hükmüne dayanarak Genel Kurulu yönetme görevini, sırayla, her hafta bir Başkan Vekili yönetecek şekilde TBMM Başkan Vekillerine bırakmaktadırlar, diyor.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - "Sırayla" diyor, "sırayla".

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - "Sırayla" diyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - İtiraf var burada!

ALİ KARAOBA (Uşak) - Sırayla, sırayla...

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Ancak aynı İç Tüzük 15 der ki: Bir Meclis Başkan Vekili Meclis Başkanının onayına sunmadan, Danışma Kurulunun onayına sunmadan herhangi bir yazıyı, herhangi bir görüşü alıp, kendi kafasına göre getirip burada, Divanda okutma hakkına sahip değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Meclis Başkan Vekilimiz olması gereken bir şeyi yaptı, sizin okumanız gerekirdi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Bu, kesinlikle Başkan Vekilinin, Meclis Başkan Vekilinin yetkisini aşması ve görevini de kötüye kullanmasıdır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Burada bir itiraf var!

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Anayasa hükmüne uymak zorundasınız.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Kaldı ki Gülizar Biçer Hanımefendi yaklaşık bir buçuk iki yıldır burada Meclis Başkan Vekilliği yaptığı her oturumda, Sayın Numan Kurtulmuş'un Meclis Başkanı olarak kendisinin onay verdiği metinleri uygulamıştır ve okumuştur. Ne hikmetse, o gün, hem de Sırrı Süreyya Önder'in hasta olduğu özel bir oturumda çıkmış, bile ve isteyerek, kasten, korsan olarak, Meclis Başkanının onayı olmadan, Danışma Kurulunun onayı olmadan, korsan bir şekilde, İç Tüzük'e de aykırı olarak bu uygulamasını yapmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - "Ne hikmetse" değil, olması gerekeni yaptı.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Bu sebeple, Sayın Meclis Başkanının yapmış olduğu usul ve uygulama İç Tüzük'e de Anayasa'mıza da uygundur. Bu konuda Meclisin itibarını korumak hepimizin görevi. Meclis Başkan Vekili İç Tüzük'te tanımlanan yetkisinin dışında herhangi bir yetkiyi kullanamaz. Eğer bir Meclis Başkan Vekili bu yetkiyi aşıyorsa da görev vermek veya vermemek Sayın Meclis Başkanına aittir. Bu konudaki tutumumuz, Sayın Meclis Başkanımızın verdiği kararın sonuna kadar doğru olduğudur. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Alıştınız ülkeyi Anayasa'sız yönetmeye!

BAŞKAN - Şimdi, aleyhte olmak üzere, YENİ YOL Partisi Grubu Başkanı Bülent Kaya Bey'i çağırıyorum.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Lehte mi, aleyhte mi?

BÜLENT KAYA (Devamla) - Aleyhte... Sayın Başkanın söylediği gibi, lehte söz alıp aleyhte konuşacak değiliz.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) - Hiçbir zaman konuşmadınız zaten.

BÜLENT KAYA (Devamla) - İç Tüzük'ümüzün 57'nci maddesi Meclis Başkanının Genel Kurulu açarken tereddüde düşmesi hâlinde elektronik oylama yapılacağını hükme bağlıyor. Daha önce de burada tereddüt olduğuna dair milletvekillerinin itirazı olduğu zaman Sayın Bekir Bozdağ ve başka Meclis Başkan Vekilleri de elektronik oylamayla başladı. Sayın Başkan, siz bu Meclisi yönetirken tarafsız bir şekilde bu Meclisi yönettiğinizi bu heyete kabul ettirmek durumundasınız hâl, davranış ve uygulamalarınızla. Çıplak bir gözle dahi 200 kişi bu Mecliste yokken "Bana verilen yetki gereği ben varmış diye sayıyorum." dersiniz tarafsızlığınızla gölge düşer, bu yönüyle tutumunuza katılmadığımı ifade etmek istiyorum. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Usul tartışmamızın konusu bu değil ayrıca, usul tartışmasının konusu bu değil.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Bir diğer husus: Başkanlık tezkereleri Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı tarafından ilgili gündemde buraya iletilmediği takdirde bir Meclis Başkan Vekilinin herhangi bir konuyu bir Başkanlık tezkeresi olarak burada

okutmasının İç Tüzük'e aykırı olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla şayet Gülizar Hanım o oturumda bunu bir tezkere olarak okutmuşsa elbette İç Tüzük'e aykırı bir hüküm, davranış içerisinde. Yalnız, Sayın Başkan, siz de çok iyi biliyorsunuz ki 30/01/2024 tarihli Birleşimde siz Yargıtay 3. Ceza Dairesi kararını burada okutmak üzere tezkereyle Sayın Bekir Bozdağ'ın nöbetçi olduğu bir oturuma gönderdiniz, Sayın Bekir Bozdağ da o tezkerenizi burada okuttu. Daha sonra Anayasa Mahkemesi şubat ayında bir karar verdi, dedi ki: "Sayın Bekir Bozdağ'ın Sayın Numan Kurtulmuş'un görevlendirmesiyle okuttuğu olduğu tezkere yok hükmündedir." Şimdi "yok hükmünde" ne demek? Hiç doğmamıştır, böyle bir şey vuku bulmamıştır manasına gelir. Dolayısıyla Sayın Başkanım, Anayasa Mahkemesinin bu kararı ortadayken Sayın Bekir Bozdağ'ın bu kürsüde okuduğu 3. Ceza Dairesinin kararına rağmen Can Atalay'ın bütün özlük haklarını alan uygulamanızın da Anayasa Mahkemesi kararlarının herkesi bağlayıcı olduğuna dair hususa aykırı olduğunu buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Evet, tezkereler sizin onayınızla buraya gelir, okunur ama sizi de bağlayan bir Anayasa Mahkemesi var; sizin Bekir Bozdağ Bey'e okuttuğunuz tezkerenin yok hükmünde olduğunu söylüyor Anayasa Mahkemesi. Burada çok değerli hukukçular var, butlan başka bir şeydir, geçersizlik başka bir şeydir. "Yok hükmünde" demek o olayın hiç meydana gelmemiş gibi değerlendirilmesidir. Anayasa, hukuk bu kadar açıkken sizin yedi, sekiz aydır hâlâ bu konuya, yok hükmünde olan bir konuya rağmen işlem tesis etmenizi elbette doğru bulmadığımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla Gülizar Hanım'ın İç Tüzük'e aykırı bir davranışı varsa, eğer "Bu bir tezkeredir." konusunda bir ısrarı olursa yanlıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Ben onu bir tezkere olarak okuttuğuna dair bir kanaatte değilim. Eğer öyle bir kanaatte ise gelir burada ifade eder.

Sayın Başkanım, bir de sizden bir talebimiz olmuştur. Bütün muhalefet grupları olarak biz çarşamba ve perşembe günü, iki gün burada hazır bulunduk. Sizin görevlendirdiğiniz Adalet ve Kalkınma Partili 2 Kâtip Üye, sizin görevlendirme yazınıza rağmen, Meclis Başkan Vekili rahmetli Sırrı Süreyya Önder de burada hazırken, bütün gruplar olarak biz burada hazırken, milletvekilleri hazırken Grup Başkanlarının talimatıyla bu kürsüye çıkmadılar. Biz de buradan bir çağrıda bulunduk size, dedik ki: "Sayın Başkan, bunları siz mi görevlendiriyorsunuz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu mu görevlendiriyor? Bunun bir yaptırımını olsun, siz yaptırım yapmazsanız biz İç Tüzük'ten kaynaklı haklarımızı yeri, zamanı ve takdir hakkı grubumuza ait olmak üzere mutlaka yerine getireceğiz." Aradan kaç ay geçti hâlâ o Kâtip Üyelerle ilgili herhangi bir işlem yapmadınız. Sizi değil, Grup Başkanını dinleyen Kâtip Üyelere herhangi bir işlem yapmıyorsunuz ama Gülizar Hanım'la ilgili İç Tüzük'te açık olmayan bir hükmü uygulamanızı doğru bulmadığımı bir kez daha ifade ediyorum. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, AKP Grup Başkan Vekili Sayın Leyla Şahin Usta, Denizli Milletvekilimiz ve Meclis Başkan Vekilimiz hakkında "Korsan eylemde bulunmuştur." demiştir. Ben Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili olarak -kendisi yok- onun hakkında sataşmadan dolayı söz hakkımı talep ediyorum.

BAŞKAN - Ama sizden ricam, yeni bir sataşmaya mahal vermeden cevabınızı istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Elimden geleni yapacağım Sayın Başkanım.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın Başkanlığın tutumunun lehinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi değerli arkadaşlarım, üzülerek söylüyorum ki 2018 referandumundan sonra yeni gelen bu sistem, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi devletteki üç temel erk; yasama, yürütme, yargı erklerini, itibarını alaşağı etmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu tarafından seçilen Gülizar Biçer Karaca görev yaptırılmıyor ve Leyla Şahin Usta diyor ki: "Numan Kurtulmuş'un verdiği yetki ve yazıyla burada görev yapıyor." Hayır, hayır, hayır... Sayın Numan Kurtulmuş da siz de Sayın Gülizar Biçer Karaca da Anayasa'nın vermiş olduğu hakla burada görev yapıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Ne demek bu? Hiç kimse burada bir görev tanımlaması ya da bize bir ayar veremez efendim.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Meclis Başkanı neyle yapıyor?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Şimdi, eğer bir ülkede Hatay'ın seçilmiş milletvekili cezaevindeyse, Anayasa Mahkemesi açık ihlal kararı vermişse, Yargıtay bu karara direnmişse, Sayın Bekir Bozdağ Anayasa Mahkemesinin kararını okumayıp Yargıtay kararını okumuşsa korsan eylem hangisi sormak isterim: Korsan eylem hangisi efendim? (CHP sıralarından alkışlar) Anayasa'yı ayaklar altına alacaksın, Silivri'yi siyasilere yattığı bir yer hâline getireceksin; milletvekili, belediye başkanı, bürokratlar orada bulunacak ve bu hakkı savunacak kadın bir Meclis Başkan Vekiline görev vermeyeceksin. Neye göre?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - İç Tüzük...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - İç Tüzük bunu emretmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Cinsiyetleştirme! İşinize geldiğinde kadını kullanıyorsunuz hemen, hiç ilişkilendirme.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Bakın, Anayasa'yı bir tarafa bırak, İç Tüzük'ü bir tarafa bırak "Ben Gülizar Biçer Karaca'ya kızdım, görev vermiyorum." Yok öyle bir şey! O, görev tanımlamasını, bu görevdeki tüm haklarını Anayasa ve İç Tüzük'e göre alıyor. Diyorsunuz ya: "Meclis Başkanımız Numan Kurtulmuş lütfediyor!" Hayır, yok öyle bir şey! Hayır, ben bundan menediyorum sizi, sakın bir daha böyle bir tanımlama yapmayın! O yüzden, burada bir hak gasbı vardır. Bir Meclis Başkan Vekilimizi kaybettik -Allah rahmet eylesin- birisine yasak geldi. Ne güzel, Celal Başkan yönetsin, Bekir Başkan yönetsin; Celal Başkan yönetsin,

Bekir Başkan yönetsin! (CHP sıralarından alkışlar) Yahu, biz buna mecbur değiliz! Bu rezalete son verin, gelsin, burada görev yapsın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)
BAŞKAN - Leyla Hanım, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, tekrar, hem Anayasa'yı hem de İç Tüzük'ü ihlal eden birisi varsa o da o günkü oturumda, aynı şekilde İç Tüzük'ü ihlal ederek -tekrar İç Tüzük madde 14 ve 15'i ayrıntılı okumalarını talep ediyorum- Sayın Gülizar Bıçer Karaca'dır; Meclis Başkan Vekili olarak yetkisinin dışına çıkmıştır, İç Tüzük'ü ve Anayasa'yı yok saymıştır. O yüzden, kendisine karşı böyle bir tavır alınmıştır. Bunu, bir kadın olduğu için üzerine yüklenmek gibi de algılatmak, böyle bir çalışmaya girmek de açıkçası... Kendi zafiyetlerini kendileri de bildikleri hâlde, İç Tüzük'ü ve Anayasa'yı çiğnediklerini bildikleri hâlde, işi bu noktaya çekmeye çalışıyorlar. Bunlarla hiçbir alakası yok. Sayın Gülizar Bıçer -bir buçuk iki yıldır, tekrar söylüyorum, Meclis Başkan Vekili olmasına rağmen- bu okuma işlemini bile isteye ve kastederek, yanlış olduğunu, İç Tüzük'e de aykırı olduğunu bilerek o tarihte yapmıştır.

Teşekkür ediyorum.

IV.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un tutumu hakkında (Devam)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, usul tartışması tamamlanmıştır.

İç Tüzük'ün 57'nci maddesinin birinci fıkrası birleşimi açarken Başkana yoklama konusunda takdir yetkisi vermektedir. Başkan eğer tereddüde düşmezse yoklama yapmadan birleşimi açabilir. Bu konu zaten uygulamada bu şekilde süregelmektedir.

İkinci mesele ise Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 14'üncü maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının görevleri arasında Genel Kurul görüşmelerini yönetmek yer almaktadır.

İç Tüzük'ün 15'inci maddesine göre ise Başkan Vekillerinin görevi, Başkanın yerine Genel Kurul görüşmelerini yönetmektir. İç Tüzük'te açıkça düzenlendiği üzere görevin asıl sahibi olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Genel Kurul görüşmelerini her zaman yönetebilir. Bu açıdan, tutumumda bir değişiklik yoktur, söz alan arkadaşlara teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim. Bildiğiniz gibi, konuşma süreleri beşer dakikadır.

Gündem dışı ilk söz, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkarak Millî Mücadele'yi başlatmasının 106'ncı yıl dönümü ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı hakkında söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta'ya aittir.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

VII.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkarak Millî Mücadele'yi başlatmasının 106'ncı yıl dönümüne ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na ilişkin gündem dışı konuşması

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk milletinin kurtarıcısı mavi gözlü bozkurdun Bandırma Vapuru'ndan Samsun'a ayak basmasıyla aziz ve cefakâr milletimizin küllerinden doğduğu ve bağımsızlık meşalesinin yakıldığı o büyük gün olan 19 Mayısın 106'ncı yıl dönümü vesilesiyle söz almış bulunmaktayım.

Gözlerindeki bağımsızlık ateşinin Anadolu'nun bağrından yanmaya başlamasıyla Samsun'a çıkan Gazi Mustafa Kemal Atatürk, halkını yedi düvele karşı dimdik ayakta tuttu, esaretin zincirini paramparça ederek milletinin iradesiyle yurdunu hürriyete kavuşturdu. Samsun'da başlayan o büyük uyanış Ankara'da cumhuriyetle taçlandırıldı. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Türk milletinin bağımsızlık mücadelesinin simgesi olan bu kutlu günü Türk gençliğine armağan ederek gençliğin cumhuriyetimizin teminatı olduğunu en güçlü şekilde vurguladı.

Ülkemizin refahı, milletimizin geleceği gençlerin omzunda yükselmek yerine, üzümlere belirtmeliyim ki sırtlarında koca bir yük hâline getirilmiştir. Bugün Türkiye'de gençler, tarihî seviyelere ulaşan işsizlikle, özgürlük arayışıyla ve insanca yaşama umuduyla sıranmakta, kendi öz yurtlarında niteliksizliğe ve ideolojik kuşatmalara mahkûm edilmektedir.

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın Usta, bir dakika...

Sayın milletvekilleri, Mecliste çok yüksek bir uğultu var. Hatibi dinlemek bakımından, rica ediyorum, mümkün olduğu kadar sessiz olun.

Buyurun.

ERHAN USTA (Devamla) - Teşekkür ederim.

Ne acıdır ki dökülen onca kanla kazanılmış bu yüce Türk yurdunda gençlerimiz bugün türlü gaflet, dalalet ve hatta ihanet ortamlarının gölgesinde hayata tutunmaya çalışmaktadır.

İçinden geçtiğimiz bu süreçte liyakatin yerini sadakat almış, şahsi menfaatler milletin ortak çıkarlarının önüne geçmiştir. "Yeni çözüm süreci" denilerek bölücü terör örgütü PKK'yla yeniden masaya oturulması Türk devletini tehlikeye atmakta, Türk milletinin onurunu, geçmişini ve geleceğini hiçe saymaktan başka bir şey değildir. Bizler bu süreci bir teslimiyet süreci olarak görüyoruz. Bilinmelidir ki burada karşı çıktığımız şey, terörün bitirilmesi değildir. Elbette ki bu topraklarda herkesin en derin arzusu bütün vatandaşların refah ve huzur içerisinde yaşayabilmesidir. Ne var ki şu anda kapalı kapılar ardında yapılan kirli pazarlıklar geçmişte olduğu gibi bugün de terörün bitirilmesine değil, tam tersine terörün meşrulaştırılmasına ve Suriye'nin kuzeyinde bir terör devletinin kurulmasına hizmet etmekte, devletin egemenliğinin aşındırılması riskini taşımaktadır. Ayrıca, bu mesele dar siyasi kalıplar içinde tartışılacak bir konu değil, aksine tüm toplumun ortak vicdanıyla değerlendirilmesi gereken bir millî güvenlik ve toplumsal bütünlük meselesidir.

Bizim çağrımız, hangi siyasi görüşe sahip olursa olsun, vatanına, milletine ve geleceğine sahip çıkan herkesedir. Unutulmamalıdır ki bu toprakların tapusu Lozan Antlaşması'dır. Lozan, Sevr'i yırtıp atan "Bu vatan Türk milletindir." diyen bir hukuk manifestosudur. Bugün Lozan'a dil uzatanlar, aslında Türk milletinin egemenliğini tartışmaya açmak isteyenlerdir; biz bu zihniyete dün nasıl direndiysek bugün de bu zihniyetin dimdik karşısındayız.

Türk milletinin ikbaliyle oynayanlar 19 Mayıs'ta işgalin ve esaretin hesabını nasıl verdiyse bu yüce millet de bugün "terörsüz Türkiye" söylemiyle yürütülen ve milletin değerlerini istismar eden yaklaşımların hesabını günü geldiğinde mutlaka soracaktır. Bu süreç, yalnızca bir güvenlik sorunu değil Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter yapısını ve millî devlet anlayışını doğrudan tehdit eden bir tehlikedir. Şehit Bedirhan bebeğin, şehit öğretmenlerimiz Neşe Alten'in, Necmettin Yılmaz'ın, Aybuke Yalçın'ın, şehit Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nun, şehit Eren Bülbül'ün, şehit Kaymakam Muhammet Fatih Safitürk'ün, şehit İsmail Yazıcı'nın üç aylık hamile eşinin, binlerce kahraman şehidimizin ve ailelerinin sesi bu topraklarda sonsuza dek yankılanacaktır.

Bugün devleti yönetenler belki zamanla bu tercihlerinin neye mal olduğunu görecektir ve pişman olacaklardır ancak o vakit geldiğinde milletimizin vicdanı çoktan hükmünü vermiş olacaktır. PKK'nın amaç ve hedeflerine hizmet etmek üzere hayata geçirilmeye çalışılan bir anayasaya asla izin vermeyeceğiz. Millet tehlike altındaysa, bekaımız tehdit altındaysa hiçbirimiz çaresiz değiliz; hepimiz birer Mustafa Kemal Atatürk'üz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Usta, devam edin.

ERHAN USTA (Devamla) - Teşekkür ederim.

Devletin temel taşlarını şahsi ikballer ve koltuk için yerinden oynatmaya çalışanlara sesleniyorum: Türkiye'nin Türksüzleştirilmesine izin vermeyeceğiz. Vatan bir bütündür, pazarlık konusu yaptırmayacağız. Türkiye Cumhuriyeti devletini böldürtmeyeceğiz.

Bu vesileyle, milletimizin vicdanına, bu mirasın bekçilerine sesleniyorum: O gün yanan meşaleyi bugün taşıyan Türk istikbalinin evladı, muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur. Yalnız değilsin, Kuvayimillie ruhuyla biz buradayız.

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramını kutluyor, sevgilerimi iletiyorum.

Yaşasın Türk milleti, yaşasın Türkiye Cumhuriyeti devleti!

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Kütahya'nın sorunları hakkında söz isteyen Kütahya Milletvekili Sayın Ali Fazıl Kasap'a aittir.

Buyurun Sayın Kasap. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

2.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, vekil asilin tüm yetkilerini haiz değil midir, sahip değil midir? Siz vekilsiniz, vekil atıyorsunuz, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili atıyorsunuz ve arkasından bazı yetkilerini kısıtlıyorsunuz. O zaman şöyle Sayın Başkan: AYM kararını okutmuyorsanız eğer, o zaman siz her gün buraya gelin Sayın Numan Başkanım. Her gün buraya gelin ve yukarıdan nasıl talimat geliyorsa o şekilde hareket edeceğinizi motamot burada uygulamaya başlayın. O zaman Başkan Vekili seçmenin falan bir esprisi yok. Vekil, asilin bütün yetkilerini haizdir; bir hukuk kuralı, biraz hukuk okumuşluğum var, öyle biliyorum.

Şimdi, Kütahya'nın sorunları asıl mevzuymuş ama Kütahya'nın sorunları sizin oluşturduğunuz sorunlar yumağının bir parçasıdır. Bakın, o ilde el emeğiyle çalışan, çini, porselen ve el sanatlarında çalışan on binlerce insanımız var; bunların çoğu dar gelirli insanlar ve KDV yüzde 8'e çekilsin demiştim bu sektörlerde -bir önceki dönemde de bu dönemde de söyledim- ama hiç dikkate almadınız. Bor karbür fabrikasını Balıkesir'e kurdurdunuz; Kütahya zehrini, arsenikli suyunu içiyor. Hızlı tren on dört yıldır gelmedi, hâlâ gelecek diye ümitte bekliyoruz ve gelmedi. Hastane deseniz devlet hastanesi olmayan tek il olarak devam ediyor, on dört yılda 1 tane şehir hastanesi yapabildiniz. Stadyumumuz yok. İlin çevre yolu olmadığı için her gün kazalar meydana geliyor. Zafer Havalimanı'ndan bahsetmek hiç istemiyorum; Türkiye'nin en büyük zarara uğratıldığı soygun politikasının sonucudur, yap-işlet-devretlerinizden biri. Bor arıtma tesislerinin, bor enstitüsünün Kütahya'da kurulması gerekiyordu, kurulmadı. Bakın, Kütahya, 7 ilçesinde şifalı suların olduğu, termal suların olduğu bir yer. Dünyanın ilk ticaret borsasının kurulduğu antik şehir olan Aizanoi şehri Kütahya'da; bu, masal kahramanı Ezop'un şehri. Frig uygarlığının kuruluş yeri olan, Kral Midas'ın bulunduğu yer Kütahya Frig Vadisi. Drakula'nın hapsedildiği yer Kütahya. Bu arada, en önemlisi de Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı vesilesiyle şöyle söylemek istiyorum: Kurtuluşun ve kuruluşun şehri olan Kütahya maalesef şimdiye kadar mağdur edilmiş durumda.

Sayın Başkan, hani vekâleten dahi, bir gün olsun siz kurtuluşun şehri olan Dumlupınar'a geldiniz mi veya Sayın Cumhurbaşkanını geldi mi?

BAŞKAN - Geldim, geçen sene geldim.

ALİ FAZİL KASAP (Devamla) - Hayır, 130 bin şehidin olduğu, en üst düzeyde kutlanması gereken bayram olan 30 Ağustos Zafer Bayramı'na şimdiye kadar üst düzeyde hiçbir katılım olmadı, hiçbir Cumhurbaşkanı gelmedi, hiçbir başbakan gelmedi, Tayyip Erdoğan hiç gelmedi. Domaniç'e de gelmediniz, kutlamalar için gelmediniz Sayın Başkan.

Şimdi, siz, vekâleten vermiş olduğunuz bu yetkilerle, eline bir taş almayan, Hatay'ın, binlerce vatandaşımızın oylarıyla gelmiş olan Can Atalay'ın bu kürsüde konuşmasına izin vermiyorsunuz, diyorsunuz ki: "Konuşamaz." Ve butlan olması gereken bir teklifin sizin tarafınızdan okunmuş olmasını da kabul etmiyorsunuz. Siz ve ortaklarınız tarafından söylenen şu cümleyi tekrarlamak istiyorum: Kütahya'nın sorunları siz var olduğunuz müddetçe devam edecektir. O, işin bir diğer yanı, size şunu söylemek istiyorum, bir gün siz de inşallah dersiniz ki: Bu kürsüden gelsin, Can Atalay da konuşsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, 19 Mayıs 1919'da Samsun'da başlayan ulusal kurtuluş mücadelemizin yolculuğu hakkında söz isteyen Samsun Milletvekili Ersan Aksu'ya aittir.

Buyurun Sayın Aksu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Samsun Milletvekili Ersan Aksu'nun, 19 Mayıs 1919'da Samsun'da başlayan ulusal kurtuluş mücadelesi yolculuğuna ilişkin gündem dışı konuşması

ERSAN AKSU (Samsun) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; kuzeyin üretim merkezi Samsun ve aziz hemşehrilerimiz adına Genel Kurulu en içten dileklerle, duygularıyla selamlıyorum.

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı ülkemizin her köşesinde yediden yetmişe sevinç ve coşkuyla kutladık. Bir kere daha, kutlu olsun dileklerimi ifade etmek istiyorum.

19 Mayıs, Gazi Mustafa Kemal'in 18 silah arkadaşıyla beraber millî direniş ruhuyla ve milletimizi esaretten kurtarmak gayesiyle Samsun'a çıkışının yıl dönümüdür. 19 Mayıs ve Samsun, aziz milletin yeniden diriliş manifestosunun ilk satırır; manifestonun başlığı "hürriyet" imzası ise "millet"tir. 19 Mayıs, yıllarca savaştan bitap düşmüş, umut ve hevesleri kırılmış, toprakları emperyalist güçler tarafından vampirce işgal edilmiş bir milletin tekrar sahneye çıkarak tarihinden ve inancından aldığı güçle kaderinin değiştiği gündür.

Değerli milletvekilleri, Gazi Mustafa Kemal'in önderliğinde Samsun'dan başlatılan Millî Mücadele, ilk Müdâfaa-i Hukuk Cemiyetinin Havza'da kurulması ve Yörgüç Paşazade Mustafa Bey Camisi'nde kılınan cuma namazı sonrası Belediye binası önünde ilk mitingin yapılarak tüm Anadolu'ya halka halka yayılması sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılmasıyla taçlanmıştır. Aziz milletimizin her bir ferdi bu topraklara yayılan istilacı emperyalistlere "Ya istiklal ya ölüm!" diyerek milletin namusunu, haysiyetini ve itibarını korumak için mücadele etmiş, hürriyetini zincire vurmak isteyen zalimlere karşı asla boyun eğmemiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler, kadim medeniyetimizden aldığımız ilham ve tecrübeyle, gençlerimizin enerji ve dinamizmiyle birlik ve beraberliğimizi koruyarak geleceğe umutla bakıyoruz. Bu anlamda, Samsun sadece dün değil yarının da lider şehri olma yolunda emin ve güçlü adımlarla ilerlemektedir. Barajlar, sulama projeleri ve çalışmaları, millet bahçeleri, lojistik merkezi, atık su arıtma tesisleri, geniş, karma ve ihtisaslaşmış organize sanayi alanlarıyla otomotiv ve tıbbi cihaz üretiminde kuzeyin üretim merkezi konumundadır. Çalışmaları hızla devam eden hızlı tren projeleri, sağlık ve turizm yatırımlarının yanı sıra Bafra, Çarşamba ve Vezirköprü Ovalarının verimli tarımsal potansiyelini de harekete geçirmiş, yarınlara umutla bakan, ülkeye katma değer katan bir üretim merkezi hâline gelmiştir. Hülâsa, Samsun, şehir hastanesi, adalet kampüsü, eğitim alanları, 2 üniversitesiyle tıpkı 1919'da olduğu gibi Türkiye Yüzyılı'nda da ön safta yerini almaya son dönemde hızlanan yatırımlarla çoktan hazırdır.

Değerli milletvekilleri, millî birlik ve beraberlik o gün nasıl ki millî kurtuluşun mayası olduysa bugün de terörsüz ve huzurlu bir Türkiye'nin mayası 86 milyon kardeşliğinden geçmektedir. Daha dün kadar acının, gözyaşının, ölümün kol gezdiği topraklar "terörsüz Türkiye" hedefimizle bugün, kardeşliğin haykırıldığı, birlik ve beraberliğin perçinlendiği, üretimin ve istihdamın gerçekleştirildiği topraklar oluyor. Birlik ve kardeşliğin bereketinin, Allah'ın izniyle, artarak devam edeceğine inancımız tamdır.

Yüz altı yıl önce Samsun'da yakılan bağımsızlık ateşi bir milletin kaderini değiştirdi. O gün tam bağımsızlık adına atılan adımlar bugün de enerjide tam bağımsızlığı sağlamak, cari açığı bitirip her yönüyle bağımsız Türkiye'yi inşa etmek amacıyla yapılan yatırımlar gençlerimizin önünü açıyor. Enerjide tam bağımsız Türkiye hedefimizi gerçekleştirmek adına Şırnak Gabar'da, dün sahada müşahade ettiğimiz üzere, petrol üretimi her geçen gün artmakta, üretilen petrolün 81 bin varili geçmesinin, yine özellikle Karadeniz'de keşfedilen ilave 75 milyar metreküp doğal gazın hepimizin bayram coşkusunu son derece artırdığında şüphe yoktur. İşte, bu yatırımların ortaya çıkmasında emeği bulunan başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a hem Samsun hem de ülkemiz adına teşekkür ediyor ve teşekkürü bir borç biliyorum.

Bu vesileyle, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere bu eşsiz vatan toprakları için gözlerini kırpmadan canlarını feda eden, vatan müdafaasını şehadetiyle taçlandıran tüm aziz şehitlerimize, kahramanlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyor, gazilerimizi saygıyla anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

ERSAN AKSU (Devamla) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekili arkadaşımıza birer dakika süreyle söz hakkı vereceğim.

Mehmet Sait Yaz...

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Gazze'ye karşı Müslümanların tutumuna ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ya Rab, Gazze'ye karşı ümmetin tutumunu, acziyetini ve zilletini sana şikâyet ediyorum. Gazze'de insanlık dramı yaşanıyor, çocuklar açlıktan ölüyor; Müslümanlar sadece seyrediyor. Gazze halkına soykırım yapılıyor, insanlık kör ve sağır kesiliyor. ABD, İsrail'e en modern silahları veriyor; Suud, bu silahların parasını ödüyor; halk ise hiçbir tepki göstermiyor ve bu silahlarla Gazze yerle bir ediliyor. Katar, Amerika'ya trilyon dolar veriyor, yetmiyor, hayalet uçak hediye ediyor; halkından ise hiçbir ses ve tepki çıkmıyor. Gazze'de "İmdat!" sesleri yeri göğü inletiyor. Arap Emirliği, Amerika'ya trilyon dolar veriyor; kimse "Neler oluyor?" demiyor. Bunlar; ölümden korkan, hazzını, zevkini ve tahtını kendisine put yapmış, IBAN'ını imanına tercih etmiş, Allah'ın gazabını bekleyenlerdir. Onun için İsrail bakıyor, İsrail yakıyor, onlar da keyifle bakıyor. Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Türkiye de gemi gönderiyor.

BAŞKAN - Barış Bektaş...

4.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, küçük esnafa ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ticaret Bakanlığına Konya'da kepenk kapatmak zorunda kalan esnaflarla ilgili verdiğim soru önergesine aldığım yanıtı göre 2020 ile 2024 yılları arasında Konya'da tam 16.146 esnaf dükkânını kapatmıştır yani Konya'da her gün 8'den fazla esnaf kepenk indirmiştir. Bu rakam, AKP iktidarının ekonomi yönetimindeki iflasının açık göstergesidir. Esnaf artık borcunu çeviremiyor, girdi maliyetleri altında eziliyor, siftohsız günü kapatıyor. Üstelik iktidar 2023 seçimlerinde esnafa verdiği 7200 prim günüyle emeklilik sözünü de yerine getirmedir. Oy zamanı hatırlanan esnaf seçim sonrası kaderine terk edilmiştir. Kapanan her dükkân; tutulmayan bir sözün, görülmeyen bir emeğin, yok sayılan bir yurttaşın karşılığıdır. Esnafı yalnızlığa mahkûm eden bu anlayış sürdürülemez. Yandaş şirketlere milyarlarca lira teşvik ve indirim sağlayan iktidarı küçük esnafı görmeye ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Mehmet Önder Aksakal...

5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, 19 Mayıs 1919'un 106'ncı yılına ve Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, hazırlıkları süren yeni hal yasası ile yerel yönetimler yasasına ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle, Demokratik Sol Parti ve asil Türk milleti olarak tanıdığımız tek kurucu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün emperyalist işgale karşı millî mücadeleyi başlatmak üzere Samsun'a ayak bastığı gün olan 19 Mayıs 1919'un 106'ncı yılını, aynı zamanda Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı yürekten kutluyorum.

Ayrıca, hazırlıkları süren yeni hal yasası ve yerel yönetimler yasası çalışmalarında halkın gıda ihtiyacının karşılanması için üretici birlikleriyle doğrudan iş birliğini zorunlu kılan düzenlemelere mutlaka yer verilmesi zorunludur. Yeni hal yasasında cezaların artırılması stokçulukla mücadelede caydırıcı bir etki gücünde olmayacaktır. Bakınız, Adana'da tarlada toptan kilosu 7 liradan satılan karpuz Ankara'da markette 50 liradan tüketiciye sunulmaktadır. Aradaki 43 lirayı kim ya da kimler almaktadır? "Biri yer biri bakar, kıyamet ondan kopar." sözü hiç olmazsa halkın gıda temininde geçerli olmamalıdır. Kul hakkı, göz hakkı önemlidir; yasama Meclisi bunu mutlaka...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Harun Mertoğlu...

6.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, yaş çay kampanyasına ilişkin açıklaması

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yaş çay kampanyası cuma günü itibarıyla başlamıştır. Rize'mize, bölgemize ve tüm üreticilerimize bereketli, kazançlı, sağlıklı ve huzurlu bir sezon diliyorum. Çay, sadece bir ürün değil bölgemizin ekonomisinin, kültürünün ve sosyal hayatının temel direklerinden biridir. AK PARTİ iktidarları döneminde üreticimiz her zaman ön planda tutulmuş, desteklenmiş ve alın terinin karşılığını alması için kararlı adımlar atılmıştır. Bu anlayışımız bundan sonra da aynı hassasiyetle devam edecektir çünkü biz, çayı gelecek nesillere devredeceğimiz bir emanet olarak görüyoruz. 2025 yılı yaş çay alım fiyatı da bu çerçevede sürdürülebilir tarım ilkeleri göz önünde bulundurularak istişareler sonucunda belirlenmiştir.

Buradan özellikle özel sektör temsilcilerine bir çağrıda bulunuyorum: Lütfen, açıklanan fiyatın altında alım yapmayınız. Üreticimizin hakkını korumak, sektörde istikrarı sağlamak sadece kamunun değil hepimizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Mehmet Zeki İrmez...

7.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, 17-31 Mayıs Kayıplar Haftası'na ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu hafta Kayıplar Haftası. Türkiye'nin demokratikleşmesi, özgürlüğün ve eşitliğin sağlanması uğruna binlerce insan mücadele etti ve bedel ödedi; kimisi sokak ortasında katledildi, kimisi faili meçhul cinayetlere kurban gitti, kimisi ise devletin gözetiminde gözaltında zorla kaybedildi. Ne onlardan bir daha haber alınabildi ne de aileleri onları son defa görebildi; adları, fotoğrafları, hikayeleri her cumartesi başka bir kentin meydanında türlü engellemelere rağmen anıldı, anılıyor. Aylar ve haftalar su gibi akıp giderken onlardan bizlere kalan miras, anıları ve mücadele tarihleri oldu. Bir kez daha demokrasi şehitlerini saygı ve hürmetle anıyor, barışın toplumsallaşması ve uğruna bedel ödenen ideallerin yaşaması için mücadele edeceğimizin sözünü veriyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Faruk Dinç...

8.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, öğrenci affına ilişkin açıklaması

FARUK DİNÇ (Mersin) - Bismillahirrahmanirrahim.

İş kuramayan, evlenemeyen ve tüm umutlarını öğrenci affına bağlayan gençlerimiz var. Yüz binlerce gencimiz öğrenci affı bekliyor. Bu gençlerimizin eğitim hakları yarım kaldı, çok farklı nedenlere bağlı olarak gençlerimiz eğitiminden uzaklaştı. Sağlık problemleri, ailevi ve psikolojik sorunlar, Covid-19 pandemisinin etkileri, 6 Şubat depremi, azami öğrenim süresinin dolması, üniversite kayıt hakkını kazandığı hâlde kayıt yaptıramayanlar, kendi isteğiyle kaydını sildirenler; buna benzer farklı nedenlerden dolayı üniversiteyle ilişkisi kesilen gençlere tekrardan bir fırsat verilmeli, Meclis tatile girmeden kapsamlı bir öğrenci affı çıkmalıdır, temmuz ayından önce bir öğrenci affı çıkmalıdır. Umutlarını bu affa bağlayan gençlerimize bir müjdeyle temmuz ayından önce bir af çıkarmalıyız diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Yücel Arzen Hacıoğulları...

9.- İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, Şarkıcı Linet'e ilişkin açıklaması

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Sayın Başkan, Linet iyi bir şarkıcı yani en azından Hande Yener'e göre ama yeter mi? Katil "katil" diyemeyen bir ses şarkı söylese ne söylemese ne! İstiklal ve hürriyet harbi veren kahraman Hamas'a "terörist" demiş, üstelik katil Netanyahu'ya hiçbir şey diyememiş biri sanatçı olur mu? Böyle bir aymazlık, cahillik kabul edilebilir mi yahu?

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Teröristbaşına "sayın" diyenler ne olacak?

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Linet'in neye inandığı beni ilgilendirmiyor, nasıl yaşadığı da. Ben sanatla ilgileniyorum; sanat, koşulsuz hayata inanır, ölüme değil.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Netanyahu ile teröristbaşının farkı ne acaba?

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Netanyahu ölümdür. Sonunda tutmuş hanımefendi başka bir provokasyonla Türkiye'de can tehlikesi filan olduğundan söz etmiş, Erdoğan'a sığınmış; akıllı tabii; İsrail'de ölüm, Türkiye'de hayat var. Doğru adres elbette Erdoğan çünkü başka gidecek yeriniz yok çünkü zalimi korkutuyor merhametimiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Ferit Şenyaşar...

10.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, çiftçilere ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) - Teşekkürler Başkan.

Tüm zorluklara rağmen, halkım için, ülkem için üretimden vazgeçmeyen fedakâr bir çiftçiyim; elbette dünyada en pahalı mazotu ben alırım. Ben bir çiftçiyim, 1 bardak çay fiyatı 30 TL iken 1 litre sütü 18 liraya ben satarım. Ben çiftçiyim; elbette aracı tüccarlar çok kazanır, ben zarar ederim. Ben çiftçiyim, elbette girdi maliyetleri yüksek olduğu için tefecilere borçlanıp tüm yıl ona çalışırım. Ben çiftçiyim, elbette 5'li çete kadar devlet teşviklerinden yararlanamam. Ben Muş'ta bir çiftçiyim; şeker pancarı, tütün üretilip fazlasını ihraç etmek istiyorum, kotadan fazlasını üretemiyorum. Ben Sırcı'da pamuk üreten bir çiftçiyim, Topçu Gündaş Sulama Birliğinden suyu mazottan daha pahalı alırım. Ben çiftçiyim; elbette ülkemde bütüncül tarım politikası olmadığı için günübirlik üretir, günübirlik yaşarım. Ben bir çiftçiyim; sesimi, taleplerimi duymayan yetkililere hakkımı helal etmiyorum! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Necmettin Çalışkan...

11.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, onuncu yargı paketine ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, önümüzdeki günlerde Meclise gelmesi beklenen onuncu yargı paketinde acilen TCK 158 ve 31 Temmuz Covid vakası mağdurları ile öğrenci affı mutlaka gündeme getirilmelidir. Çoğunluğu gençlerimiz, dolandırıcılar tarafından aldatılarak TCK 158 kapsamında büyük bir mağduriyet yaşamaktadırlar; bunların geleceği kararın. Ayrıca, 31 Temmuz Covid yasası da 1,5 milyon kişiyi, aileleriyle birlikte 5 milyon kişiyi mağdur etmektedir. Her iki konu

da çok önem arz etmektedir. Bunun dışında lisans, yüksek lisans ve doktora dönemi öğrencileri af beklemektedir özellikle de tıp fakültesi, diş hekimliği ve hukuk fakültelerinde uygulamadan kaynaklanan sorunlar nedeniyle... Ve bu, bütçeye yük getirmeyecektir. Öğrencilerimiz yeniden hayata döndürülmelidir, acil bir şekilde bu afila ilgili sorun çözümlidir.

BAŞKAN - Elif Esen...

12.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, İstanbul Beykoz'un imar ve mülkiyet sorununa ilişkin açıklaması

ELİF ESEN (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İstanbul Beykoz'da imar ve mülkiyet sorunları artık Beykozluların yaşamlarını olumsuz etkileyecek boyutlara vardı, var olan yapı stokunun artmaması kira fiyatlarında fahiş artışlara neden oldu. Beykozlular, 2/B sebebiyle, zemin sağlam olmasına rağmen çivi çakamadıklarından şikâyet ediyor. Kentsel dönüşüme acilen ihtiyaç var.

Beykoz'da aynı zamanda çok sayıda üniversite öğrencisi de yaşıyor. Üniversite öğrencilerinin barınma sorunu büyük. Ev sahipleri 20 öğrenciyi uygun olmayan şartlarda bir arada bile konaklatabiliyor. Bu tablo sonucu halk şöyle diyor: "Beykoz'da hanelere 5 asgari ücret girmiyorsa çok yakında Beykoz'da yaşayamayacağız artık."

Beykozlular bu zorlukların akılcı imar çözümleriyle aşılmasını talep ediyorlar.

BAŞKAN - Ömer Faruk Hülakü...

13.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 17-31 Mayıs Kayıplar Haftası'na ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

17-31 Mayıs Kayıplar Haftası'ndayız. Yani bu hafta bir toplumun hafızasında kapanmayan bir yaranın, derin bir sessizliğin ve hâlâ cevapsız kalan soruların haftasıdır. Yıllardır çocuklarının, eşlerinin, kardeşlerinin akıbetini öğrenmeye çalışan insanların adalet arayışı sürüyor. Bir sabah evinden alınıp bir daha geri dönemeyenlerin, bir sokak başında kaybolanların ne bir mezarları var ne bir mezar taşı, yalnızca bir fotoğraf ve bir soru var geride: "Nerede?" Bu ülkede adalet duygusu en çok da kayıpların sessizliğinde yara aldı çünkü adaletin sağlanmadığı her gün acı büyük, sessizlik çoğalıyor. Kayıpların yakınlarının adalet talebi, yalnızca geçmişe değil bugüne ve geleceğe de dairdir. Bu çağırıyor duymak, o acının taşıyıcısı olanlarla birlikte bir toplum olarak hepimizin sorumluluğudur. Kaybedilenler unutulmasın ve bir daha kayıplar yaşanmasın diye herkes için adalet, herkes için hakikat diyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Yüksel Selçuk Türkoğlu...

14.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Kırım Tatar Türklerinin sürgün edililerinin 81'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarihin karanlık sayfalarından biri olan, Kırım Tatar Türklerinin 18 Mayıs 1944'te yaşadığı büyük sürgünün, soykırımın 81'inci yıl dönümünde hayatını kaybeden binlerce Kırım Türkü kardeşimizi rahmetle anıyoruz. Stalin tarafından bir gecede yerlerinden koparılan 195 bin Kırım Türkü hayvan vagonlarına doldurularak Sibirya'ya sürülmüş; bu insanlık dışı sürgünde binlercesi açlık, hastalık ve soğuk nedeniyle soykırıma uğramıştır. Kadim Türk yurdu Kırım, o zalim dönemde evlatlarından zorla koparılmıştır. Buradan, bu yüce Meclisten sürgünde hayatını kaybeden atalarımızı rahmetle anıyor, Kırım Türklerinin haklı mücadelesinin her daim yanında olduğumuzu ifade ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Şerafettin Kılıç...

15.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, yedi yılını dolduran sözleşmeli erbaşların ve erlerin mağduriyetine ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sözleşmeli erbaş ve erler 2011 yılında yürürlüğe giren kanun çerçevesinde görev sürelerini zorunlu olarak yedi yılda tamamlamaktadır. 2023 yılı Mayıs ayında çıkarılan yönetmeliğe göre zorunlu görevini tamamlayan sözleşmeli er ve erbaşların kamuya atamalarının yapılması gerekmektedir ancak bu atamalar, kurumların keyfi tutumları ve haksız mülakatlar dolayısıyla yapılmamaktadır. Yedi yılını dolduran sözleşmeli erbaş ve erler zorunlu görevinin ardından tabiri caizse ortada bırakılmaktadır. Bu mağduriyet bir an önce giderilerek yedi yılını dolduran sözleşmeli erbaş ve erlerin atanması sağlanmalıdır. Artık keyfi uygulamalara son verilmesi, yasaların gereğinin yapılması gerekmektedir. Vatandaş daha fazla mağdur etmeyin diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Cevahir Asuman Yazmacı...

16.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, gece müzeciliğine ve Müzeler Haftası'na ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kültür ve Turizm Bakanlığımızca geçen yıl başlatılan gece müzeciliği bu yıl Şanlıurfa Müzesi ve Haleplibahçe Mozaik Müzesinin de aralarında bulunduğu 27 müze ve ören yerinde uygulanacak. Belirlenen müzeler ve ören yerlerinin özel aydınlatmasıyla hayat bulan gece müzeciliği 1 Haziranda başlayacak. Türkiye'nin kapalı alan ve sergi salonu olarak en büyük müzesi Şanlıurfa Müzesi ve Türkiye'nin kolonsuz geçilen en büyük yapısı olan Şanlıurfa'daki Haleplibahçe Mozaik Müzesi akşam saat 21.00'e kadar tarihseverleri ağırlayacak.

Müzeler Haftası'nı kutluyor, medeniyetlerin beşiği şanlı şehrimize büyük değer katan Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy nezdinde emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Mustafa Hakan Özer...

17.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Şırnak Gabar'daki Şehit Esmâ Çevik Petrol Üretim Tesis'i'ne ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımızın ev sahipliğinde, Meclis Başkanımız, Grup Başkanımız, Grup Başkan Vekillerimiz, Komisyon Başkanlarımız ve milletvekillerimizle bu elimde gördüğünüz son derece verimli numunenin de çıkarıldığı Şırnak Gabar Şehit Esmâ Çevik Petrol Üretim Tesis'i'nde incelemelerde bulunduk. 3.200 çalışanın olduğu bölgedeki tesisler yalnızca petrol üretmiyor, aynı zamanda bölgenin sosyoekonomik kalkınmasına katkı sağlıyor. Bugün Gabar'da günlük 81 bin varil üretim yapılıyor. Bu rakam, tam bağımsız, güçlü ve büyük Türkiye'nin sahadaki gerçekliğidir. Gabar'da yaktığımız bu ateş, yalnızca petrolün değil bağımsızlığımızın, kararlılığımızın ve geleceğe olan inancımızın ateşidir.

Başta bu büyük vizyonun mimarı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Mehmet Aşila...

18.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, Mehmet Şimşek'in OSB'ler ve hallerle ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Mehmet Şimşek "Bütün organize sanayi bölgelerinin, hallerin giriş çıkışlarına vergi memurlarını; büyükşehirlerin giriş ve çıkışlarına, ana arterlerine maliyecileri koyacağız." diyor. Şehirlerin girişine vergi memuru koyup vatandaşa yine zulmedeceksiniz ama imtiyazlı holdinglerin milyarlarca lira vergisini sileceksiniz. Devlet gözünü alın terine değil haksız servete dikmelidir. Bir devletin adaleti kimden vergi aldığıyla, kimin yükünü hafiflettiğiyle ölçülür. Bugün Türkiye'de değişmeyen bir finans bürokrasisi vardır. Zaten ekonomi yönetmek yerine borcu idare etmeyi marifet sanıyorsunuz. Mevcut ekonomik düzen, üretimi değil maalesef faizi destekliyor; onun için, kapsamlı bir ekonomik devrime acilen ihtiyaç vardır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - İrfan Karatutlu...

19.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Galatasaray'a ve futbola ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Süper Lig'de şampiyon olan Galatasaray'ı kutluyorum.

Hafta sonu Eskişehir'deydim. Eskişehir gibi demokrat olarak bilinen, insanların birbirleriyle uyum içinde yaşadığı bir ilde Süper Lig'de şampiyon olan bir takımın, Galatasaray'ın bayrakları asılamıyor; çocuklar formayla sokaklarda gezemiyordu.

Yine, Trabzon-Galatasaray arasındaki Türkiye Kupası maçı, bir grup fanatiğin baskısı nedeniyle Valilik tarafından Eskişehir'de iptal ediliyordu. Bu konuda Valilik, siyaset, sivil toplum örgütleri ses çıkaramadılar. Futbol, insanlar arasında barış ve sevginin dili olmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Burak Akburak...

20.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, Giresun Doğankent'te bir maden şirketinin dere yatağına atık havuzu inşa etmesine ilişkin açıklaması

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkürler.

Hafta sonu basına yansıyan haberlerde, memleketim Giresun Doğankent'te Alagöz Holdinge ait bir maden şirketinin ÇED süreci tamamlanmadan dere yatağına 3'üncü atık havuzunu inşa ettiği ortaya çıktı. Ne yazık ki ağır metallerle dolu atık suların doğrudan dereye boşaltıldığı görüntüleri üzümlerle takip ettik. Bu zehirli su Tirebolu'dan Karadeniz'e ulaşıyor, balıklar ölüyor, doğa yok ediliyor, halkımız zehirleniyor.

Şimdi soruyorum: ÇED'siz havuz kuran bu şirkete sağlanan ayrıcalık nedir? 461 bin liralık göstermelik ceza bu felaketi örtmeye yeterli mi? ÇED'siz havuz yapanlara da insan sağlığını hiçe sayanlara da doğayı katledenlere de göz yumulmasın.

Bu tür çevre katliamlarına karşı derhâl caydırıcı önlemler alınmalı, Giresun Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü ve ilgili Bakanlık görevlerini yapmalı, doğayı ve insanı korumak şirketleri korumaktan önce gelmeli.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Mehmet Karaman...

21.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, Trabzon'un Erikli Yaylası'ndaki altın madeni aramalarına ilişkin açıklaması

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Trabzon Araklı'da Erikli Yaylası'nda altın madeni aramak için siyanür kullanılmaktadır. Bu yayla, bölgenin en yüksek noktasında yer almakta ve çevreyi besleyen akarsuların kaynağındadır. Bu, ne demektir? Siyanürle yapılacak her müdahale, sadece bir vadinin değil bütün bir bölgenin can damarlarını zehirleme riskini taşımaktadır. İliç'te yaşanan ve hâlâ hesabı sorulamayan felaket ortadayken aynı yöntemin Karadeniz'in kalbinde uygulanmasına nasıl sessiz kalabiliriz? Toprağımızı suyumuzla karşı bir silah gibi kullanan bu madencilik anlayışı derhâl durdurulmalıdır. Unutmayın ki gerçek altın tertemiz doğamızdır, bu güzel çevre Allah'ın emanetidir ve herkesi bu emaneti korumaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Ali Yüksel...

22.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, İsraili yetkililerin Gazze açıklamalarına ilişkin açıklaması

ALİ YÜKSEL (Konya) - Saygılar efendim.

İsrail Ordu Sözcüsü "Gençlerimiz Gazze'ye giriyor ve bizi durdurabilecek bir şey yok." diyor. İsrail Maliye Bakanı da "Ordumuz Gazze'de taş üstünde taş bırakmayacak, Gazze'deki herkesi üçüncü bir ülkeye nakledeceğiz." diyor. Bu siyonistlere bu sözleri bu kadar rahat söyletenler, şimdiye kadar petrolü durduramayanlar, diplomatik ilişkileri kesmeyenler, çifte vatandaş siyonistleri hâlâ getirenler... Evet, dolaylı...

Evet, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Hayırlı günler.

BAŞKAN - 20 milletvekili arkadaşımız konuştu ama 2 arkadaşımızın çok nazik söz talebi var.

Nimet Özdemir, bir dakika...

Buyurun.

23.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Türkiye Futbol Federasyonunun 3. Lig için getirdiği 25 yaş sınırına ilişkin açıklaması

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Futbol Federasyonunun alt liglerde getirdiği 25 yaş kararı, binlerce gencimizin hayaline, emeğine, alın terine indirilen ağır bir darbedir. 3. Lig'de 25 yaşını geçen oyuncular lisanslarının iptal edilme tehlikesiyle karşı karşıya. Yıllarca futbola adanmış, omuzlarında ailelerinin yükünü taşıyan sporcuların sporculukları bir gecede yok sayılıyor. Bugün Riva'da Federasyon binası önünde toplanan futbolcu ailelerinin feryadı bu kararın yıkıcı etkisini açıkça ortaya koyuyor. Cumhurbaşkanlığı'nda yer alan ve futbol camiasından gelen arkadaşlarımızın bu haksız karara sessiz kalmayacaklarına inanıyorum. 26 yaşında bir sporcunun "Artık yaşlısın." denilerek dışlanması vicdanlarla bağdaşmaz. Gençlerimizin umutlarını masabaşı kararlarıyla yok etmeyelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Cahid Cıngı...

Buyurun.

24.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, Kayseri'de yapılacak olan Uluslararası MEB Robot Yarışması'na ilişkin açıklaması

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) - Nezaketiniz için teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şu an itibarıyla dünyanın 14 ülkesinden ve 81 vilayetimizden toplam 14.472 öğrencimiz, mesleki ve teknik eğitim öğrencimiz memleketim Kayseri'de. Onların Kayseri'de bulunış sebebi, Millî Eğitim Bakanlığımızın Türkiye'de yapmış olduğu en büyük teknoloji festivali olan Uluslararası MEB Robot Yarışması'na katılım. Bu kardeşlerimiz tüm dünyadan gelip toplamda 15 kategoride 3.903 tane robot sunacaklar ve jürinin beğenisine arz edecekler.

Bu güzel organizasyonu şehrimize veren Sayın Millî Eğitim Bakanımıza, Kayseri İl Millî Eğitim Müdürlüğüne ve Valimize teşekkür ediyorum.

Ümit ediyorum ki bu güzel yarışma şehrimizdeki sanayinin daha da gelişmesine, ilerlemesine ve gelecek nesillerimize bir ilham kaynağı olmaya vesile olacaktır.

BAŞKAN - Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.19

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım. İlk olarak, YENİ YOL Partisi Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ. Buyurun.

25.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 19 Mayıs 1919'a, kabul edilen grup önerilerine, araştırma komisyonlarının raporlarına, arıcılığa, sözleşme bekleyen kamu işçilerine ve bazı belediyelerde işçilerin işine son verildiğine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 19 Mayıs 1919'un üzerinden yüz altı yıl geçti. Biliyorsunuz, 960'lı yıllarda bu topraklara gelmiştik, Hasan el Harakani'yle Kars'tan girmiştik -Kars "kapı" demektir- ve ardından, girdikten sonra bu toprakları önce vatan, sonra devlet yaptık. Devlet yaptıktan sonra bir kültür inşa ettik burada, Orta Asya'dan taşıdığımız; hemen hemen her etnisiteyle, her milletle hemhâl olduğumuz, daha sonra da "biz" yaptığımız bir dönemden sonra bir kültür. Ardından da o kültürü İstanbul'un fethiyle beraber 1453 yılında medeniyete çevirmiştik ve ardından da İbni Haldun'un ifadesiyle, klasik sosyolojinin babasının ifadesiyle "Her zevalin bir kemali, her kemalin de bir zevali vardır." diyordu ve de aynen insanların ömrünü de hayatını da devletlerin hayatına, devletlerin hayatını insanların hayatına benzetiyordu. Bizim imparatorluğumuz uzun yaşadı ve daha sonra da bir çöküş dönemine geldi. Doğduk, büyüdük, büyük bir medeniyet kurduk; adına zaman zaman "ilmihâl medeniyeti", zaman zaman "gözyaşı medeniyeti", zaman zaman "İslam medeniyeti", zaman zaman "Türk-İslam medeniyeti" diyerek bunu tanımladık ve tarif ettik. "Kitap medeniyeti" dedik ve ardından da çöküşümüz başladı. Batı dünyası bize kızıyordu zaten "Geldiğiniz yere tekrar gidin." diyordu, biz de gitmemek için direniyorduk burada. 19 Mayıs 1919'da, İstanbul'da ve imparatorluk yıkılırken küllerinden dehaları doğuruyordu ve oranın o insanları, o imparatorluğun aydınları, o imparatorluğun askerleri yeniden bir çıkış aradılar; Osmanlılığı aradılar, İslamlılığı aradılar, Türklülüğü aradılar. Bu en son aradıkları bir ırkın arayışı değildi, bir devletin arayıştıydı. Sakarya önlerinde Türkiye'nin talih ve tarih sarkacını yeniden düzenlediler ve de 19 Mayıs'ta, yokluklar içerisinde bir süreç başladı. Bu süreç üç yıl sürmedi arkadaşlar -herkes bu süreci tarihi olarak üç yıl olarak değerlendirir- üç yıl sürmedi, beş yüz yıllık bir süreçti. Zaten Mustafa Kemal İzmir fethedildiği zaman; tekrar, yeniden İzmir kurtarıldığı zaman orada bir kılıcı Şerafettin Paşa'ya vermişti. O kılıç Timur'un kılıcıydı ve o kılıçla beraber dedi ki... Atatürk, Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarihi çok iyi biliyordu.

Zaman zaman eleştirilerimiz olabilir. Herkes insandır ve insanların hataları olur; hatasızlık Allah'a aittir, günahsızlık da peygamberlere aittir ama heykel bekçiliğinden daha çok fikir bekçiliğine evrilme zamanı gelmiştir ve geçmektedir. O nedenle, 19 Mayıs 1919 sıradan bir tarih değildir. O tarihi inşa edenlerin hepsini rahmetle anıyorum. İnşallah, yine, Mustafa Kemal'in sözüyle tamamlamak isterim bu bölümü, şöyle söylüyordu: "Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır." diyordu, "payidar olmalıdır" ifadesini kullanmıyordu.

Değerli milletvekilleri, şimdi, biliyorsunuz, geçenlerde burada bir grup önerisi verdik. Ben iktidar milletvekillerine sesleniyorum: Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçerken milletvekilliği çok değerli olacak, milletvekillerinin kanun teklifleriyle Türkiye Büyük Millet Meclisi çok değerli olacak, hâkimiyet kayıtsız şartsız milletin olacak ve milletin temsilcileri eliyle de o egemenlik tescil edilecek ifadeleri kullanılıyordu. Öyle tahmin ediyorum ki ilk defa, cumhuriyet tarihinde ilk defa bir muhalefet partisinin grup önerisi, araştırma önergesi burada kabul edildi çünkü siz, Parlamentoya eksik gelmiştiniz, muhalefet ise Parlamentoda çoğunluğu temsil ediyordu, çoğunluktaydı ve de 23 milletvekilinin vermiş olduğu grup önerisi, muhalefet partisinin milletvekillerinin oylarıyla beraber geçti buradan. Ne demiştik biz? Engelliler bakanlığı kurulmalı, Türkiye'de 13 milyon engelli var ve bu engellilerin problemlerini, problemleriyle beraber çözüm önerilerini, öncelikle engelli oluşu önlemeyi konuşalım demiştik. Siz eğer çoğunlukta olsaydınız, o gün burada sayısal çoğunluğunuz olsaydı "hayır" diyecektiniz ama sayısal çoğunluğunuz olmayınca da ilk defa böyle bir grup önerisi kabul edildi. Demek ki bu muhalefetin de zaman zaman vermiş olduğu grup önerileriyle, genel görüşme talepleriyle veya kanun teklifleriyle söylediklerinde doğrular varmış; bunu da tescil ettiniz, bir noktada mefhumumuhalefenden bunu da kabullenmiş oldunuz. O nedenle, ben Parlamentoya çok teşekkür ediyorum. İnşallah, bir komisyon kurulur ama bu komisyon, sadece engelli vatandaşlarımızın engelli oluşunu önlemede neler yapmamız gerekir, engelli olduktan sonra tekrar bunları tüketim toplumundan çıkarıp üretim toplumuna nasıl dönüştürebiliriz ve de bu insanları yeniden, tekrar yeniden sosyal devlet içerisinde nasıl bulundurabiliriz diyerek çalışsın ama bu çalışma yetmez, mutlaka bir engelliler bakanlığının kurulması gerekmektedir. "Neden?" diyeceksiniz. Tam 7 bakanlık engellilerle uğraşıyor; bir yandan Millî Savunma Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. 7 bakanlık burayla ilgileniyor ve bunun sonucunda da engelliler oldukça mağdur oluyor; bir bakanlığın ihdas edilmesi doğru olur. Bunu Batı dünyasında 4-5 ülke yaptı, en son İtalya yaptı. O nedenle, bunun üzerinde tekrar sıkı bir şekilde durmamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tamamlayacağım Sayın Başkanım müsaade ederseniz.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Değerli arkadaşlar, burada araştırma komisyonları kuruluyor. Evet, bir farkındalık yaratmak istiyoruz. Bu farkındalığı yaratırken de bu komisyonlar görevini yaptıktan sonra yani görevini tamamladıktan sonra, zaman dilimini tamamladıktan sonra lütfen, istihdam ediyorum, bu komisyon raporları mutlaka çok kısa zamanda yazılmalı ve Genel Kurula indirilmelidir. Genel Kurula indirilen komisyon raporları değerlidir. Yoksa biz, sen, ben, bizim oğlan... Hani, Anadolu'da bir tabir -

engelli vatandaşlarımızı benî bağışlasınlar- var ya "Körler sağırılar birbirlerine ağırlar." diyerek... Biz, birbirimizi ağırlamak için değil Türkiye'nin problemlerini çözmek için buradayız.

Diğer bir konu da... 3 defa gündeme getirdim, soru önergesi verdim, 2 defa da burada konuştum. Biliyorsunuz, arıcılık çok önemli. Arı bal yapar ve Türkiye bal ihraç ediyor, bal ithal etmiyor. Bir yandan bal ihtiyacımızı karşılıyor, 100 bin bal üreticisi arıcılıkla uğraşıyor, bal üretiyorlar ve bunlarla ilgili seçim öncesi 2024 31 Mart seçimi öncesi vermiştiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, toparlayın.

Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bunlar nedir? Kovan başı 100-150 lira gibi bir para veriliyordu. Bugün, bu sefer bunu vermediniz ve 2 defa konuştum ve geçen hafta bu arıcılara, bu 100 bin kişiye bir mesaj geldi Tarım ve Orman Bakanlığından: "Bugün saat 18.00'den sonra hesabınıza bu paralar yatacak." denilerek.

Demek ki demokrasilerde muhalefet önemlidir, demokrasilerde muhalefet demokrasiyi anlamlı kılar. Aksi takdirde... İktidar hemen hemen her rejimde vardır, sadece muhalefet demokratik rejimlerde vardır. Bizim konuşmamızdan, zaman zaman eleştirilerimizden, aşırıya kaçan eleştirilerimizden de rahatsızlık duymamalı iktidar çünkü neden? Bizim konuştuklarımızdan da "Bazıları doğru olabilir." diyerek bunu da gündeme getirmekte fayda var.

Bir diğer husus da şu an Türkiye'deki kamu işçileri, tam 636 bin kişi sözleşme bekliyor. Nedir bu sözleşme? Bir yanda işveren sendikası, bir yanda işçi sendikaları ama mağdur olan ise 636 bin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Son kez, efendim, istirham edeyim.

BAŞKAN - Tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ve bu işçiler tam beş aydır bu sözleşmeyi bekliyorlar. Eğer bu sözleşmedeki zamlar gelirse, önlere zam gelirse -geriye dönük işlemiş olsa bile- bu ay 150 bin lira alsalar, o beş ayı 30'ar bin liradan kabul etmiş olsak ama beş ay önceki 30 bin lira ile beş ay sonraki 30 bin lira bir değildir. O nedenle, ben burada bir yandan sendikaları göreve davet ediyorum, bir yandan işveren sendikalarını davet ediyorum, 636 bin kişi daha fazla mağdur olmamalıdır. Sayın Cumhurbaşkanı da burada hakemlik yapmamalıdır. Grev haklarını kullanmaları noktasında çaba sarf etmemiz lazım.

Diğer bir taraftan da Patnos'ta veyahut da Altındağ'da veya Çiğli'de, çeşitli yerlerde belediye başkanları işçilerin işlerine son veriyorlar. Birkaç defa söyledim, ne olur, Allah aşkına, gelin -kanun teklifleri verdik biz ama gündeme getirmeyeceksiniz- siz bir kanun teklifi verin ve böyle olmaz, belediye başkanlarının iki dudağının arasında "Seni işe aldım." iki dudağının arasında "Seni işten attım."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Aynı partiden bile olsa bunlara zulmediliyor. O nedenle, bu konuda hassasiyet göstermekte fayda vardır diyor, Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Evet, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Buğra Kavuncu.

Buyurun.

26.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, yürütülmekte olan sürece ve "silah bırakma ve barış bildirisi" denilen çağrı metnine, 18 Mayıs Kırım Tatar sürgününün yıl dönümüne, Galatasaray'a ve Türkiye Futbol Federasyonunun 3.Lig'de yaş sınırı getirmesine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutladık. 19 Mayıs büyük ve önemli bir mücadelenin çok kritik bir dönemesidir. İstanbul'dan Samsun'a yola çıkan küçük bir vapur bir milletin kaderini değiştirmiş ve Samsun'dan bütün bir Anadolu'ya yayılarak bugünlere gelinmiştir. Bugünlerde ne hikmetse önemli zaferlerimizi "Biz orada, şu tarihte hep birlikteydik." diye anlatma ve vurgulama zarureti hissediyoruz. Ya, böyle bir zarurete gerek yok. Bu, kendisini bu ülkeye ait hisseden, bu topraklarla gurur duyan herkesin zaferidir. Dolayısıyla böyle bir ilave tanımlamaya bugünlerde ihtiyaç duyuluyor olması da düşündürücüdür. Bu vesileyle Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere bütün Millî Mücadele kahramanlarını, şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz.

"Her millet, icraatlarına tahammül ettiği hükûmetin mesuliyetine ortaktır." demiş Mustafa Kemal Atatürk. Biz de bugünkü Hükûmetin icraatlarına ortak olmamak için -yürütülmekte olan bir süreç var- bu süreçle ilgili çekincelerimizi, bu süreçle ilgili itirazlarımızı, bu süreçle ilgili gördüğümüz tehlikeleri mümkün olduğu kadar gündeme getirmeye çalışıyoruz. Türkiye Cumhuriyeti'ne ve onun kurucu iradesine saldırılan, dil uzatılan, Lozan'ı yok sayan bir anlayışa sahip çıkılması, buna teşekkür edilmesi, kendisini bu iradenin sahibi gören milletimizi âdeta yok saymaktır. Millet iradesini önemseyen, Türk devletinin gücünü ve varlığını üstün tuttuğunu söyleyenlerin sözüm ona "silah bırakma ve barış bildirisi" denilen ancak militanca bir dille yazılmış bu çağrıyı önemli bulması ve çağrı metninin oluşmasında etkisi olanlara minnet ve şükranlarını sunması kabul edilebilir ve anlaşılması mümkün olmayan bir yaklaşımdır. Türkiye Cumhuriyeti devletinin yüz yıllık soykırım politikası uyguladığı iddiasına mı teşekkür ediyorsunuz? Ülkemizin güvenliği ve milletimizin kardeşliğinin perçinlenmesi adına mı bu metni önemli buluyorsunuz? Bu ifadeler mi kardeşliğimizi perçinlemektedir? Terör örgütünün "özgürlük savaşçıları" olarak tanımlayan bildiriye teşekkür etmek nedir, ne anlama gelmektedir? PKK'nın silahlı eylemleri meşru ve özgürlük mücadelesi ise PKK'yla elli yıldır mücadele eden Türk Silahlı Kuvvetleri ve güvenlik güçlerinin mücadelesini o zaman nasıl tanımlayacaksınız? Bu "gayrimeşru ve faşist" güçler mi olarak tanımlanacak? Bu metin belli

ki belli yerlerin denetiminden ve kontrolünden geçmiş. Şimdi soruyorum: Devletimizin güvenlik birimleri şayet bu metni gördüyse ve ona rağmen bu metin kamuoyuyla paylaşıldıysa vay halimize! Eğer görmediyse o zaman iki kere vay halimize!

Bölgenin sömürge olduğu tezinin sahibi bütün kurucu değerlere saldırmaktadır. Kuruluş kongresinde, bakın, bunlar o teşekkür edilen metnin sahiplerinin sözleri; "Akıtlacak kan kazanılacak özgürlüğün suyu olacaktır." diyen terörbaşının sözleri. Devamında, 1995'te yazdığı bir metin var: "Sömürgeci Cumhuriyet Kirli ve Suçludur" adlı çalışma. Böyle mi olacak barış, böyle mi olacak uzlaşma?

Yine, bizim zamanında başka çevrelerden de duyduğumuz sık sık tekrarlanan bir söz var: "Mustafa Kemal varlığını Vahdettin'e borçludur." Şimdi, bu iki kesim bu konuda âdeta bir araya gelmiş, âdeta mutabakat yapmış durumda. Bu çalışmada aynı zamanda Mustafa Kemal için "ikiyüzlü" ve "komplocu" da deniliyor. Şimdi, teşekkür edilen metnin sahiplerinin kullandığı dil bu. Dikkat edin, kendini "liberal" olarak ve "siyasal İslamcı" olarak tarif eden, siyasal İslam'a yani İslami değerlere sahip çıkıldığı kadar İslami değerlere saldıranların üzerinde ortak olduğu bir noktayla karşı karşıyayız. Nedir o da? Cumhuriyete, Atatürk'e ve Lozan'a olan alerjileri ve düşmanlıklarıdır. Kendi narsist kişiliklerini çeşitli kisvelerle etrafına dayatan bu sözde liderler, kitleleri de kendileriyle beraber felakete sürüklemektedirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarihinde cumhuriyete ve onun kurucu değerlerine bu kadar saldırdığı ve bu saldırılara da bu kadar sessiz kaldığı bir dönemi ben hatırlamıyorum.

Az önce de söyledim: Her millet, icraatına tahammül ettiği hükümetin mesuliyetine ortaktır. Feslilerin zihniyetini esas alanların, cumhuriyetimizin kurucularına "iki ayaş" diyenlerin zihniyetlerinin hâkim olduğu bir ortamda aslında bu durum da bizler için çok şaşırtıcı bir durum değildir. Kurtuluş Savaşı'nda Arap'ın yaptığı ihaneti görmeyip Şah İsmail ile Emir Timur'u diline dolayanların elbette ki Türk ve Türklükle alakalı birçok mevzuda da rahatsızlığını ifşa etmektedirler. Artık icraatlarınızın tahammül edilecek bir tarafı kalmamıştır, bu mesuliyete biz hiçbir şekilde ortak olmayacağız.

Dün, 18 Mayıs Kırım Tatar sürgününün yıl dönümüydü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Stalin rejimi tarafından vagonlara bindirilen yüz binlerce insan vahşice katledildi ve soykırıma maruz bırakıldı. Bugün de Kırım Tatarları bir varoluş mücadelesi vermektedir. Bu mücadelenin önderlerinden başta Sayın Mustafa Abdülcemil Kırımoğlu olmak üzere bütün bu mücadelede emeği geçenleri, vefat edenleri ve şu anda hayatta olup mücadele eden Sayın Mustafa Cemil Kırımoğlu'nu da saygı ve minnetle anıyorum.

Son bir önemle değinmek istediğim konuya çok tepki geliyor. Öncelikle Galatasaray'ın şampiyonluğunu kutluyorum, hem Süper Kupa'da hem Süper Lig'de almış oldukları şampiyonluk kutlu olsun. İnşallah, Avrupa'da da bize en iyi şekilde temsil ederler.

Geçtiğimiz hafta Gençlik Haftası'nı kutladık, beraberinde de şunu tartıştık: Türkiye Futbol Federasyonunun 3. Lig'deki yaş sınırı belirlemesine çok büyük tepkiler var. Bu karara göre 3. Lig kulüpleri, 31 Aralık 2000 ve öncesinde doğmuş en fazla 5 futbolcuya lisans çıkarabilecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Son cümlem.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Yani 31 Aralık 2000 öncesinde doğanlar futbol yaşantısından büyük ölçüde dışlanıyor. Amatör ligler burada oynayan futbolcular için bir ekmek kapısıdır. Bunun göz önünde bulundurulması gerekiyor. Amatör kulüpler buna çok ciddi bir tepki gösteriyorlar. Bu tepkiye Türkiye Futbol Federasyonu tarafından kulak verilmesi çağrısını da buradan bir kez daha yineliyoruz diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurun.

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, "terörsüz Türkiye" sürecine ve bu süreçte Türkiye Büyük Millet Meclisine düşen sorumluluğa ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Muhterem milletvekili arkadaşlarım, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'mızı tebrik ediyorum, kutluyorum. 19 Mayıs, Millî Mücadele'mizin ve Kurtuluş Savaşı'mızın bir başlangıç miladıdır. Bu vesileyle aziz milletimize ve değerli milletvekili arkadaşlarımıza bir hususu hatırlatmakta fayda mülâhaza ediyorum. Malum, Atatürk'ün 1927 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde okuduğu Nutuk'u yakın tarihimizle, Millî Mücadele tarihimiz ve cumhuriyete giden yolla ilgili çok önemli, tarihî açıklamaları içermektedir. Benim burada dikkat çekmek istediğim husus: Bunu, Nutuk'u yeniden okuyup objektif bir gözle tekrar değerlendirmemizde ben fayda mülâhaza ediyorum çünkü Nutuk'un anlatımının belki de yarıya yakını Millî Mücadele ve Kurtuluş Savaşı esnasında iç cephenin kuvvetlendirilmesine ilişkin yapılan çalışmaları ihtiva etmektedir. Millî Mücadele'yi boğmak, kurtuluş mücadelesine engel olmak için başta İngilizlerin kışkırttığı ve yerli birtakım iş birlikçileriyle birlikte 40'a yakın isyan mahiyetinde kalkışmalar oluşmuştur ve Millî Mücadele'mizin faaliyetlerinin yarısı da belki de bu iç isyanlara yönelik, bunların giderilmesine ve iç cephemizin kuvvetlendirilmesine yönelik faaliyetlerdir ki ondan sonra düzenli ordu birlikleri kurularak gerekli mücadele başarıyla

neticelendirilmiştir ve onun neticesinde de Lozan Barış Anlaşması fevkalade önemli ve cumhuriyetimizin temel taşı anlaşmalarından biridir.

Sayın Başkan, milletimizin uzun yıllardır kanayan yarası olan terör belasının sona ermesi yolunda çok önemli gelişmeler yaşanmaktadır. "Terörsüz Türkiye" sürecinde PKK terör örgütü silah bıraktığını ve kendisini feshettiğini açıklamıştır. Milletimizin, devletimizin kararlı duruşu ve güvenlik güçlerimizin özverili mücadelesiyle ve sürecin tüm taraflarının katkılarıyla terörle mücadelede önemli bir noktaya gelinmiştir. "Terörsüz Türkiye" hedefimiz artık bir hayal değil, somut bir hakikattir. "Terörsüz Türkiye" sürecindeki gelişmeler memleketimizin dört bir yanında sevinç ve umutla karşılanmıştır. Türkiye terörle anılan bir ülke olmaktan çıkmaktadır.

"Terörsüz Türkiye" adalet terazisinin şaşmaz dengesiyle, her vatandaşını bağına basan şefkatiyle, demokrasinin çelik iradesiyle ve ekonomik gücünün muhteşem atılımıyla yükselen bir devlettir. Milletimiz terör belasını artık tarihin karanlık sayfalarına gömecektir. Eski düzen yıkılmış, yıllardır zihinleri esir alan zincirler kırılmış, aşılmaz sanılan duvarlar yerle bir olmaktadır.

27 Şubatta İmralı'dan gelen çağrı, 10 Martta PYD/YPG'nin Suriye topraklarında silahlarını Şam yönetimine teslim etmeyi ve meşru devlet çatısı altına girmeyi kabul etmesi, nihayet 12 Mayıs'ta PKK'nın silahlarını bırakıp kendini feshetmesiyle devam eden merhale ve bu kutlu yürüyüş, sadece aziz vatanımız için değil tüm bölgemiz için muhteşem bir şafağın söktüğünün müjdecisidir.

Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin de ifade ettikleri gibi, barış tohumları çiçek açmıştır. Bu çiçeğin her bir yaprağında şehit analarının duaları, her bir goncasında gazi kardeşlerimizin umutları vardır ancak bu sürecin kalıcı ve gerçekçi olması, devletimizin ve milletimizin yüksek menfaatleri doğrultusunda şekillendirilmesi hayati önem taşımaktadır.

PKK terör örgütünün silah bırakma ve kendini feshetme kararı şüphesiz ki Türkiye Cumhuriyeti'nin terörle mücadeledeki kararlı duruşunun ve elde ettiği başarıların bir neticesi olduğu kadar milletimizin de kararlı arzudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bu noktada Türkiye Cumhuriyeti'nin gücü ve milletimizin birliği bir kez daha tecelli etmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi 22 Ekim 2024'ten beri "terörsüz Türkiye" hedefini kararlılıkla savundu, sadece elimizi değil tüm gövdemizi taşın altına koyduk çünkü biliyoruz ki akan her damla şehit kanı milletimizin yüreğinde derin yaralar açmıştır. Türkiye yeni bir dönemin eşiğindedir. Bu süreçte en büyük rehberimiz devlet aklı ve millî yararlarımız olmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak terörle mücadelenin ancak kararlılık ve dirayetle sonuçlanacağına inandık. Nitekim Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin vurguladığı üzere, barış havası ve güvenlik ortamı mutlak surette kalıcı ve gerçekçi olmalıdır ve olacaktır.

"Terörsüz Türkiye" idealini kalıcı kılmak için daha çok çalışmalıyız, daha çok kenetlenmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bu noktada Türkiye Büyük Millet Meclisine tarihî bir sorumluluk düşmektedir. "Terörsüz Türkiye" sürecinin siyasi ve toplumsal boyutlarının enine boyuna değerlendirilmesi, atılacak adımların belirlenmesi ve sürecin şeffaf bir şekilde yönetilmesi için Meclisimizin ve Mecliste temsil edilen bütün siyasi partilerin aktif rol alması elzemdir. Sayın Genel Başkanımız da Meclisimizde temsil edilen 16 siyasi partinin yer alacağı "yeni yüzyılın terörsüz Türkiye stratejisi; millî birlik ve dayanışma komisyonu" kurulması çağrısını yapmıştır. Bu komisyonun, sürecin millî birlik ve dayanışma tablosuyla yönetilmesi gereğine katkı sunacağına yürekten inanıyoruz. Bu komisyon, toplumsal mutabakatı güçlendirecek, kalıcı barış ve huzurun tesisine yönelik politikalara büyük katkı sunacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bu süreçte, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak üzerimize düşen sorumluluğun bilincinde olmalıyız. Her birimizin ülkemizin huzuru ve geleceği için el birliğiyle çalışması gerekmektedir. "Terörsüz Türkiye" sadece bir hayal değil, hepimizin ortak hedefi olmalıdır. Asırların potasında şekillenen kardeşliğimizi ve birlikte yaşama irademizi demokrasimizin çelik sütunlarıyla taçlandırmak mukaddes görevimizdir. Bu kutlu yolda siyasi ve hukuki çalışmalarımız sivil iradenin, millet iradesinin kudretli sesini yükseltirken ortak kaderimizi geleceğe taşıyacak stratejik hamlelerin ve yasal düzenlemelerin ana omurgası, milletimizin engin feraseti ve vicdanının rehberliğinde şekillenmelidir. Bu tarihî sorumluluk, tüm siyasi aktörlerin ve toplumun her kesiminin ortak akıl ve kararlılığıyla millî vicdanımızın pusulasında hayat bulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Milliyetçi Hareket Partisi olarak "Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben" anlayışıyla "terörsüz Türkiye" hedefi doğrultusunda atılacak her türlü yapıcı adıma destek vermeye hazır olduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyorum. İnanıyoruz ki Gazi Meclisimiz bu tarihî fırsatı en iyi şekilde değerlendirecek, milletimizin özlemle beklediği huzur ve güven ortamının kalıcı olarak tesis edilmesine öncülük edecektir. Bu düşüncelerle, terörle mücadelede şehit düşen kahraman evlatlarımızı rahmetle anıyor, gazilerimize şükranlarımızı sunuyorum.

Sayın Başkanım, son söz olarak da şunu ifade etmekte fayda mülhaza ediyorum: Tabii, bu konularda çeşitli değerlendirmeler yapılıyor, yapılabilir. Türkiye çok partili demokratik siyasi hayatı benimsemiş bir ülkedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Yalnız şu unutulmasın ki siyaset çelik çomak oyunu değildir. Ayrıca, siyaset kahvehane dırdırı yapmak hiç değildir ve boş demagojilere, mugalataya da karnımızın tok olduğunu ifade ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Trabzon Atatürkçü Düşünce Derneği temsilcilerinin selamlanması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, dinleyici locasında Trabzon'dan gelmiş bir grup arkadaşımız var. Trabzon Atatürkçü Düşünce Derneğini temsilen arkadaşlarımız Meclisimizi ziyaret ediyorlar; kendilerini selamlıyoruz.

Sağ olun. (Alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Grup Başkan Vekili Sezai Temelli Bey. Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çerkez soykırımına, bugün gruplarını ziyaret eden Kafkas Dernekleri Federasyonuna, Çerkez vatandaşlara ve kayıp yakınlarına, Kayıplar Haftası'na, TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'a, Gabar'da çıkarılan petrole, toplumun beklentilerine ve cezaevlerindeki sorunlara ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Çerkez soykırımı nedeniyle Çerkez halkının acısını bir kez daha paylaşmak istiyorum. Bugün Kafkas Dernekleri Federasyonu ve birçok Çerkez vatandaşımız grubumuzu ziyaret ettiler. Hem bu soykırımın acısını onlarla paylaştık hem de özellikle Çerkez dilinin giderek aslında unutulmaya yüz tuttuğunu, eğitim alanından giderek uzak kaldığını dile getirdiler. Bu konuda da aslında tüm halkların eğitimde ana dillerini kullanma haklarının sağlanacağı gibi Çerkez dilinde de bu anlamda çalışmalar mutlaka yapılmalı, hayata geçirilmeli.

Yine, bugün grubumuzu kayıp yakınları ziyaret etti. Biliyorsunuz bu hafta Kayıplar Haftası, birçok kayıp yakını bizle beraberdi. Bu vesileyle ben hem Cumartesi Annelerini hem de barış annelerini buradan bir kez daha selamlamak istiyorum. Bu ülkede binlerce kayıp var, mezarı bile belli değil. Maalesef bu kayıpları araştırmak adına hiçbir adım atamadık bugüne kadar ama bu konuda üzerimize düşen sorumluluklar var. Bu konuda mutlaka bir komisyon kurulmalı, hakikatlerle yüzleşmeliyiz, kayıp yakınlarının da acılarını hep birlikte dindirmeliyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Başkan, Gabar'dan geldiniz, Şırnak'tan geldiniz, güzel bir doğayı izleyip görüp geldiniz. Gerçekten çok güzel doğası vardır. Hele bu mevsimde -siz de biraz önce bahsettiniz- gerçekten seyrine doyum olmaz fakat Gabar'da petrol çıkartıyorsunuz yani o petrol ki Gabar'ın doğasını yok edecek, bunu da biliyorsunuz. Burada birkaç hafta önce iklim yasası görüşülürken özellikle iktidar milletvekilleri söz alıp sürekli olarak yeşil dönüşümden bahsettiler ama orada çıkan petrolün rengi yeşil falan değil, kapkara ve fosil yakıtlar giderek dünyamızı mahvetmekte, çok ciddi bir iklim krizine neden olmakta ve bunun sonucunda da aslında hem bu coğrafya kirlenmekte hem de iklim krizi derinleşmekte. Biz fosil yakıtlara karşıyız "karbon ayak izi" dediğimiz meselenin en temel nedenlerinden biri de zaten bu. O yüzden, Gabar'ı yok edecek, oranın doğasını yok edecek bu girişime son verilmesini bir kez daha buradan dile getiriyoruz. Her şey ekonomi değil, her şey enerji de değil; önce doğa, önce insanlık, sonra belki de bu tür enerji yatırımları; insana, doğaya uygun enerji yatırımları düşünülebilir.

Tabii, bu coğrafyada dolaşırken bu coğrafyanın neresine gitseniz doğal güzelliklerinden bahsediyorsunuz ama bir de insanın güzelliği var bu coğrafyada. Bu coğrafyada insanın güzelliği onun Türk olmasıdır, Kürt olmasıdır, Alevi olmasıdır, Sünni olmasıdır, Hristiyan olmasıdır, velhasıl bu ülkeyi yapan değerler olmasıdır. Bu değerler uzun yıllar birbiriyle barışık yaşama özlemiyle, hasretiyle bugünlere geldi. Biz eğer tarihten örnekler vereceksek, yakın ya da uzak tarihten örnekler vereceksek barıştan yana verelim, bir arada yaşamadan yana verelim; savaştan, kötülüklerden örnekler üretmeyelim. Kötü örnek, örnek olmaz zaten. Dolayısıyla bizim hasretini duyduğumuz şey, ortak vatanımızda bir demokratik cumhuriyet altında bir arada yaşamaktır. Bunu hep birlikte var edeceğiz; Kürt'üyle, Türk'üyle, Alevi'siyle, Sünni'siyle yani bu topraklarda nefes alan, bu ülkenin vatandaşı olan herkesle birlikte var edeceğiz. Evet, geçmişte birçok yanlış yapıldı, birçok savaş yaşandı, kıyımlar yaşandı, belki de hatırlamak istemediğimiz yaşadığımız çok deneyim var ama bunlardan ders çıkarıp bunları tekrar etmek için değil, yerine barışı ikame etmek için yol almalıyız. O yüzden de gerçekten, Gabar bu anlamıyla hepimize örnek olacak bir doğa harikası. Dolayısıyla, oradaki insanımız da bugüne kadar barış için vermiş olduğu mücadeleyle bizlere yol gösteriyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "barış" demişken, tabii, toplumun beklentileri baktığınızda, özellikle sokağa çıktığınızda, barış, adalet ve ekmek meselesidir yani yoksulluk vardır, adaletsizlik vardır ve barışa olan özlem vardır. Şimdi, barışın kapısı aralanmıştır. 1 Ekimde MHP Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin attığı adım, daha sonrasında 27 Şubatta Sayın Öcalan'ın açıkladığı açıklama, 12 Mayıs'ta PKK'nin silah bırakması bu umudu, bu barış umudunu büyötmektedir. Bunun için atılacak adımlar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Daha dün, yine, Sayın Bahçeli'nin açıkladığı bir komisyon çağrısı var, üzerinde yoğunlaşmamız gereken, hep birlikte el birliğiyle bunlar üzerinde düşünmemiz gereken bir başlık. Daha önce, CHP Genel Başkanı Sayın Özgür Özel de bir komisyonundan bahsetmişti. Biz de bu konuda zaman zaman dile getiriyoruz bir çalışmanın Meclis tarafından yapılmasını ve bir an önce hayata geçmesini çünkü toplumun beklentisi bu. Toplum şu anda raf ömrü dolmuş kararnamelerin yasalasmasıyla ilgilenmiyor. Biz, bakın, kaç haftadır burada bu raf ömrü dolmuş kararnamelerle boğuşuyoruz. Bunların hiçbirinin, şu anda, toplumdaki beklentileri karşılayacak bir özelliği yok. Ne olmuş? Kanun hükmünde kararname çıkmış, Anayasa Mahkemesi iptal etmiş; karşımıza paket paket, torba torba bunlar geliyor. Biz burada bu torbaların içinde boğulduk, biz boğuldukça toplum da boğuluyor. Toplumun beklentisi barıştır, adalettir, ekmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun, tamamlayın lütfen.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) - Toplumun yararına biz bu adımları atmamız gerekiyor çünkü toplumun birçok kanayan yarası vardır. Bunların da en başında tabii ki cezaevleri gelmektedir. Cezaevleriyle ilgili, İnfaz Yasası'yla ilgili düzenlemeleri toplum beklemektedir; biz hâlâ bunu geciktiriyoruz.

Bakın, bayram geliyor, kaçınıcı bayram geliyor? 2022 yılından beri bu konuda bir düzenleme yapılacağına dair söz Türkiye toplumuna verilmiştir. O günden bugüne kaç bayram geçti, biz hiçbir bayrama bir infaz düzenlemesi bir türlü yetiştiremedik. Şimdi, bir kez daha böyle bir şans önümüzde var. Bu önümüzdeki Kurban Bayramı'na gitmeden, gelin, hep birlikte halkın beklediği yargı paketini sağlıklı bir infaz düzenlemesiyle hayata geçirelim. Bu, bu barış döneminin belki de ilk yargı paketi olsun, umutları büyütsün, insanların beklentilerini karşılansın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) - Çünkü cezaevlerindeki sorunlar çok ciddi boyutta, burada defalarca dile getirdik. Mesela, bugün gelen annelerden birisi Şaban Kaygusuz'dan bahsetti. Şaban Kaygusuz Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde. Şaban Kaygusuz'un özelliği şu: Bir kolu ve bir bacağı yok. Tek başına cezaevinde kalma şansı yok ve tek başına kalıyor. Mesela, bu konuda bir türlü adım atılmıyor. Bunun gibi yüzlerce hasta tutsak, kendi hayatını idame ettiremeyen yüzlerce mahpus var. İşte, bu konuda atılacak adımlar neden önemli, bunun altını bir kez daha çizmek istiyorum.

Yine, iki yüz on dört gündür açlık grevinde olan Sercan Ahmet Arslan var. Neden açlık grevinde? Ufuk Keskin ve birkaç arkadaşının aslında nakil talepleri var, bir türlü yerine getirilmiyor. Yani "Bu nakil taleplerinin nedeni ne?" diye soruyorsunuz, aileleri ziyaret edebilsin diye. Bakın, bu ülkede yoksulluk var, eğer siz mahpusu Tekirdağ'a koyuyorsanız, bunun ailesi Malatya'da yaşıyorsa bu aile Tekirdağ'a nasıl gitsin, gelsin?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, tamamlayın lütfen.

Buyurun.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) - Bu otobüs paraları, bu uçak paraları, bu ziyaretler nasıl gerçekleşsin? Bırakın gidip gelmeyi, evlatlarına para da yollayamıyorlar çünkü parayı yollayınca deniliyor ki: "Terörü finanse ediyorsunuz." Yani parayı yollamazsanız kantinden alışveriş yapamıyor, parayı yollarsanız anne-baba da yargılanıyor, terörü finanse etmiş oluyor. Şimdi, böyle baktığımızda bize acayip gelen ama neredeyse bütün cezaevlerinde normalleşmiş uygulamalar var. Buna bir an önce son verilmesi gerektiğini belirtiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Ali Mahir Başarır.

Buyurun.

29.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, İzmir'de yaptıkları mitinge, İstanbul Büyükşehir Belediyesinde bugün gözüaltına alınanlara, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'e ve Türkiye'deki adaletle ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı'nı yurdun her noktasında, her yerinde coşkuyla kutladık. İzmir'de milyonların katıldığı büyük bir miting yaptık. İzmir halkına, oraya Türkiye'nin her yerinden gelen çok kıymetli yurttaşlarımıza çok teşekkür ediyoruz ama üzülerken söylüyorum ki her büyük mitingden sonra ya da Türkiye'nin önemli firmalarının her anket çalışmasından sonra sabah bir operasyonla uyanıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, yine, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 22 bürokrati, çalışanı sabah şafak operasyonuyla gözüaltına alındı.

Şimdi, üzülerken bir durumu ortaya koymak istiyorum. Dün önemli bir resim, belge ortaya çıktı. Mehmet Şimşek bu ülkenin Maliye Bakanı, Ekpet İnşaatın Başkanı Reşitoğlu'yla paylaştığı bir fotoğraf sosyal medyada çıktı. "Çıkabilir." diyeceksiniz, resimleri ben gösteriyorum, bakın, özel uçakla... Bu şirketin sahibinin Mehmet Şimşek'le İngiltere'de şirket kurduğu, kendi itirafına göre 163 metrekare bir daire edindiği ortaya çıkıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız cezaevinde, bir sürü saçma sapan iddiadan dolayı cezaevinde. Bir tarafta bir ülkenin Maliye Bakanı var, bu devletten 11 milyar yeni ihale alan bir iş adamıyla uzun süreden beri ortak şirketi olduğu Londra'da çıkıyor, özel uçaklarda resimler ortaya çıkıyor, onunla beraber kurduğu şirketten daire aldığı ortaya çıkıyor ama Mehmet Şimşek'le ilgili hiçbir soruşturma yok.

Peki, bugün cezaevinde olan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun söz konusu, iddia edilen ihaledeki şirketlerin sahibiyle özel uçakta bir resmi var mı? Yok. Ortaklığı var mı? Yok. Ortak daire almışlar mı? Yok. Peki, neden Sayın Ekrem İmamoğlu cezaevinde, Mehmet Şimşek hâlâ parayı yönetiyor?

Ben 86 milyona sesleniyorum, AKP Grubuna sesleniyorum, MHP Grubuna sesleniyorum, tüm Meclise sesleniyorum: Adalet bu mu? Adalet bu mu? Eğer Mehmet Şimşek'in bu ülkeden 11 milyar lira ihale alan bir şirket sahibiyle görüntülerinin, ortaklığının, ilişkilerinin yüzde 1'i kadar delil Ekrem Bey ile belediyenin çalıştığı şirketlerle varsa her şeyi söyleyebilirsiniz ama hâlâ biz sabah altıda kendi belediyemizin çalışanlarına operasyon yapıldığını görüyoruz. Bu adalet sadece muhalefete mi işliyor? Adaletsizlik... Yargının, savcının bu tarafa doğru, sağ tarafa doğru, hemen sağımızda bulunan AKP Grubunun bakanlarına, belediye başkanlarına baktığı yok mu?

Bakın, çok net, bu resimleri herkes görsün. Bu adam Maliye Bakanı, uçaktaki görüntüdeki adam 11 milyar liralık ihale almış, İngiltere'de şirket kurmuş, 163 metrekare dairesi varmış -bugün Londra merkezde 30 metrekare bir dairenin fiyatı 1,5 milyon sterlin- ama İBB'nin basın sorumlusu tutuklu, gözüaltında.

Bizim görevimiz bu ülkede adaleti sağlamaksa, Meclis yolsuzluğun, haksızlığın üzerine gidecekse -defalarca burada konuşuldu- niye bunu araştırıyoruz? 2010'dan bugüne kadar saat hediye alan bakan var, kendi şirketinden Bakanlığa deterjan satan bakan var, devletten 11 milyar lira ihale alan şirketle ortak olan bakan var, yargılanan bir tane bakan yok ama bizim belediye başkanlarımız cezaevinde. Utanç verici bir dönem, utanç verici kararlar; utanç verici bir dönemde siyasetle uğraşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Muhalefette olmak, muhalefet yapmak, muhalefet partisinin belediye başkanı olmak ateşten gömlek giymek. Bir tarafta sınırsız yetkilerle asla polisin, yargının kapısını çalmadığı bir güruh varken bir tarafta suçsuz, günahsız insanlar cezaevinde. İşte, tüm deliller karartıldı.

Şimdi, başka bir şeye gelelim. Burada ceza avukatlığı yapan birçok arkadaşımız var, on sekiz yıl yaptım. Düşünün, bir şüpheli alınıyor, Emniyette avukatı huzurunda ifade veriyor, daha sonra savcılıkta avukatı huzurunda ifade veriyor, daha sonra bu adam birden çıkıyor, ifadesini değiştiriyor. Yahu, bir savcının görevi mafyavari yöntemlerle insanları tehdit edip ifadesini değiştirmek mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bugün Türkiye'de milyonlarca insan yargılanıyor, Yargıtayın açık kararları var, Emniyette ifade vermiş, savcılıkta ifade vermiş, "Baskı altında verdim." diyor, Yargıtay "Hayır, sıcağı sıcağına verdiğin ifade doğru ifadedir, avukatın huzurunda vermişsin." diyor ama insanları önce cezaevine atıyorlar, hayatında karakola girmemiş insanları, sonra o insanları çağırıyorlar "Ya ölene kadar burada kalırsın ya da Ekrem İmamoğlu hakkında ifade vereceksin." diyorlar. Ya, bu suç değil mi arkadaşlar? Avukatı huzurunda ifade vermiş, kayıtlar var, kamera kayıtları var ve bu bir delilmiş gibi partimiz hakkında, Cumhurbaşkanı adayımız hakkında algı yapılıyor ama Mehmet Şimşek'in şirket kurma hakkı var, Londra'da ev alma hakkı var, özel uçakla gezme hakkı var, Londra'da ev aldığı, Londra'da özel uçakla gezdiği kişinin devletten 11 milyar liralık ihale alma hakkı var; bu hak onların.

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Demek ki Mehmet Şimşek'in görünen delillerinin yüzde 10'u Ekrem İmamoğlu'nda olsa asacaksınız.

Adalet herkese lazım. Türkiye'de hukukun üstünlüğü ayaklar altına alınmış, yargıya güven yüzde 20'nin altında arkadaşlar. Devletin 3 temel kurumu yasama, yürütme, yargıya güven yüzde 20'nin altında; bunu oturup konuşmalıyız, bunu tartışmalıyız. Türkiye'de insanların, özellikle muhaliflerin hukuk güvenliği yok, mal güvenliği yok, can güvenliği yok; bunları konuşma zorunluluğumuz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son olarak, 2024 yılı itibarıyla DİSK'e bağlı GENEL-İŞ Araştırma Dairesinin hazırladığı Türkiye'de Genç Emeği Raporu'nda 4,7 milyon gencin ne okuduğu ne çalıştığı ortaya çıktı. Bunlar ya evde oturuyor ya cezaevinde. Bunlardan biri de -adalet diyoruz, bakın- Burak Saldıroğlu. Benim paylaştığım bir videoya yorum yapıyor. 13 Mart tarihinde ülkenin Cumhurbaşkanı bir toplantıda 92 yaşındaki bir amcamıza, dedemize elini öptürüyor. Ben yanlış olduğunu söyledim, bu genç kardeşimiz de "Sayın Erdoğan'ın aklı yerinde olsa bu insana elini öptürmez." diyor. Böyle gidiyor, hakaret asla yok. Bakın, bundan dolayı bir genç tutuklanıyor bu ülkede. Adalet neresinde bunun? Cumhurbaşkanı'na hakaret suçundan dört aydır, beş aydır üniversite öğrencileri cezaevinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlayın.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Mehmet Şimşek müteahhitlerle İngiltere'de ortaklık kurup özel uçaklarla geziyor ama benim ülkemizin gençleri, Cumhurbaşkanı'na eleştirdiği için, sistemi eleştirdiği için, yürüyüş yaptığı için cezaevine atılıyor ve beş aydır orada.

Boğaziçi Üniversitesine bir sapkın geliyor, sapkın! "Küçük yaşta çocukla evlenilebilir." diyen bir sapkın geliyor. Onu getirenler yargılanmıyor, "O gelemmez." diyen, pırıl pırıl üniversite öğrencileri tutuklanıyor, sonra serbest bırakılıyor.

İşte, konuşmamın tamamını adaletle ayırdım ama adalet hepimize lazım. Ülke bu konuda bir felakete gidiyor, ekonomi felakete gidiyor, hukuk sistemimiz felakete gidiyor, bu gidiş gidiş değil; bunu hep beraber, bu Mecliste çözmeliyiz, yoksa Türkiye'yi iyi günler beklemiyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi adına Grup Başkan Vekili Leyla Şahin Usta.

Buyurun.

30.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na, 18 Mayıs Kırım Tatar sürgününün yıl dönümüne, Müzecilik Haftası'na, Türk Hava Yollarının 92'nci kuruluş yıl dönümüne, Göktepe-3 Kuyusu'na, dün Gabar'da düzenlenen törene, terörsüz Türkiye'ye ve Maliye Bakanlığıyla ilgili gündeme getirilen iddialara ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben de sözlerime aziz milletimizin ve özellikle gençlerimizin 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı en içten dileklerle kutlayarak başlamak istiyorum. 19 Mayıs 1919, milletimizin bağımsızlık yolculuğunun dönüm

noktasıdır. O gün Samsun'da yakılan istiklal meşalesi bugün gençlerimizin ellerinde, Türkiye Yüzyılı'nın yolunu aydınlatmaktadır. Bu meşalenin ruhunu, gençlerimize emanet edilen bu kutlu mücadelede azmini her daim diri tutmayı da ayrı bir görev olarak biliyoruz.

Yine, Kırım Tatar sürgününün 18 Mayıs'taki yıl dönümünü maalesef acı hatıralarımızla birlikte tekrar anıyoruz. 18 Mayıs 1944'te, Sovyetler Birliği tarafından Kırım Tatar Türklerine reva görülen zulmün üzerinden seksen bir yıl geçti. Kadın, çocuk, yaşlı demeden binlerce soydaşımız vagonlara doldurularak vatansızlığa sürgün edildi. Bu insanlık dışı sürgünü bir kez daha lanetliyor, hayatını kaybeden kardeşlerimizi rahmetle anıyorum. Unutulmasın ki tarih boyunca mazlumun yanında, zalimin karşısında durduk ve her zaman da durmaya devam edeceğiz.

Bu hafta, her yıl 18-24 Mayıs tarihleri arasında kutlanan Müzecilik Haftası vesilesiyle, geçmişimizi geleceğe taşıyan tüm müzelerimizi ve bu alanda emek veren müzecilerimizi saygıyla selamlamak istiyorum.

Müzeler yalnızca tarihî eserlerin sergilendiği mekânlar değil, bir milletin hafızasını yaşatan, kültürel kimliğini koruyarak geleceğe aktaran önemli kurumlardır. 2002 yılında ülkemizdeki müze sayısı 177 idi, bugün itibarıyla 645 müzeye ulaşmış durumdayız. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığına bağlı Millî Saraylar Başkanlığı bünyesinde de 18 müzemiz daha faaliyet göstermektedir. Yirmi üç yıllık iktidarımız boyunca tarihimize, geçmişimize, müzelerimize verdiğimiz önemi ve katkırı dile getirmek açısından bu rakamların da çok kıymetli ve önemli olduğunu vurgulamak isterim.

Bugün, aynı zamanda yine Türk Hava Yollarının 92'nci kuruluş yıl dönümü. Küresel bir marka hâline gelen Türk Hava Yolları, yalnızca bir hava yolu şirketi değil, Türkiye'nin dünyaya açılan yüzüdür. 2003'te 65 uçakla dünyada 35'inci sıradayken 2025 itibarıyla 479 uçaklık dev filosuyla dünya sıralamasında 9'uncu basamağa yükselen Türk Hava Yolları sadece bir hava yolu değil, Türkiye'nin dünyaya açılan yüzü, milletimizin azim ve vizyonunun somut bir yansımasıdır. Afrika'dan Asya'ya, Avrupa'dan Amerika'ya kadar 5 kıtada bayrağımızı dalgalandıran bu millî gururumuz milletimizin azim ve vizyonunun da bir yansımasıdır; kendilerini bu büyük başarıları için de tebrik ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Yüzyılı vizyonunu güçlendiren, ülkemizin bağımsızlık yolunda stratejik bir adım olan bir konuyu daha paylaşmak istiyorum: Göktepe-3 Kuyusu. Karadeniz'de Göktepe-3 Kuyusu'nda gerçekleştirilen sondaj çalışmaları sonucunda yeni bir doğal gaz rezervine ulaşılmıştır. Bu keşif sadece bir enerji rezervi değil, aynı zamanda bir milletin azim ve kararlılığının, kendi kaderini tayin etme iradesinin somut bir göstergesidir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde atılan adımlar, bugün Türkiye'yi enerjide dışa bağımlılığını azaltan değil, kaynak üreten ve yöneten bir ülke konumuna taşımıştır, Türkiye de bugün kendi denizlerinde kendi mühendisleriyle, kendi gemileriyle kaynak bulan bir Türkiye hâline gelmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi, enerjide tam bağımsız Türkiye hedefimize ulaşana kadar durmadan, dinlenmeden, eleştirilere ve engellere aldırmadan yola devam edeceğiz.

Dün, siz, Kıymetli Enerji Bakanımız ve kıymetli milletvekillerimizden oluşan bir heyet hâlinde Gabar'daydınız; pek çok basın mensubumuzun da bu heyette olduğunu biz de gururla izledik. Bu tören, Sayın Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu iradenin, ülkemizin enerjide bağımsızlık yolcuğuna olan kararlılığının açık bir göstergesidir. Ayrıca, orada verilen mesaj yalnızca teknik bir başarıya değil, bu coğrafyada yeni bir barış ve kardeşlik ikliminin güçlendiğine de işaret etmektedir. "Terörsüz Türkiye" daha güçlü bir Türkiye demektir. Kimsenin "terörsüz Türkiye"den korkmasına gerek yoktur. Dün olduğu gibi bugün de bu milletin kardeşliğini, huzurunu ve refahını teminat altına almak için çalışmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Maliye Bakanımızla ilgili gündeme getirilen iddiaların kasıtlı olarak buraya taşındığının çok iyi farkındayız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Niye kastımız olsun?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Maliye Bakanı bu konuyla ilgili çok net açıklamalarını yapmıştır. Bakanlık öncesi dönemine ait kendi işiyle ilgili bir ortaklığının olduğunu ve bunun üzerinden de bir daire alımından başka bir şey olmadığını açıkça söylemiştir, "Bakanlık dönemi öncesine ait bir dönem" diye kendisi de özellikle belirtmiştir; bu açıklamaları hâlâ gündemde ve aktif olarak bulunmaktadır.

Benim söyleyeceğim şey şu: Bunları bir kenara bırakın da asıl İBB Başkanıyla ilgili iddiaları ve fotoğrafları varsa cesaretiniz getirin, burada gösterin bakalım.

İlk başvuruyu...

CAVİT ARI (Antalya) - Niye bir kenara bırakıyoruz? Niye sizinkileri bir kenara bırakıyoruz Sayın Başkanım?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bırakmıyorum bir kenara, onunla ilgili açıklamayı yaptım...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Onu biz de yapıyoruz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - ...onu da yaptım, Bakanlık dönemine ait olmadığını söyledim.

Şimdi, gelin, daha önemli, mevcut bir belediye başkanının yaptıklarıyla ilgili iddialar var; getirin, onlarla ilgili fotoğrafları gösterin bakalım. İlk başvuruyu yapan CHP'li...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - TRT 1'de yayınlayın.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - TRT'de canlı yayınlansın efendim, çağrı yapıyoruz, kanun teklifimiz var.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Dinleyin arkadaşlar.

Arkadaşlar, sizin Grup Başkan Vekiliniz aldı eline fotoğrafı, iddiaları ortaya koyuyor, ben de ona bir cevap verdim. İzin verin, ben de iddialarımızı savunayım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tabii, tabii, buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Evet, ilk başvuruyu yapan CHP'li bir belediye başkanı, CHP'li belediye başkan yardımcısı vesaire. Bunların hepsini elbette ki savcılık ciddiye alacak ve inceleyecek.

En çok merak edilen konulardan biri, bu bantlanan güvenlik kameralarının altından geçen İmamoğlu'nun görüntüleri var; niye getirip onları burada göstermiyorsunuz? Özel jetlere binen İmamoğlu'nun görüntüleri var. Bu özel jetlerin ne amaçla olduğuna dair pek çok ahlaki zafiyet açısından söylemeyi uygun bulmadığım ve bir iddia olduğu için özellikle söylemeyeceğim ama özel jetlere bindiğine dair pek çok fotoğraflar var; niye onları getirip burada göstermiyorsunuz? İBB yönetimiyle ilgili her gün utanç verici pek çok fotoğrafı ve iddiayı izliyoruz, görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Usta, toparlayın lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamlıyorum Başkanım.

Asıl, müteahhitler ile AVM sahiplerine baskı yaparak zorbalıkla neler alınmaya çalışıldığına dair iddiaların hepsi tek tek ortaya dökülmüş durumda.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Yargısız infaz yapıyorsunuz.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Yargılama TRT'de yayınlansın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - En son gözaltına alınan, iddialara göre İmamoğlu'nun kasası olduğu söylenen Ertan Yıldız üç günde 37 avukat tarafından ziyaret edilmiş. Baskıdan bahsediyorsanız, buyurun, 37 avukat üç günde bir adamı niye ziyaret eder, ne anlatmaya çalışır, ifadesine mi müdahale etmeye çalışır, etkin pişmanlıktan yararlanma talebine mi etki etmeye çalışır? Bunların hepsi bu milletin gözünün önünde çok açık ve net açık sorulardır, açık iddialardır. Elbette ki yargı bu iddiaların hepsini değerlendirecek ve hiç endişe etmeyin, kamuoyunun ve hepimizin bilgisine sunulacaktır. Bu telaşınız nedir? (CHP sıralarından gürültüler)

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Hiçbir telaşımız yok, yalanınızla mücadele ediyoruz; yalanınızla mücadele ediyoruz.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Hiçbir telaşımız yok, başımız dik, alnımız açık; verilemeyecek hesabımız yok.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bence, bu telaşın arkasında işin ucunun nereye dayanacağına dair çok büyük bir endişe var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - TRT'den yayınlayın o zaman, hadi söyleyin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın, lütfen tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bu telaşın, işin ucunun nereye dayanacağı noktasında bir paniğe gittiği şeklinde bir izlenimimiz var.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - TRT'den yayınlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sakin olun, bu kadar masum ve temiz ise Başkanınız, çıkar, tertemiz ortaya çıkar; kimse de bir şey demez.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - TRT'de yayınlayın, bütün Türkiye görsün, bütün Türkiye görsün.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sakin olun. Varsa suçu devletin mahkemesi, savcısı hâkimi yargılar, cezasını çeker; hukuka yaraşan, CHP'ye de yaraşan budur.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - TRT'ye çıkarın. TRT vergileri almayı biliyor!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ama baştan bir kere, bu konuyla ilgili gerçekleri saptırma yolunda baskıya maalesef başvuran, yargıyı da etkilemeye çalışan, kamuoyunu da etkilemeye çalışan sizsiniz. Ayrıca, dün...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Bizim arkadaşlarımız iki aydır içeride ya!

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Yayınlasın o zaman.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Merak etmeyin, hepsi ortaya çıkacak; onların da bağımsız yargı tarafından haklarının korunduğundan emin olun. Bu iddiaların hepsinin kamuoyu tarafından açıkça değerlendirilmesi için yargının bir an önce iddianameyi hazırlaması ve kamuoyuna sunmasını bekliyoruz.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - TRT, TRT; başka bir yolu yok, TRT!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Hiç merak etmeyin, böyle bir usul mümkün müdür bilmiyorum ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Mümkündür, mümkündür niye olmasın, her şeyi yapıyorsunuz, her şeyi yapıyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamlıyorum.

TRT'de yayınlanırsa kim nereye bakacak, ona bakmak lazım. Bu konuda bizim hiçbir endişemiz yok.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Evet, reytingleri göreceğiz.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Yayınlansın da o zaman görelim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tabii ki yayınlanırsa ne olacağını hepimiz çok iyi biliyoruz.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Yayınlayın, istiyoruz.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Yayınlayın, görelim, 86 milyon da görsün.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Ali Mahir Bey, buyurun.

31.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, herhâlde konuşmaları dinlediniz, buna cevap vermek isterim. Açıkça üç noktada satışa var, hem Belediye Başkanımıza hem yargıyı etkilemeye çalıştığımızı söyledi, hatta bu bir suç isnadı; bunlarla ilgili düşüncelerimi söylemek istiyorum.

Şimdi, ben, Sayın Leyla Usta'nın neden Mehmet Şimşek'i burada savunduğunu...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bir adımı öğrenemediniz ya! Leyla Usta değil yalnız, Leyla Şahin Usta'yım ya! Bu kadar zamandır beraber görev yapıyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şahin Usta... Neyse...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Bu olmadı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Leyla Şahin Usta'nın, Sayın Leyla Şahin Usta'nın Mehmet Şimşek'i burada neden savunduğunu çok merak ediyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Savunmadım, açıklamasını söyledim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Neden savunuyor?

Bakın, resimleri bir kez daha gösteriyorum: Sorun, Mehmet Şimşek'in geçmişteki ortaklığı, arkadaşlığı falan değil sadece ama geçmişte ortak olduğu bir insan devletten 11 milyar lira ihale alırsa bu sorun olur işte.

Bakın, sakın, ben... Arkadaşlığından bana ne?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen yani devam etmeyelim tartışmaya, tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Arkadaşlığı vardır, dostluğu vardır ama bu arkadaşı ve dostları devletten bu kadar ihale alıyorsa, özel uçağa biniyorsa bu bir sorundur.

Gelelim... "560 milyar yolsuzluk var." dediniz, altı yıllık bütçesi çıktı; "Evlerde para var." dediniz, kumbara çıktı; "Bedava villa aldı." dediniz, yalan çıktı; bakın "1.200 telefon dağıttı." dediniz, yalan çıktı; "Veriler çalınıyor." dediniz, yalan çıktı; "Berkay Zengin'e para veriyor." dediniz, yalan çıktı. Bu soruşturmada doğru bir şey yok ki! Arabalar yalan, hepsi yalan, MASAK raporu yalan, yalan, yalan, yalan! Anlamadığım konu: Siz niye savcı gibi davranıyorsunuz? Siz niye TGRT'deki -neydi o- Cem Küçük gibi davranıyorsunuz? Siz niye Zafer Şahin gibi davranıyorsunuz? Yapmayın! Siz bir siyasetçisiniz, siz bir Grup Başkan Vekilisiniz; bir iftiraya ortak olmayın, inancınız varsa günaha girmeyin. Daha kesin bir hüküm yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son cümlem Sayın Başkanım çünkü yarım dakikasını Sayın Leyla Hanım'ın ismiyle ilgili gitti.

BAŞKAN - E, şimdi o da satışmadan söz isterse ne yapacağız?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Verirsiniz Sayın Başkanım. Son...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - O zaman biz Meclisi terk edelim Başkanım, müsaade edelim, devam etsinler.

BAŞKAN - Son cümleleriniz ama, lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tamam.

Yani, siz bu insanlar gibi davranmayın lütfen.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Sen davranıyorsun ya, Mahir Bey, sen davranıyorsun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Dosyada gizlilik kararı var, "Biliyorum." diyorsun. Daha dün 37 avukatın cezaevine gittiğini görüyorsunuz. Cezaevinde kuşlar mı var, size gelip haber veriyor? Dosyayı size mi haber veriyor? Ben merak ediyorum, diyorsun ki: "Dosyadaki görüntüleri, resimleri, şunu biliyor musun?" Bilmiyorum da siz nasıl biliyorsunuz?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Nereden biliyorsun?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bilmiyorum diyorum zaten, siz nereden biliyorsunuz?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Hah işte, niye konuşuyorsun o zaman?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yani size bilgiler geliyor, avukatlarına gelmiyor. Yapmayın, yapmayın! Bir kez daha söylüyorum: Sosyal medya trolleri gibi, Cem Küçük gibi, Nedim Şener gibi, Zafer Şahin gibi davranamazsınız; burası Türkiye Büyük Millet Meclisi.

Teşekkür ediyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Usta, buyurun.

Satışmaya mahal bırakmadan.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Cem Küçük'ten dolayı satışa var, haklısınız.

32.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, Bakan Beyle ilgili iddiaların hepsini sosyal medyadan toplayınca kendisi savcılık yapmış olmuyor da kendisi hâkim gibi davranıp da şu anda tutuklu yargılanan bir kişi hakkında nereden bilgi alıp, nasıl bu cesaretle "Hepsi yalan, yalan, yalan, yalan!" denilebiliyor? Demek ki hâkim gibi davranılıyor burada da. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, bütün kamuoyunun tartıştığı iddialar varsa ben de burada bu iddiaları elbette ki konuşma özgürlüğüne sahibim. Siz, bunlara karşı...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Mehmet Şimşek'i savun, onu suçla; Mehmet Şimşek'i savun, onu suçla.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Mehmet Şimşek'i savunmaktan bahsetmedim. Mehmet Şimşek'le ilgili, söylediklerinizle ilgili Bakanın açıklama yaptığını söyledim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, İngiltere'den aldığın senin magnet bile yok ama adam 163 metre kare daire almış ya!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Hatta eksik de söyledim. Bakan Bey iki yıl önce, Bakan olmadan önceki dönemde de ablasının vefatında gittiği memlekette, tarifeli uçakla gittiği memlekette dönerken bu "özel jet" sahibi dediğiniz kişiyle birlikte dönüş için davet ediliyor, "Biz de döneceğiz, beraber dönelim." deniliyor ve o uçağa öyle biniliyor, bir taziye üzerine.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Fotoğraf paylaşmasaydı keşke.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Leyla Şahin Usta, buyurun tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Hemen bitiriyorum Başkanım.

Taziye üzerinden o fotoğrafların da hepsinin böyle paylaşılması... Benim tek bir derdim var. Biz burada ne savcıyız ne hâkimiz, onlar bu tip iddiaları ortaya çıkarırlarsa, kendileri hâkim gibi davranırlarsa, ben de elbette ki kamuoyunun önünde bütün iddiaları paylaşmak durumundayım. Yaptığım tek şey paylaşmak, kendilerini kendileriyle yüzleştirmek.

Teşekkür ederim.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Size sataşma var mı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bana var gibi geldi biraz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Evet, genel olarak bütün milletvekillerine...

BAŞKAN - Evet, buyurun.

33.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, çalışma düzenine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, burada, tabii, Grup Başkan Vekillerinin gündem dışı değerlendirmelerinde her Grup Başkan Vekiline söz veriyorsunuz. Grup Başkan Vekillerimizin konuşmaları sırasında bir başka gruba bir sataşması olabilir ama bunun pinpon topu gibi iki grup arasında git gel şeklindeki konuşmalar olması hakikaten milletvekili olarak bizleri rahatsız ediyor. Biz bu çalışma tarzını doğru bulmuyoruz. Bu Meclisin AK PARTİ ve CHP'nin kısır tartışmalarının ötesinde çok önemli işleri var. Bu çalışma düzenini doğru bulmadığımızı ve her konuya da Grup Başkan Vekillerinin cevap verme mecburiyeti olmadığını buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, ben de Bülent Kaya'nın fikrine tamamen katılıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Eğer müsaade ederseniz -tabii ki Grup Başkan Vekillerinin kendileri adına da partileri adına da konuşma hakları var ama- böyle uzun uzun, beş dakikalık bir sürenin... Aşağı yukarı herkes sekiz, dokuz dakika konuştu. Bu konuşmaların içerisinde maalesef sataşma üzerinden tekrar tekrar aynı tartışmaların sürmesi Meclisimizde öteden beri eleştirilen hususlardan biridir; bundan sonra böyle olmamasını ümit ederiz.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - En çok konuşan Grup Başkan Vekili sizden, 2'nci. Doğru mu? Nerede hani sayın vekilim?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Selçuk Bey nerede?

BAŞKAN - Şimdi, dur, Sayın Başarır, bir de şimdi Bülent Kaya'ya sataşma yani bir de oradan başlamayalım.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi var, onu okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

IX.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Filistin halkına yönelik insani yardım faaliyetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve Gazze'de işlenen suçların cezasız kalmaması adına gerekli ulusal ve uluslararası politikaların belirlenmesi amacıyla 10/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/5/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/5/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkanı Bülent Kaya tarafından, Filistin halkına yönelik insani yardım faaliyetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve Gazze'de işlenen suçların cezasız kalmaması adına gerekli ulusal ve uluslararası politikaların belirlenmesi amacıyla 10/4/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/5/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Öneri sahibi gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Karaman.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, televizyonları başında bizi izleyen aziz kardeşlerim; hepinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Bugün bu kürsüden sadece bir meseleye değil bir imtihana, bir insanlık trajedisine, bir büyük utanca karşı seslenmek istiyorum: Filistin yanıyor, Gazze yanıyor ve dünya üç maymunu oynarken bir halk; kadın, çoluk çocuk, yaşlı demeden topyekûn yok edilmeye çalışılıyor. Bu bir savaş değil bir soykırımdır.

İsrail gözümüzün içine baka baka uluslararası hukuku da ahlakı da insanlığı da katletmektedir. Gazze'de çocuklar açlıktan ölüyor, anneler enkaz altında bebeklerini arıyor, hastaneler hedef alınıyor, okullar, çadırlar bombalanıyor. Açıkça söylüyorum ki İsrail sistematik bir şekilde bir halkı yeryüzünden silmeye çalışıyor. Ne yazık ki bu vahşetin karşısında Batı'nın sözde hukukçuları, savunucuları kör ve sağır olmuş durumdadır. Peki, ya biz bu Mecliste ne yapıyoruz?

Sayın milletvekilleri, İsrail'in yaptıkları, uluslararası hukukun açık ihlalidir. Öncelikle, uluslararası insancıl hukuka göre sivillerin korunması esastır fakat bugün siviller doğrudan hedef alınmakta, zorla yerinden etme politikası uygulanmaktadır. Etnik temizlik yapılmaya çalışılıyor ve Gazze'nin kuzeyinden güneye sürülen halk açıkça ve zorla göç ettiriliyor. Bu, savaş suçudur. Ama pişkinliğe bakın ki Sayın Cumhurbaşkanımızı yere göğe sığdıramayanlar bununla da kalmıyor, "Gazze'yi Monako yapalım." diyorlar yani "Tatil köyü yapalım." diyorlar. 53 bin şehit Trump tatil köyü yapsın diye verilmedi; bu projeye destek verenlere Gazze mezar olacaktır, mezar!

Kıymetli milletvekilleri, Gazze'de yaşam hakkı fiilen ortadan kaldırılmıştır; ev yok, elektrik yok, su yok, ilaç yok, gıda yok, bebekler mama bulamıyor. Herkes biliyor ki İsrail, dünyanın gözü önünde en ağır uluslararası suçu işliyor, aleni bir şekilde soykırım yapıyor. Uluslararası Ceza Mahkemesi de "Netanyahu" denen sapkına tutuklama kararı verdi. Sonuç ne oldu? Bu canavar fellik fellik dolaşıyor. Bu gerçekleri Sayın Cumhurbaşkanımız hem Birleşmiş Milletlerde hem İstanbul'da gerçekleştirilen Filistin'i Destekleyen Parlamentolar Grubu Toplantısı'nda anlattı, Sayın Meclis Başkanımız Numan Kurtulmuş da aynı şekilde o toplantıda bunları dile getirdi; teşekkür ediyoruz.

Mühür iktidarda; sorumluluk da vebal de iktidarda. Müsterek önerge verme konusundaki gayretlerimize bugüne kadar maalesef iktidardan müspet cevap alamadık. Biz, muhalefet olarak bugüne kadar her sahada üzerimize düşen görevleri yaptığımız gibi şimdi Gazze'de bu konuda da bu önergeyi tekrar vererek size yardımcı olmaya çalışıyoruz. Biz, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak üzerimize düşen görevi yapmazsak ne milletimize ne insanlığa ne de Allah'a hesap veremeyiz. Bugüne kadar yapılanların hiçbir işe yaramadığını hep birlikte gördük; yetmedi, asla da yetmeyecek. Öncelikle, mevcut hukuksuz ablukayı delmek için harekete geçmeliyiz. Gazze'ye yardım götürmek bir tercih değil, bir mecburiyettir; insanlık için, ümmet için ve milletimiz için mecburiyettir. Diploması yetmedi ve de yetmeyecek, fiilî adımlar atılmalıdır. Filistin davası, cümle içinde geçince değil, harekete geçince anlamlı olacaktır. Milletimiz artık bizlerden bir hareket bekliyor, bugün karar verme günüdür.

Kıymetli milletvekilleri, İsrail, Kudüs'ten Gazze'ye kadar tüm Filistin'i yok etmek ve Yahudileştirmek istemektedir ancak, şimdi, Filistin yarın hedeflerinin ne olduğunu Sayın Cumhurbaşkanımız TBMM açılışında zikretti. Anlayalım artık, onların hedefi biziz; "biz" Türkiye'dir. 18 Nisanda, İstanbul'daki konuşmalar ışığında bir karar çıkaran ülke olmak için bu önerimize "evet" oyu veriniz. Öncelikle güvenlik koridoru oluşturmak ve insani yardım sağlanması için karar alalım ve diğer ülkelere örnek olalım.

Kıymetli milletvekilleri, bir kez daha söylüyorum: Bu Meclis sessiz kalırsa, bu ülke bu zulme karşı güçlü, kararlı ve net durmazsa yarın bu zulüm gelir kapımıza dayanır, zaten Suriye'de gelip kapımıza dayanmadılar mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

MEHMET KARAMAN (Devamla) - Biz, Filistin'in yanındayız, mazlumun yanındayız, hakkı haykırmak için buradayız ve buradan ilan ediyoruz: Filistin sahipsiz değildir, Gazze yalnız değildir; bu dava hepimizin davasıdır, bu dava insanlık onurunun davasıdır. İsrail'in gemileri limanlarımızda, tırları kara yollarımızda ve uçakları hava sahamızda cirit atmaktadır.

Trump, Müslüman ülkelerden 3 trilyon dolar aldı, Gazze'de saldırılar ve katliamlar hızlandı. İsrail, 18 Mayıs'ta, Gazze'de kara harekâtını bombalar eşliğinde başlatarak her gün yüzlerce sivil katlediyor, Birleşmiş Milletler "Gazze'de, kırk sekiz saat içinde 14 bin bebek ölebilir." diye acil çağrıda bulunuyor; bunları ne zaman durduracağız? Bugün olmazsa bu kararları ne zaman vereceğiz? Bu genel görüşmenin açılmasının önce, bütün milletimiz için, sonra bütün insanlık için hayırlı olacağına yürekten inanıyorum.

İktidar ve muhalefet olarak desteklerinizi bekliyor, sizleri ve aziz milletimizi sevgi, saygı ve hürmetle selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerinde, İYİ Parti Grubu adına söz alan Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Partisi Grubunun vermiş olduğu öneri üzerine söz almiş bulunuyorum.

Gazi Meclis kürsüsünden birçok kez İsrail'in zulmünü dile getirdik. Gazze'deki insanlık dramı günden güne daha vahim bir hâl almakta. Kadın, çocuk, yaşlı demeden insanlar katlediliyor. Bu vahşetle mücadele sadece konuşarak değil işlevsel bir planı devreye sokmakla mümkündür. Tabii, bu mücadele esnasında içimizdeki safraları da temizlememiz gerekiyor.

AK PARTİ eski milletvekili, AK PARTİ eski Grup Başkan Vekili, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Komisyon Başkanlığı yapmış ve hâlihazırda Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü skandal bir açıklama yaptı. Her türlü yapılan zulme, her türlü yapılan iğrençliğe tek bir açıklama yok; ne hikmetse İsraili bir şarkıcıya karşı aşırı duyarlı bir açıklama geldi. Göz yaşartıcı duyarlılığın sebebi, köşe yazarlığı yaptığı gazeteden aslında belli. Böylesine önemli ve değerli bir üniversitemize atanan rektör Şalom gazetesinde köşe yazarlığı yapıyor. Burada "Mazlum Filistin halkının yanındayız." naraları atıyorsunuz ama diğer tarafta Şalom gazetesinde yazarlık yapıyorsunuz; biz, halk olarak hangisine inanacağız, bu nasıl samimiyet ya da samimiyetsizlik? Atadığınız rektörün nerede yazı yazdığını bilmiyor musunuz, biliyorsanız nasıl ve ne şekilde Gazze'nin yanındasınız ya da bu rektörünüzün Şalom gazetesinde yazı yazması sizi rahatsız etmiyor mu? Öncelikle samimi olmamız gerekiyor, gerçi hangi konuda samimiyet var ki. Hele bir de güzide bir kurumumuz var ki evlere şenlik; Dezenformasyonla Mücadele Merkezi. Aslında bu merkezin adı "kafaları karıştırma merkezi" olsa daha isabetli olur. Bakalım yapacakları açıklamalarla yine aklımızla nasıl dalga geçecekler. Umuyorum ki bu hadisenin üzerine net ve kararlı bir şekilde gidilir, gereken ivedilikle yapılır.

Sayın milletvekilleri Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas Gazi Meclisimize geldiğinde önümüzde Doğu Türkistan'ın gök bayrağı vardı. Bizim derdimiz bütün coğrafyalarda zulme uğrayanlardır, bizim derdimiz Kırım'dan Kerkük'e, Kerkük'ten Türkistan'a kadar zulme uğrayan soydaşlarımızdır. Dün 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'mızı idrak ettik. Bir yanda gençliğe bayram hediye eden, dünyayı dize getirmiş liderimiz, diğer yanda İsrail gazetesinde köşe yazarlığı yapan birisine emanet ettiğimiz gençlik. Nereden nereye! Yaparsa AK PARTİ yapar!

Bu vesileyle, yüce Türk milletinin 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nı tekrar büyük bir coşkuyla kutluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Devamla) - Cumhuriyeti hürriyetin, bağımsızlığın ve egemenliğin yılmaz bekçileri olarak gördüğü Türk gençliğine emanet eden Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Mehmet Kamaç, Diyarbakır Milletvekili.

Buyurun. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun önerisi üzerine söz almış bulunuyor, Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum.

Öyle zannediyorum ki bir buçuk yıldır insanlığın gözü önünde yaşanan soykırıma dair bu çatının altında söylenmemiş söz, gök kubbenin duymadığı cümle kalmadı. Bundan sonra kurulacak her cümle bundan önce kurulmuş cümlelerin bir tekrarı ya da üçüncü baskısı olacak.

Şimdi ben buradan, doğrusu bu Meclise değil, 85 milyona seslenmek istiyorum: Biraz sonra bu Mecliste bir oylama yapılacak. Oylamanın amacı şu olacak: Filistinlilere insani yardım koridorunun açılması için genel görüşme talebi. Bu oylamanın sonucunda göreceğiz İsrail mi kazanacak, Filistinliler mi kazanacak?

Bütün 85 milyonu ekran başına davet ediyor, Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi adına İstanbul Milletvekili Yunus Emre.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, birçok defa Genel Kurulda bu konu üzerine, Filistin'deki soykırım üzerine genel görüşme önerileri, araştırma komisyonu kurulması önerileri verildi ve maalesef bu öneriler, birçok defa verilen bu öneriler Cumhur İttifakı milletvekillerinin oylarıyla reddedildi. Bugün şu üzerinde görüşmekte olduğumuz önerge, özellikle 23 Mart tarihinde, 23 Mart 2025 günü 15 yardım görevlisinin infaz edilmesi ve arkasından gömülmesiyle birlikte ortaya çıkan, ortaya serilen yine bir insanlık dışı manzaranın merkezinde olduğu bir tartışma. Bunu bütün dünya tartışıyor arkadaşlar; bütün dünyada gazete sütunlarında, televizyon kanallarında, Meclislerde bu konular ele alınıyor. Şimdi YENİ YOL Grubunun değerli milletvekilleri bir önerge vermişler. Bu, bütün dünyanın konuştuğu mesele merkezde olmak üzere Filistin'deki bu soykırımı bu Mecliste tartışalım, görüşelim, yürütme temsilcileri de bununla ilgili açıklamalarda bulunsunlar, Türkiye'nin bu konudaki politikası nedir, hangi adımlar atılmıştır, Meclis hangi bakımlardan yeni bir destek sunabilir, bunları görüşelim ama yine biliyoruz ki Cumhur İttifakı'nın oylarıyla bu önerge de birazdan reddedilecek.

Değerli arkadaşlar, sadece, İsrail'in yaptığı bu katliamı lanetleyerek, bunun üzerinde konuşarak bir yere varamayız. Bakın, dünyanın her tarafında çok daha etkili önlemler alınıyor. Bunları birçok defa burada konuştuk ama Genel Kurulun dikkatine sunmak istiyorum. Bizim Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul il örgütünün Gazze'deki bu katliamı kınamak üzere yaptığı yürüyüş İstanbul'da engellendi. Bunu tekrar hatırlatmak istiyorum. Ya da çok değerli bir kızımız, Amerika'da lisansüstü eğitim yapan bir kızımız Rümeysa Öztürk büyük bir haksızlıkla karşı karşıya kaldı. Çok şükür, şimdi salıverildi ama hatırlayacaksınız, tutuklandı ve kendisiyle ilgili son derece menfi yayınlar yapıldı. Sayın Cumhurbaşkanının aynı dönemde Amerikan Başkanıyla telefon görüşmesi yaptığını hepimiz basında okuduk. Ben sormak istiyorum: Yani bir Cumhurbaşkanı için kendi ülkesinin bir vatandaşının hukuksuz yere cezaevine kapatılmasından daha önemli bir konu olabilir mi? Rahip Brunson'un örneğini hatırlayın. Adam neler yaptı, değil mi? Çıkıp "Ekonominizi mahvederim." diye Türkiye'yi tehdit edecek işler yapmadı mı? Bunu yapmış bir kimseyle görüşürken Cumhurbaşkanı niye Rümeysa Öztürk konusunu gündeme getirmedi? Neden çekiniyor arkadaşlar? Neden çekiniyor?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Nereden biliyorsunuz?

YUNUS EMRE (Devamla) - Basın açıklaması var. Orada neleri gündeme getirdiği yazıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emre, tamamlayın.

Buyurun.

YUNUS EMRE (Devamla) - Sayın Başkanım, toparlıyorum.

Son bir nokta da şu: Şimdi, önemli bir konu bu Uluslararası Ceza Mahkemesindeki yargılama süreci.

Şimdi, Sayın Başkanım, zatıalınız bir açıklama yapabilirsiniz uygun bir zamanda, yine memnun olurum ama AK PARTİ Grubundaki arkadaşlara da soruyorum: Basında okuyoruz; Türkiye Büyük Millet Meclisi heyeti bu yargılama süreçlerine dâhil olmak üzere, işte, ziyaretlerde bulunuyor, Lahey'e gidiyor, başka yerlere gidiyor, Anadolu Ajansı bunu "TBMM heyeti" olarak veriyor. Şimdi, TBMM'nin dış ilişkilerini düzenleyen özel bir kanun var yani böyle bir heyet bizim Meclisimiz tarafından ya da zatıalınız tarafından görevlendirildi mi efendim? Benim bildiğim kadarıyla böyle bir görevlendirme yok. O nedenle yani bu bir AK PARTİ heyeti. AK PARTİ'li arkadaşlar AK PARTİ heyeti olarak istedikleri yere gidebilirler, bunu anlarım ama yani TBMM böyle bir heyet görevlendirmemişken bu niye böyle yapılıyor? Ayrıca, bu öneriler niye bu kapsamda reddediliyor? Bugün biz bu öneriyi kabul etsek ve özel bir TBMM heyetini Meclis yetkilendirse bundan daha önemli, daha gurur verici bir hamle yapmak mümkün olur mu?

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsmail Emrah Karayel.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL EMRAH KARAYEL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen kıymetli milletimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İnsanlığın vicdanını kanatan, tarihe kara leke olarak geçen Gazze'deki soykırımı en sert biçimde lanetliyorum. İsrail saldırılarında hayatını kaybeden tüm masum canları bir kez daha rahmetle anıyorum. Bugün burada ne yazık ki bir insanlık dramını, bir vahşeti, bir trajediyi, bir soykırımı konuşuyoruz. Gazze'de gözümüzün önünde bir millet hunharca katlediliyor. Kadın, çocuk, yaşlı demeden siviller öldürülüyor. Hastaneler, okullar, mülteci kampları yerle bir ediliyor ve gıda, su ve ilaç bir silah olarak Gazze halkına karşı kullanılıyor. Bu bir savaş değil, ilk günden beri şiddeti giderek artan, vahşeti sürekli olarak fazlaşan organize bir yok etme hareketi. Dünyanın göbeğinde, milyarların gözü önünde işlenen bu insanlık suçu bir soykırımdır. Mazlumların umudu olan Türkiye bu zulme sessiz kalmamış ve kalmayacaktır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan İsrail'in gerçek yüzünü en net şekilde ortaya koyan "Netanyahu Hitler'i geride bırakmıştır." ifadesini dünyaya bir uyarı olarak söylemiştir. Yine "İsrail bir terör devletidir." ifadesi dünyanın gözü önünde ifade edilmiş ve tehditlere boyun eğmemiş, Sayın Cumhurbaşkanımız kararlılıkla mazlumların yanında yer almaya devam etmiştir. Türkiye'nin bu duruşu sadece sözde kalmamış, gereken yapılmış, İsrail'le ticaret durdurulmuş, İsrail'in gemileri Türk limanlarına girememiş ve İsrail'le ticaret durdurulmuştur.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Durmadı, durmadı, ticarete devam ediyorsunuz, petrol satışından da komisyon alıyorsunuz; herkes biliyor bunu!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Provoke etme ya!

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Her ne kadar bu konuda farklı sözler söylene de resmî verilerde bu çok net şekilde ortadadır.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - 1 dolar 27 sent varil başına komisyon alıyorsunuz, kime anlatıyorsunuz bunları?

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Bravo(!) Soruşturma izni verin, soruşturma izni.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - İsrail'e askerî ve savunma sanayisi iş birlikleri sonlandırılmış, tüm diplomatik platformlarda Filistinli kardeşlerimizin hakkı ortaya konulmuştur. Dünyada insanlık cephesi oluşturulmuş ve bu cephenin tahkim edilmesi için Türkiye olarak elimizden geleni yapmaya devam etmekteyiz. İsrail'in Gazze'de işlediği suçların cezalandırılması için Uluslararası Ceza Mahkemesinde ve Uluslararası Adalet Divanındaki süreçler Türkiye Büyük Millet Meclisi hukuk heyeti tarafından takip edilmektedir. Katil İsrail'in Gazze'de yapmış olduğu soykırım yalnızca Filistin'in değil, tüm insanlığın meselesidir. Filistin davası bizim için bir dış politika meselesi değil, bir vicdan, bir insanlık meselesidir. Gazze'de akan kan yalnızca Filistinli kardeşlerimizin değil, insanlığın kanıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi hukuk heyeti olarak gerek Uluslararası Adalet Divanında gerek Uluslararası Ceza Mahkemesinde gerekli girişimleri gerçekleştiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Türk adliyesinde soruşturma izni vermedikçe o çabaların hiçbir anlamı yok.

BAŞKAN - Sayın Karayel, devam edin.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Yine, bu kapsamda kıymetli Meclis Başkanımız Sayın Numan Kurtulmuş'un Filistin'i Destekleyen Parlamentolar Grubu inisiyatifi son derece önemlidir. Sayın Meclis Başkanımız bu grubu teşekkül ettirmiş ve 18 Nisanda ilk toplantısının Başkanlığını gerçekleştirmiştir.

Buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum: Nehirden denize Filistin özgür olana kadar Filistinli kardeşlerimizin yanında olmaya devam edeceğiz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Görelim oylamada.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Oyunuzun rengi?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Diplomatik ilişkiler devam ediyor.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Gazze Gazzelilerindir ve Filistin, Filistin halkınıdır.

Teşekkürler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Oyunuzun rengini de açıklasaydınız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ticaret devam ediyor, petrol satışından komisyon alımı devam ediyor, ne yüzle çıkıp konuşuyorsun!

BAŞKAN - Evet, değerli arkadaşlar, önerge okutuldu, gruplar adına konuşmalar yapıldı.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Filistin dostları "evet" desin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kabul...

BAŞKAN - Şimdi önergeyi oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kabul edildi Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Şimdi, değerli arkadaşlar, Başkanlık Divanında oylamaya itiraz olduğundan elektronik oylamayla oylamayı tekrarlıyorum.

Süreniz iki dakikadır ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Filistin dostları kayıtlara geçin, Filistin için "evet", insanı yardım için "evet", hamasete hayır!

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Bir genel görüşmeden bile kaçınmanın ne izahı olabilir?

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Kabul arkadaşlar, kabul. İnsani yardımı araştıralım.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - İçeri giren arkadaşlar, Filistin'e insani yardım için genel görüşme talebi görüşülüyor.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Oylama, Filistin'e insani yardımla ilgili şartları görüşme oylaması. Sonradan içeri giren arkadaşlar, ne şekilde oy kullanacaklarını bilerek lütfen oy kullansınlar.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Netanyahu'ya soruşturma izni vermeyin, genel görüşme önerisini reddedin(!)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Kullandığınız oyun sorumluluğunun farkında olun lütfen.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Filistin'e insani yardım için genel görüşmeyi reddetmek üzere akın akın içeri giriyor AK PARTİ'li arkadaşlar, kayda geçsin.

Stenograf arkadaşlar, sizi yoracağız ama bunların da kayda geçmesi lazım.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - AK PARTİ Grubunu bu kadar kalabalık görmek bizi şaşırttı gerçekten.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - AK PARTİ'nin çalışma azmi göz yaşartıcı(!)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Evet, bir önergede bu kadar çoğunluk gerçekten takdire şayan(!)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Bir yasal düzenleme değil, sadece genel görüşme talebidir bu.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, süre doldu.

Verilen oylar çerçevesinde öneri kabul edilmemiştir.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Bravo(!)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Yazıklar olsun!

BAŞKAN - Şimdi, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekili tarafından, gençlerin suça yönelme nedenlerinin tespit edilerek bu durumun engellenmesi ve gençlerin suçtan korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 8/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/5/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekili tarafından, gençlerin suça yönelme nedenlerinin tespit edilerek bu durumun engellenmesi ve gençlerin suçtan korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 8/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/5/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Şimdi önergenin görüşmelerine geçiyoruz.

Önerge sahibi Denizli Milletvekili Yasin Öztürk.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne yazık ki gelecek neslimizi kaybetmek üzereyiz. Ülkemizin dört bir yanında her geçen gün artan adli vakalar artık münferit olaylar olmaktan çıkmış, toplumsal bir krize dönüşmüştür. Gasplar, uyuşturucu kullanımı, organize suç yapıları, sokak çeteleri, okul önlerinde açıkça yapılan uyuşturucu madde ticareti, sosyal medyada birer kahraman gibi lanse edilen suçlular; tüm bunlar ne yazık ki toplumumuzun yeni normalleri hâline gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, suç yalnızca güvenlik güçlerinin meselesi değildir. Suç derin bir sosyolojik yaradır. Eğitim sisteminden kopmuş, ailesinde güven ve sevgi bulamamış, ekonomik sıkıntılarla kuşatılmış, topluma yabancılaştırılmış her çocuk potansiyel bir risk altındadır. Bugün okula devamsızlık yapan bir çocuk yarın gasp suçuna karışabilir; bugün sigara deneyen bir genç yarın uyuşturucu madde kullanabilir; bugün sosyal medyada öfkesini dile getiren birisi yarın kendini ifade etme yöntemi olarak şiddete başvurabilir. Bu döngüyü kırmak hepimizin sorumluluğudur ancak bunu yalnızca kolluk kuvvetlerinin çalışmalarıyla başaramayız. Bu mesele çok boyutlu, çok katmanlı bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Eğitimi, aileyi, sosyal politikaları, dijital dünyayı, iletişimi, toplumsal değerleri birlikte değerlendiren, insana dokunan, koruyucu ve önleyici bir vizyonla hareket edilmelidir. İşte bu nedenlerle Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında gençlerin suça sürüklenme nedenlerinin derinlemesine incelenerek bilimsel ve

veri temelli bir yaklaşım benimseyecek bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasını teklif ediyoruz çünkü artık günöbirlik pansuman tedbirler yetersizdir; artık sadece gözlem değil etkili mücadele gereklidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekili; gençlerimizin karşı karşıya kaldığı riskler, birbirleriyle ilintili pek çok yapısal sorunun ürünüdür: Aile kurumunun zayıflaması, ekonomik yoksunluk, eğitime erişimdeki fırsat eşitsizliği, dijital bağımlılık, sosyal medyanın değerleri aşındıran etkisi, rol model eksikliği, mahalle kültürünün kaybı, yalnızlaşma, umutsuzluk, sevgisizlik ve adaletsizlik duygusu. Bu sinyaller yıllardır gözlerimizin önündedir ancak gerekli adımlar zamanında atılmadığı için bugün bu sorunu bir güvenlik krizine dönmüş hâlde yaşıyoruz ancak bunu aşabilmenin yolu belli: Bugün bir genç iş bulamıyor, geleceğe dair umut taşıyamıyor, devletiyle bağ kuramıyorsa kendini okulda değersiz, sokakta ise kral gibi hissediyorsa burada sistemsel bir kopuş var demektir. Bu çocuğa ceza değil şefkat gereklidir, ayağına pranga değil elinden tutabileceği bir fırsat sunmak gerekir.

Kurulmasını önerdiğimiz komisyonun temel hedefleri şunlar olacaktır: Gençlerin suça yönelme nedenlerini bilimsel yöntemlerle tespit etmek; riskli bölgeleri, sosyoekonomik işsizlik ve eşitsizlik haritalarını, okul terki oranlarını ve bağımlılık eğilimlerini analiz etmek; aile içi iletişim eksikliklerini, medya ve dijital dünya etkilerini değerlendirmek; bu sorunlara karşı bütöncöl, kalıcı ve uygulanabilir çözüm stratejisi geliştirmek çünkü biliyoruz ki yalnızca cezayı artırmak suçla mücadelede yeterli değildir. Gençlere dokunamadığımız sürece cezaevleri dolup taşar ama toplumsal huzura kavuşamayız. Çözüm bellidir: Güçlü ve kapsayıcı bir aile politikası; her çocuğa ulaşabilen, erişilebilen ve nitelikli bir eğitim sistemi; okuldan kopan öğrencilerin takibini yapacak etkin bir rehberlik ve destek mekanizması; dijital dünyada suç içeriklerine karşı güçlü bir denetim ve medya okuryazarlığı bilinci; gençlere sporla, sanatla, bilimle ve üretimle temas eden sosyal alanlar oluşturulması ve en önemlisi, adalet duygusunu toplumun her kesiminde yeniden yeşertecek bir bilinç inşası.

Değerli milletvekilleri, eğer bugün bu yüce Meclis, gençliğini suçtan, şiddetten ve umutsuzluktan koruyamazsa yarın suç bu Meclisi bile koruyamaz hâl e getirir. Bugün atacağımız bu adım yalnızca bir komisyon teklifi değildir; bu, gençliğimize hep birlikte uzatacağımız bir eldir; milletimize verdiğimiz, hep birlikte verdiğimiz bir sözdür; topluma karşı taşıdığımız sorumluluğun ete kemiğe bürünmüş hâlidir. Bu komisyon meseleyi yalnızca güvenlik açısından değil sosyal politika, eğitim, iletişim, psikoloji ve hukuk perspektiflerinden de değerlendirecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Akademisyenlerle, saha uzmanlarıyla, eğitimcilerle, psikologlarla, sosyal hizmet uzmanlarıyla ve en önemlisi, gençlerin kendileriyle doğrudan temas kurulacaktır, çünkü biz bu sorunu sadece istatistiki olarak değil insani bir mesele olarak görüyoruz, çünkü biz her kaybolan gencin bu milletin yitirdiği bir cevher olduğuna inanıyoruz, çünkü bu ötelemenin suça ortaklık olduğunu biliyoruz.

Bu nedenle, tüm siyasi partilerimizi ortak vicdanın sesiyle bu çağrıya kulak vermeye, gençliğimiz, geleceğimiz ve milletimiz adına bu hayati tehlikeye karşı destek olmaya davet ediyoruz. İnanıyoruz ki vakit kaybetmeden kurulacak bu komisyon yalnızca bir araştırma değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluğun güçlü bir tezahürü olacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri YENİ YOL Grubumuz ve DEVA Partisi adına saygıyla selamlıyorum.

Gençlerimizin içinde bulunduğu durum gerçekten çok vahim, iktidarın ekonomi politikalarının gençlerimizi bu duruma sürüklediği de herkesin malumu. Bakın, her şey ortada; enflasyon dizginlenemiyor, işsizlik artıyor, alım gücü giderek azalıyor. Kuru istatistiklerden bahsetmiyorum, sokaklarda gördüklerimizden, vatandaşlarımızın yaşadığı derin çaresizlikten bahsediyorum.

Bu tablonun en ağır mağdurları da ne yazık ki gençlerimiz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişimizle birlikte milletçe ekonomik istikrar yerine belirsizlik kaygısına, refah yerine yoksulluk bataklığına, umut yerine hayal kırıklığı uçurumuna maalesef itildik. Rahmetli Demirel enflasyon hakkında ne diyordu bir kez daha hatırlayalım: "Enflasyon devletleri yıkan bir olaydır, milletler içinden bozan bir olaydır. Enflasyon sadece pahalılık olayı da değildir, ahlakı bozar, borcu olan borcunu ödemez, alacağı olan alacağını alamaz ve hırsızlıktan, soygundan fuhuşa kadar hemen hemen bütün yolları açar. Toplumun içini bozan bir olaydır enflasyon." Bilimsel araştırmalar da aynısını söylüyor. Mersin Üniversitesinin iktisat hocaları "Artan gelir dağılımındaki adaletsizlik oranı soygunculuk ve hırsızlık suçlarını artırırken gelir dağılımındaki eşitsizlikle mala karşı suçlar ve uyuşturucu madde ticareti suçları arasında pozitif ilişki vardır." diyor. Kapatılan Devlet Planlama Teşkilatı raporlarının tespiti de aynı. DPT uzmanları Kayıtdışı Ekonomi Özel İhtisas Komisyonu Raporu'nda "Ücretlilerin düşük gelirle geçinememesi ise gelirini artırmak amacıyla çeşitli yollara başvurulmasına neden olmakta ve suç ekonomisine yol açabilmektedir." demektedirler.

Değerli arkadaşlar, işte, dünyanın suç haritası. İskandinavya, Avrupa yemyeşil; Latin Amerika ve Afrika kıpkırmızı. Şu an açık yeşildeyiz, çok şükür ki kırmızıya dönüşmedik ama bu politikalar devam ederse maalesef kırmızıya dönmemize ramak kaldı. Ülkemize ve milletimize yüksek enflasyonla, adaletsizliklerle yaşatılan bu çöküş gençlerimizi derinden etkiliyor. Hükümetin ekonomi politikaları, maalesef, gençlerimizin hayallerini öğüten bir değirmene dönmüşü. Zeki, becerikli, meslek sahibi gençlerimiz kendilerine burada bir gelecek göremediklerinden yurt dışına göç ediyor. Bu imkâna sahip olamayan gençlerimizin bir kısmı ne yazık ki, çaresizlik, adaletsizlik ve eşitsizlik sarmalından çıkamayarak maalesef suça sürükleniyor. Bu, bir neslin kaybıdır; bu, Türkiye'nin en büyük kaybıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya, tamamlayın lütfen.

Buyurun.

ERTUĞRUL KAYA (Devamla) - Buradan iktidara sesleniyorum: Gençlerimizin bir kısmını suçun kucağına iten bu politikalar yerine istihdam yaratacak sanayi ve teknoloji yatırımları planlayın, "start-up"ları ve yenilikçi girişimleri destekleyin;

gençlerimizin yaratıcılığını ekonomiye kazandırın, kazandırın ki gençlerimiz kazansın, ülkemiz kazansın, ekonomimiz kazansın, milletçe kazanalım.

Eğitim sistemini geçlerimizi küresel rekabete hazırlayacak becerilerle donatacak hâle getirin. Meslek liseleri ve üniversiteleri iş dünyasıyla entegre edin, edin ki bir yanda işsiz, mezun milyonlar, öbür yanda personel bulamayan sanayiciler, KOBİ'ler olmasın.

Gençlerimizi suçun, umutsuzluğun ve göçün pençesine terk etmeyin, kaynaklarımızı gençlerimiz için kullanın. Ülkemiz gençlerin zekâsına, enerjisine ve hayallerine muhtaçtır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sevgili halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Bugün tarihî bir gün, 20 Mayıs 2025; evet, Filistin konusunda ha bire hamasi nutuklar çeken AK PARTİ iktidarı Mecliste "Filistin'deki uluslararası ihlalleri araştırmak ve Filistin'e insani yardımı organize etme" konulu Meclis araştırması açılması önerisini reddetti. Muhalefet kabul etti, AK PARTİ oylarıyla reddedildi. Bu, tarihe not düşülsün arkadaşlar; televizyonlarını sürekli izlemeyenler görsün, TBMM TV'yi izlemeyenler görsün, AK PARTİ iktidarı günde 150 insanın öldüğü Filistin'e yönelik bir Meclis araştırması önerisinin konuşulmasını reddetti. Utanın ve vicdanınız sızlasın!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Hamasetini reddetti senin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Şimdi, arkadaşlar, gençlerle ilgili önerge önemli, gençleri hayata kazandırmak lazım ancak sosyal adaletsizlikler, eşitsizlikler, haksızlıklar, hukuksuzluklar ve daha nicesiyle dolu bir sistemde gençler isyan ediyor "Olmaz böyle şey; itiraz ediyoruz, böyle bir sistem olmaz. Mazlumu ezen, zalimi daha da güçlü hâle getiren bir sistem olamaz." diyorlar; çok haklılar. Bunun karşılığında ne yapılıyor? O gençlere ağır soruşturmalar açılıyor, ağır cezalar veriliyor ve cezaevlerine atılıyor. Bu gençleri mi siz hayata kazandıracaksınız? Haklı itirazlara cezaevi ve onlar cezaevindeyken de eğitim haklarını kısıtlıyorsunuz.

Bakın, elimde YÖK'ün bir genelgesi var -bir şekilde genç insan cezaevine girmiş, üniversitede okuyor- YÖK'ün bu genelgesi ne emrediyor biliyor musunuz? "Örgün eğitime devam edemez o genç cezaevindeyken." diyor. Mesela, işte, okulunuzu bitirmenize birkaç ay var... Bir örnek vereyim size: Mustafa Akan Sakarya'da Ferizli Cezaevi'nde yatıyor -gidin, sorun bakalım- mekatronik bölümü 4'üncü sınıf son aylarındaydı, tutuklandı ve eğitimini dondurdu ve fakat yeni bazı dersler eklenmesinden dolayı şu anda bütün o yıllarca aldığı eğitim iptal edilecek. Neden? YÖK bir genelge göndermiş, son sınıfa gelen genç sınavlara giremeyecek. Ya, hakikaten siz bu gençleri mi hayata kazandıracaksınız arkadaşlar? Yani bir sebeple cezaevine atmışsın, yüzde 99'unu da haksız, hukuksuz nedenlerle, daha sonra, yetmiyor, hemen koşturuyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Gergerlioğlu, tamamlayın.

Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Adalet Bakanlığı emretmiş, bunu da öğrendim, YÖK'ten istemiş bunu, bu genelgeyi. Utanç verici genelge bu arkadaşlar, gençlerin hayatını yakan bir genelge. Hukukta okuyor, mekatronikte okuyor, gençlerin öğrenim hayatını bitiriyor. Anayasa madde 42'de "Her vatandaşın eğitim hakkı vardır." deniliyor. Bir kişiyi bir şekilde atmışsın hapse; ya, vatandaşın anayasal eğitim hakkını niye gasbediyorsun ya! Olacak iş mi?

Şimdi, bakın, bana öyle gençler müracaat etti ki bir genç hapisten yazdığı mektubunda bana diyordu ki: "Ömer Bey, 19 yaşındayım ve on dokuz yıla yargılanıyorum." İthamlara baktım, işte, falanca yerde basın açıklamasına katılmış, falanca yerde bir şeye itiraz etmiş, şu bu; genci 19 yaşındayken on dokuz yıla yargılatıyorsunuz. Ya, gençleri böyle mi kazanacaksınız arkadaşlar?

Elinizi vicdanınıza koyun ve bu uygulamalardan vazgeçin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun İYİ Parti grup öneri üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Filistin konusundaki hassasiyetimizi, burada hiçbir siyasi parti ayırt etmeksizin Türkiye Büyük Millet Meclisinin hassasiyetini özellikle tekrar vurgulamak istiyorum.

Bir araştırma önergesi teklifi değildi, bir genel görüşme teklifiydi bu. Biz Genel Kurulda bunları konuştuk, hepsini. Sayın Mahmud Abbas'ı davet ettik, Türkiye Büyük Millet Meclisine geldi, burada konuştu; Türkiye'nin hiçbir ülkenin göstermediği desteği ve yardımı yaptığını söyledi. Kendimize haksızlık yapmayalım. Siyasi bir çıkar veya PR, hamaset üzerinden Filistin davasını bir taraf hâline getirmek asla ve kata doğru bir iş değildir. "Filistin" denildiğinde bu bizim kırmızı çizgimizdir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Azerbaycan'ın İsrail'e sattığı petrolden komisyon alıyor musunuz, almıyor musunuz?

ZAFER SIRAĞAYA (İstanbul) - Dinleyin ama ya, dinleyin! Bir müdahil olmayın ya, sabahtan beri konuştunuz!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - En baştan en sonuna kadar Filistin'in, Gazze'nin özgürlüğü için hem ülkemizde hem uluslararası her platformda...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Bunun cevabını verin, verin cevabını; buyurun. Komisyon alıyor musunuz?

ZAFER SIRAĞAYA (İstanbul) - Bir nezaket gösterin, bir hanımefendi konuşuyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Komisyon alıyor musunuz, bir cevap verin!

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu, daha birkaç saniye evvel siz kürsüde konuşunuz; Meclisteki arkadaşların tamamı size kemaliedeple dinledi. Lütfen, hatibe oturduğunuz yerden sataşmayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Tamam, benim sorumun da bir cevabını versin.

BAŞKAN - Söz sıranız geldiği zaman konuşursunuz.

Buyurun Leyla Hanım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bu Meclisin her milletvekili gittikleri her uluslararası platformda siyasi parti ayrımı yapmaksızın sonuna kadar Gazze'yi ve Filistin'i savunuyorlar, dünyanın sessizliğini ve bu soykırımı sessiz kalışını kınadıklarını ve bunun için çözüm üreten tek ülkenin de Türkiye olduğunu, ses çıkartanın Türkiye olduğunu söylüyorlar. Bunu kendi Meclisimizde, kendi kürsümüzde bu hâle getirmek hiçbir siyasi partimize yakışmıyor.

Bizim hedefimiz, Filistin'in özgür olması, Gazzelilerin özgürlüğüne ulaşması. Bunun için de canla başla her şeyi yaptığımızdan hiç kimsenin endişesi olmasın.

Teşekkür ederim Başkanım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Soykırım yapanlarla diplomatik ilişkiyi kestiniz mi? Komisyon almayı bitirdiniz mi, ticareti bitirdiniz mi? Hiçbir soruya cevap veremiyorsun Leyla Hanım.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Seni dikkate almıyor!

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekili tarafından, gençlerin suça yönelme nedenlerinin tespit edilerek bu durumun engellenmesi ve gençlerin suçtan korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 8/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ali Gökçek, İstanbul Milletvekili.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün burada bu ülkenin gençlerinin neden suça sürükleniyor olduğunu sormak için değil, cevabını haykırmak için konuşacağım. Bu sorunun cevabı açık: Geleceği elinden alınmış, emeği değersizleştirilmiş, sesi kısılmış, düşünceleri bastırılmış bir gençlik var karşımızda; yani aslında bu gençler suç işlemiyor, suça itiliyor. Bakın, bugün Türkiye'de ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı yüzde 23; kadınlarda bu oran yüzde 30'u aşıyor, yani her genç 3 kadından 1'i ne eğitimde ne işte çalışıyor. Gençler kendilerini değersiz, güvencesiz ve dışlanmış hissediyor. Umudu kırılan, geleceği belirsizleştirilen, ifade özgürlüğü baskılanan gençler artık bu ülkede nefes alamıyor. Özgürlükten korkan bu sistem gençliğin sesini kısıtıkça ülkenin en enerjik, en üretici kuşağı ya göç yollarına ya da çetelerin kucaklarına itiliyor. Liyakat yerine sadakatin egemen olduğu bu düzende gelecek planı yapamayan gençler ya köşesine çekiliyor ya da bir aidiyet arıyor ve bu aidiyeti her zaman bir siyasi parti veya sivil toplum örgütünde bulamıyor ne yazık ki ve bir suç örgütünde, bir mafya çetesinde, bir yasa dışı bahis ağında veya bir uyuşturucu ağında bulabiliyor. Bugün, yalnızca Emniyetin getirdiği verilerle gençlerin suça sürüklenme oranını konuşamayız çünkü bu mesele sadece bir güvenlik meselesi değil, bu mesele aynı zamanda bir toplumsal travma, bir demokrasi sorunudur.

Ülkeden göç etmek isteyen gençlerin oranı yüzde 70'e dayandı.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) - Anket mi yaptırdınız?

ALİ GÖKÇEK (Devamla) - Sebep ne? Özgürlük, gelecek umudu, güvensizlik hissi ve bu, yalnızca beyin göçü değil, bu aslında bir duygusal kopuş ve ne yazık ki bu duygusal kopuşun yerini dolduran şey çete, şiddet, öfke ve bu sorunu sadece güvenlik yasalarıyla, baskıyla ve korkuyla çözemezsiniz. Suça sürüklenen gençlik sizin siyasal tercihlerinizin net sonucudur. Eğer bu Meclis gerçekten gençleri düşünüyorsa artık suçtan bahsetmek kadar onu oluşturan iklimi de konuşmak zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

ALİ GÖKÇEK (Devamla) - Bugün, sokakta çocuklara uyuşturucu satan çetelerle mücadele etmenin yolu gençlere umut vermekten geçer. Bugün, yasa dışı bahis sitelerine bulaşmış gençleri kurtarmanın yolu onlara umut vadeden bir hayattan geçer. Bugün, ülkede gençliğin kriminalize edilmesini engellemenin yolu özgürleştirilmiş üniversitelerden geçer. CHP olarak bu araştırma önergesini destekliyoruz ancak bunun yetersiz olduğunu da biliyoruz. Kurduğunuz sistemin bütün yapı taşları yeniden düzenlenmeden bu sorun çözülemez.

Son olarak, Oğuz Atay "Eskiden güneşin doğuşuyla korkularım dağılırdı. Şimdi, her sabah yeni korkularla uyanıyorum." diyor. Ve işte, bu ülkenin milyonlarca genci sizin yüzünüzden her sabah bu duygularla uyanıyor. Ancak bu korkuları dağıtacak olan biziz ve bunu gençlerle yapacağız ve bunu yapmaktan asla vazgeçmeyeceğiz! (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Ahmet Fethan Baykoç.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; aziz milletimiz başta olmak üzere, her birinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün büyük bir coşkuyla idrak ettiğimiz 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'mızı tebrik ediyor, dünya baki kaldıkça bizlere emanet edilen vatan topraklarımızda nice 19 Mayısları kutlamamızı temenni ediyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, AK PARTİ olarak sadece gençlerimize yönelik politikalar, hizmetler, vizyon belgeleri ortaya koymakla kalmadık, aynı zamanda, bugüne kadar bize öğretilmiş yanlış sloganlarla da mücadele ettik. Neydi o sloganlar? "Gençler

bu ülkenin yarınlarıdır." Hayır efendim, biz her şeyden önce bu anlayışı reddettik. Bizim siyasi anlayışımızda gençler sadece bu ülkenin yarını değil, aynı zamanda bugünüdür; geçmişini miras aldığı için dünüdür ve elbette ki geleceğin inşacısı olduklarından dolayı da yarınlarıdır. Yani bizim anlayışımıza göre gençlik zamanın üç hâlidir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - İşsiz, fakir, umutsuz; üç hâl!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Devamla) - Tüm bu gerçeklerle birlikte AK PARTİ iktidarı olarak bizler neler yaptık? Sosyal politikalarımızı ülke gençliğine odaklayarak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız ile Gençlik ve Spor Bakanlığımızın iş birliğinde risk altındaki gençler için özel programlar hayata geçirdik, rehberlik ve danışmanlık hizmetleriyle gençlerimize psikososyal destekler verdik, bağımlılıkla mücadele alanında Yeşilay ve STK'lerle birlikte ortak projeler yürüttük.

Ayrıca, AK PARTİ, genç işsizliği azaltmak için tarihin en büyük istihdam hamlelerinden birini hayata geçirdi. Girişimcilik destekleri, KOSGEB hibeleri, genç çiftçi projeleri ve teknoloji geliştirme bölgeleri gençlerimizin üretim içinde yer almasını sağladı. Unutmayalım ki üreten genç suçtan uzak durur, istihdamda olan genç yarına umutla bakar.

Emniyet Genel Müdürlüğü çatısı altında yürütülen Çocuk ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı gibi projelerle suça sürüklenme riski taşıyan gençlerimiz tespit edilmekte, eğitici ve rehabilite edici faaliyetlerle desteklenmektedir.

Gençlerimizi kişisel gelişim, meslek ve kariyer planlamasında en doğru biçimde yönlendirmek amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığımız tarafından kişilik, ilgi, değer, yetenek ve beceri envanteriyle donatılmış, yapay zekâ destekli, özgün bir model olan E-Rehberlik Sistemi'ni hayata geçirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin Sayın Baykoç.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Devamla) - Bu sistem sayesinde gençlerimiz kendilerini daha yakından tanıyacak, sosyal bilgi ve becerilerini, mesleki becerilerini geliştirecek, eğitim fırsatlarına yönlendirilecek ve hayatın her alanında daha güçlü adımlarla hazırlanacaklardır. Tamamen ücretsiz sunulan bu hizmetler, ülkemizin en uzak köşesindeki evladımıza dahi fırsat eşitliği sunarken Türkiye'nin yetenek ve beceri haritasını da ortaya çıkaracak, böylece hem genç istihdamı hem de millî insan kaynağı planlamamız daha sağlıklı bir zemine oturtacaktır.

Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; AK PARTİ iktidarı gençliğin sadece oyuna değil, aklına, vicdanına, potansiyeline taliptir. Biz gençliği suçtan uzak tutan, hayata hazırlayan, değerleriyle büyüten bir iktidarız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Devamla) - Allah'ın izniyle güçlü bir irade ve sağlam bir vizyonla gençlerimizi bugünün ve yarının liderliğine hazırlamaya devam edeceğiz diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, öneri hakkındaki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağımı ve oylarınıza sunacağımı ifade ediyorum.

Okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kayıp yakınlarının yüzleşme ve adalet taleplerinin karşılanması için yapılacak çalışmaların araştırılması amacıyla 20/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/5/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/5/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

20 Mayıs 2025 tarihinde Kars Milletvekili, Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili, Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından (11945 grup numaralı) kayıp yakınlarının yüzleşme ve adalet taleplerinin karşılanması için yapılacak çalışmaların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/5/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sırrı Sakik, Ağrı Milletvekili.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SIRRİ SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kayıplar Haftası... "Bir ağıttır belki Ağrı'da Zilan Deresi/Dersim'de Laç Deresi bir kanlı şiir/Oysa bir destanı Diyarbakır Kalesi/Ve Diyarbakır zindanında/Ateşle sevişen dörtlerin gecesi..." Diyarbakır zulüm Kalesi'nden direnenlere, bedel ödeyenlere bin kez selam olsun.

Kayıplar Haftası'ndayız, acılarımız var. Şairin dediği gibi "Kırlara çıkardık, çiçekler topladık mezarlıklar için/Koynumda resmin, elimde resmin..." Ben de buraya birçok resimle çıktım.

Mayıs ayı direnenlerin ayıdır, Mayıs ayı Denizleri, Hüseyinleri, Yusufuları, Dörtleri, İbrahimleri kaybettiğimiz bir aydır; hem bahar ayıdır hem de acı dolu bir aydır ve yol arkadaşlarımızı kaybettik, çok ağır bedeller ödedik. Bu yol arkadaşlarımız demokratik siyasette il başkanlarıydı, ilçe başkanlarıydı, milletvekilleri idi.

Şu gördüğünüz, Vedat Aydın; Diyarbakır'da il başkanıydı; benim yakın arkadaşım, dostum ve yoldaşımdı; hâlâ failer yok. Bütün inancı demokratik siyaseti güçlendirmek ve bugünleri görmektir.

Hemen yanı başında Muhsin Melik. Bu, Şanlıurfa il başkanımızdı, demokratik siyaseti önemsiyordu, önemli bir siyasetçiydi; ensesinden vurularak katledildi.

Bu Abdulsamet Sakik; benim ağabeyim, yol arkadaşım. Bu da Gaziantep'te il başkanıydı, ben de Muş'ta il başkanımıydım; demokratik siyaseti önemsiyoruz. Bu da Gaziantep'te katledilen ve hâlâ faileri bulunmayan rahmetli ağabeyim, yoldaşım.

Bu arkadaşım, benim yol arkadaşım Mehmet Sincar, Batman'da bir faili meçhul. Aslında biz faileri tanıyoruz, biliyoruz ama o gün böyle bir ad koyuldu. Mehmet de -ensesinden- Batman'ın göbeğinde katledildi.

İşte, bizim elimizde onların resmi. Onların resmi Türkiye'de bir onur abidesi.

Şimdi, bunlar da çocuklar. Bunlar, benim Ağrı'da belediye başkanlığı yaptığım dönemde, Muhammed Aydemir ve Orhan Arslan; bunlar da Diyarın ilçesinde kurşunlanarak katledildi, yanlarına silahlar bırakıldı. Sonrasında bir açıklama: "Teröristler silahlarla birlikte ölü ele geçirildi." Bir kent ağladı. Bunlar bizim çocuklarımız, bunlar imam-hatipte okuyorlardı ama bunların faileri de bulunmadı.

Bu da Uğur Kaymaz, 13 yaşında bedeninde 13 kurşunla katledildi ve Uğur Kaymaz'ın katilleri de bulunmadı.

Bu da Eren Bülbül yani bu ülkenin acıları hepimizin ortak acılarıdır, Eren de Uğur da bizim acılarımızdır.

Şimdi, biz bu acıları yarıştırmak değil, ortaklaştırmak istiyoruz. Acılarımızın çoğaldığına yüzlerce, binlerce örnek verebiliriz. Artık sorun birbirimizle cebelleşmek değil, bunların anısına saygı göstererek siyaseten büyük bir buluşmayı sağlayabiliriz.

Dün Sayın Bahçeli'nin yaptığı konuşma, Parlamentoyu göreve davet etmesi de çok önemliydi; önemsiyoruz.

Bu bedeller ödendi ve demokratik siyaset artık hepimizin vazgeçmeyeceği ve... Bu saydığım arkadaşlar, hepsi demokratik siyaset için bedel ödedi ve otuz beş yıldır biz ağır bedeller ödüyoruz.

Bakın, dönün şu tutanaklara bakın, buraya bizim cephemizden, bizim partimizden 250 Kürt milletvekili geldi, hiçbirisi bir gün savaşı, bir gün çatışmayı tetikleyecek tek konuşma yapmadı ama burada görüyoruz, Türkiye silahlardan arınmış, silahsız bir dönem yaşıyor ama buna engel olmak isteyenler var. Bunların tuzu kuru, bunların hiçbirisi bir bedel ödemedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sakik, tamamlayın.

Buyurun.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Bunlara dönüp bakarsanız bu savaşta bir tek dalları bile kırılmamış. Evlat acısı acıdır, Allah sizlere nasip etmesin ama siz çocuklarınızı kaybetmediniz. Çocuklarını kaybedenler, Eren'in annesi diyor ki "Barış olsun." Beni sabahleyin Kahramanmaraş'tan bir baba aradı: "Sırrı kardeşim, ben evladımı kaybettim, bir daha torunumu, evladımı kaybetmek istemiyorum."

Ama, peki, silahın bu ülkenin gündeminden çıkması için çaba sarf edenler ve bunun üzerine siyaseti inşa etmeye çalışanlar... Siz ne istiyorsunuz bu ülkeden, ne haddinize ya? Silahlar bu ülkeyi terk edecek, barış sağlanacak, kardeşçe bir arada yaşayacağız. Nedir derdiniz? Küçücük oy uğruna bunları heba etmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Sakik.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Bizim hepimizin elimizde resimlerimiz ve koynumuzda resimlerimiz var; acılarımıza saygı duyun.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok sağ olun.

YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Birol Aydın. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. DEM PARTİ Grubunun Kayıplar Haftası vesilesiyle vermiş olduğu önerge üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Herkesin bildiği sır değildir, hepimizin malumu. Dün de bugün de bu konular hep gündeme gelmiş, gelmeye devam etmektedir. Acıların telafisi mümkün değildir fakat utanç verici hadiselerin tekrarlarının olmaması için herkese düşen sorumluluğun adaletin tesisi olduğunu hatırlatma ihtiyacı duyuyorum.

Değerli milletvekilleri, kıymetli arkadaşlar, 7 Ekim 2023 Aksa Operasyonu'ndan bu zamana tam beş yüz doksan bir gün geçti. "Eğer bugünden itibaren yirmi dört saat içinde ateşkes sağlanamazsa Türkiye süratle devreye girmelidir. Gazze'yi koruma ve kollama misyonunu üstlenmek bize ecdadımızın mirasıdır. Türkiye Cumhuriyeti Gazze'yi bir İslam beldesi kılmaya hazırdır." Okuduğum bu satırlar Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin 21 Ekim 2023'te yaptığı açıklamalardan. Sayın Erdoğan da İsrail'in Türkiye'ye gözünü dikeceğini ifade etmiştir. Ardından da burada, bu Mecliste İsrail tehdidi gerekçesiyle 7 Ekim 2024'te kapalı bir oturum gerçekleştirdik. Tüm bunların üzerinden ise altı ay geçti.

Değerli arkadaşlar, peki, Gazze'de bugün durum nedir? Kan var, gözyaşı var, zulüm var, ölüm var, açlık var ve beş yüz altmış bir gündür en güzel, en kıymetli sözleri söyleyen, başta Türkiye'yi yönetenler olmak üzere bizlerin, Türkiye'nin Gazze'ye bir tek çuval unu sokacak gücü olmadı. Bırakın zulmü durdurmayı ya, yetmiş gündür, arkadaşlar, tiyatro mu oynuyorsunuz ya, yetmiş bir gündür Gazze'ye bir çuval un sokulamıyor ve Türkiye Birleşmiş Milletlerde, Türkiye dünyanın her platformunda en güçlü İsrail karşıtlığını, Netanyahu karşıtlığını dile getiriyor. Ölüyor insanlar ya! Tiyatro mu oynuyoruz ya? Bant çekiyorsunuz. Siz burada tiyatro mu oynuyorsunuz? Biz tiyatro mu oynuyoruz arkadaşlar? Ölümü, savaşı durduramadık. Yahu, yardım gönderemiyoruz. İşte STK'lerimiz değerli arkadaşlar, can yakıcı şey, Gazze için kurban başışı toplanıyor. Bir çuval unu sokamayan İslam dünyası, Türkiye,

Gazze'ye et sokacakmış; geçen yıl toplananlar sokulamadı ki bu yılki sokulsun ya! Bunu, bizi idare edenler görmüyor mu? Ne kadar acziyet içerisinde olduğumuzu nasıl anlamıyoruz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin Sayın Aydın.

Buyurun.

BİROL AYDIN (Devamla) - Toparlıyorum.

Bir de şunu söylemek istiyorum: Bir iç cephe tahkimi var. Kime karşı arkadaşlar ya iç cephe tahkimi? Demek ki bir dış cephe var, dış güç var, dış tehdit var, düşman var. Bu dış düşman İsrail midir, Amerika Birleşik Devletleri midir? Trump "dostum" diyor. İsrail'e karşı bir yaptırım yaptığınız yok, diplomatik ilişkiler devam ediyor, ticaret doğrudan ya da dolaylı yollardan devam ediyor, bunu bütün dünya biliyor. Gazze için bir araya gelmeyen, bir Gazze cephesi oluşturmayan iç tahkim, gerçekte neye hizmet ediyor, onu sorgulamamız gerekiyor.

Ben, Sayın Bahçeli'nin şu ifadeleriyle sözlerimi tamamliyorum ve davet ediyorum: "Ülkemizin tarihi, insani ve inanç sorumluluğunun gereği her neyse yapın." diyor Sayın Bahçeli. Cumhur İttifakı'nın ortağı olarak iktidara sesleniyorum.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mustafa Sezgin Tanrıku, Diyarbakır Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kayıplar Haftası ne anlama geliyor, onu ifade etmek isterim. 27 Mayıs 1995'te cumartesi insanları, Cumartesi Anneleri, zorla kaybedilen yakınları için o zamandan bu zamana yas tutuyorlar bir yas meydanı olan Galatasaray'da; tabii, yasaklandı, yok sayıldı. O zamandan bu zamana da mayıs ayının son iki haftası Kayıplar Haftası olarak anılıyor. Benim açımdan da bu hafta, gerçekten, birçok yakını kaybetmiş dostum nedeniyle ağır bir hafta. "Niye?" diyeceksiniz. Zorla kaybedilme vakası sonuçta yakınlar bakımından tutulmamış bir yası ifade eder, kurulmamış bir taziyeyi ifade eder aynı zamanda ve yakınları bakımdan, geride kalanlar bakımından işkencedir; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de böyle tarif eder.

Şunu söyleyeyim: Mesela, en yakınlarımdan birisi olan Dilşah teyze şu anda 90 yaşındadır. Fikri Özgen, benim büroma her hafta gelirdi; 67 yaşında, Diyarbakır Bağlar semtinde, 1995'te Kulp'tan gelen Jandarma görevlisi tarafından gözaltına alındı ve bir daha kendisinden haber alınamadı. Bakın, otuz yıldır Dilşah teyze, Fikri amcanın bir kemiğini arar ki dua edebilsin; benden tek isteği buydu avukat olarak, tek isteği buydu. Diyarbakır Adliyesine gittim, biliyoruz orada olduğunu ama o zamanki cumhuriyet savcısını yanı başımızdaki JİTEM merkezine götüremedik. Fikri Amca otuz yıldır yok, bakın, çocukları yasını tutamıyor, taziyesi yok.

Silopi kayıpları -aklıma geleni söylüyorum- kaybedildikleri gün Diyarbakır'dan Silopi'ye gittik, cumhuriyet savcısı bize "Şırnak'a gidin, burada aramayın." dedi. Şırnak'a gittik, cumhuriyet başsavcısıyla görüştük, o cumhuriyet başsavcısı Sarı Levent'ten korktuğu için Jandarmaya gelemeydi, sadece faksla sordu ve o zamandan bu zamana Silopi'deki 2 genç parti yöneticisi kayıp ve taziyeleri tutulmuyor, yasları da bitmiyor.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Asit kuyularında hepsi, asit kuyularında.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Bakın, sizlere anlatabileceğimiz böyle birçok olay var. Sonuçta, bir süreç başladı, eğer bu süreç gerçek anlamıyla bir barışla sonuçlanacaksa "geçiş dönemi adaleti" dediğimiz bir dönemi de yaşamak zorundayız yani bu yurttaşlarımızla barışmak zorundayız.

Ben Adalet ve Kalkınma Partisi bakımdan şunu söyleyebilirim: Sizin döneminizde, evet, sistematik zorla kaybedilme vakaları olmadı. Diyebilirsiniz ki: "Bizim dönemimizden önce oldu."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Ama bunu bir avukat ve milletvekili olarak söylüyorum, sizin döneminizde açılan davaların tümü, bakın, Diyarbakır'dan, Hakkâri'den, Mardin'den sürgün edildi, Ankara'ya, İzmir'e sürgün edildi. Mesela, Kulp davası Ankara'ya geldi, Dicle davası İzmir'e gitti ve sizin katkılarınızla bütün o sanıklar, şüpheliler zaman aşımıyla beraat ettiler ve sonuçta hüküm kurulamadı. Zorla açılan davaları söylüyorum, zorla açılan davaları.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Vartinis davası...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Vartinis davası, işte geldi, Kırıkkale'ye geldi, yanı başımıza geldi, Muş'tan buraya geldi ve bunlarda, o aklanmalarda sizin katkılarınız var, sorumluluğunuz var; bunları da bilmenizi isterim. Yani eğer gerçek bir döneme saygınız varsa gelin bu araştırma önergesini kabul edelim, en azından bir yerden başlayalım. Bakın, adım atmıyorsunuz, hiç olmazsa buradan bir adım atalım, bir adım daha atalım buradan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Tanrıku.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Bir komisyon kurulsun, yürüyelim buradan. Hiç olmazsa bu sürecin hatırına yurttaşlarımıza bir güvence vermiş oluruz. Dolayısıyla, hani yasa yapmak zordur, süreç başlatmak zordur, komisyon kurmak zordur bir olaya özgü, müzakere edilmesi lazım ama herkesin ortaklaştığı bu konularda komisyon kurmak zor olmamalı. Adalet ve Kalkınma Partili milletvekillerini ben bu konuda vicdana davet ediyorum. Hiç olmazsa bu dönemde Meclis bir kez daha, bakın, bir kez daha kaybedilenleri araştırarak diyebilelim burada.

Siyaset yapmayalım, siyasetüstü bir tutum alalım diyorum, hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Adnan Şefik Çirkin, Hatay Milletvekili.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN (Hatay) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Öncelikle şunu ifade etmek isteriz ki Türkiye'de kayıp çocuk, asker, kim olursa olsun, bunların araştırılmasında normalde ortada da bir hukuksuzluk varsa elbette ki bir mahzur görmeyiz. İnsanların, her kaybın bir annesi, babası, bir evladı, bir kardeşi vardır. Yalnız, 1993 yıllarından itibaren literatürümüze giren "17 bin faili meçhul" sözüyle başlayan bu kayıplarda her nedense Türkiye Cumhuriyeti devleti suçlanmaktadır. Oysa PKK'nın çocuk taburları vardır. PKK çocuk kaçırmıştır; bu, hiç sorulmaz. Aynı zamanda devletin temize de çıkması adına bunların toplu bir şekilde, her taraftan kayıpların önce tespit edilmesi ve ondan sonra her taraftaki kayıpların araştırılması gerekir.

Şunu da ifade etmek isterim ki gerek bu araştırmada gerek başka konularda işte PKK'nın kendini feshettiği, efendime söyleyeyim, silah bıraktığı, bu iklimi bozmamak gerektiği, bu iklimin gereği olarak da birtakım adımların atılması ifade edilmekte; demokratik siyaset, hukuksal güvence...

Şimdi, önce şuna bakmak lazım: PKK henüz kendini feshetmemiş, Türkiye Cumhuriyeti devletine soykırım gibi, kendi Cumhurbaşkanını öldürmek gibi bir ton ağır suçlama yapan bir mektup yazmış ve içine de şartlarını koymuş; demokratik güvence, hukuksal zemin olursa... Silah bırakan falan da yok. Bu PKK'nın 93'ten beri kaçınıcı ateşkesi, kaçınıcı silah bırakması?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, her şeyi devletten beklemek, her şeyi Hükûmetten beklemek yerine önce kendi sorumluluklarımızı yerine getirmek gerekir kanaatindeyim. İşte, Diyarbakır Anneleri var, mesela, onların kimliği belli evlatları var; önce bunlar teslim edilsin, her şey devletten beklenmesin. Devlete hizmet eden, kırk yıldır devletin yanında duran korucuyla alay edilerek, ona eline değnek verip kendisinin çoban yapılacağı söylenerek barış olmaz. Esas bu dil barış dili değildir.

Bu duygu ve düşüncelerle hepimize saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Mustafa Arslan.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Yarın 21 Mayıs. 21 Mayıs, Çerkez sürgününün 161'inci yıl dönümü. 21 Mayıs 1864'te Çerkezler büyük sürgüne tabi tutulmuştur. Üç yüz yıl süren savaş sonucunda Çerkezler Çarlık Rusyası tarafından modern dünyanın ilk sürgününe tabi tutulmuştur. Büyüklerimizden dinlediğime göre, Çerkezler yıllarca Karadeniz'den çıkan balıkları yemediler. Neden böyle olduğunu sorduğumda büyük sürgünde yaklaşık 1,5 milyon Çerkez'in yarısının yollarda vefat ettiğini, çoğunluğunun Karadeniz'de boğulduğunu, balıklara yem olduğunu anlatırlardı. Yaklaşık yedi yıl boyunca Karadeniz'in kenarına insanların iskeletleri, kafatasları, kemikleri vurmaya devam etti.

Aradan yüz altmış bir yıl geçti, yüz altmış bir yıl sonra dünyada ne değişti? Dünyada hiçbir şey değişmedi. Geçmişte Karadeniz'den çıkan balıkları yemeye çekinirken şu anda da mülteciler nedeniyle, Gazzeliler nedeniyle Akdeniz'den çıkan balıkları yemeye çekiniyoruz. İnsanlar balıkları değil, balıklar insanları yemeye devam ediyor. Biz dünyanın modernleştiğini, insan haklarını, evrensel hukuku, çok uluslu örgütleri konuştuğumuz günümüzde hâlâ Akdeniz'de insanlar balıklara yem olmaya devam ediyor, Gazze'de insanlar açlıktan ölmeye devam ediyor. Son yirmi dört saatte Gazze'de 87 sivil çocuk, kadın hayatını kaybetti. Bütün dünya 21'inci yüzyılın soykırımını izliyor. Gazze'dekiler değil, bence insanlık öldü.

Sayın milletvekilleri, verilmiş bu öneriyle benzer bir çalışma Meclisimizin çatısında daha önce yapıldı. 2011 yılında kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesindeki kayıp kişiler alt komisyonu ilgili bakanlıklarla ve sivil toplumla koordinasyon içerisinde önemli çalışmalar ortaya koydu. Unutulmamalıdır ki Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir, faili meçhul olaylarla ilgili tüm dosyalar hem adli hem idari mekanizmalar tarafından değerlendirilmektedir. Sayın milletvekilleri, öncelikle belirtmek isterim ki devletimiz insan hakları, hukukun üstünlüğü ve toplumsal hafızanın korunması konusunda geçmişten bu yana çok önemli çalışmalar yapmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Arslan, buyurun.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) - Bu öneriyle Meclisin yetki alanı dışında kalan, yargının görev alanına giren bir alana müdahale edilerek bir algı oluşturulmak istenmektedir. Bizler toplumsal barışı savunuyoruz ama barış sorumlulukla, samimiyetle inşa edilir; geçmişin acılarını siyasallaştırarak değil, hukuka ve milletimizin ortak vicdanına dayanarak sorunları çözebiliriz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sizi hukuka davet ediyoruz, hukuka; hukuka sahip çıkın bari.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, böylece, önerinin görüşülmesi tamamlanmıştır.

Şimdi oylarınıza sunacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:19.03

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.50

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi mevcuttur, okutup işleme koyacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, TRT'nin tarafsızlığını kaybetmesiyle ortaya çıkan rejim krizi konusunda genel görüşme açılması amacıyla 20/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/5/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/5/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Mersin Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Ali Mahir Başarır tarafından, TRT'nin tarafsızlığını kaybetmesiyle ortaya çıkan rejim krizi konusunda genel görüşme açılması amacıyla 20/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (28 sıra no.lu) genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/5/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Evet, önerinin gerekçelerini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Okan Konuralp'i kürsüye davet ediyorum.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce 21 Mayıs 1864 Çerkez soykırımı ve sürgününün 161'inci yıl dönümünde soykırımda ve uzun yıllar süren sürgün sürecinde hayatlarını kaybeden Kafkas halklarının değerli çocuklarını saygıyla anıyorum. Ailesinin bir tarafı Abhazya kökenli bir arkadaşınız olarak tüm Kafkas halklarının barış içinde yaşayacağı bir gelecek diliyorum.

Sayın milletvekilleri, genel görüşme isteğimizin öznesi TRT. TRT, 1980 öncesinde ağırlıklı olarak ama özellikle de 1980 sonrasında ve ağırlıklı olarak ANAP iktidarıyla birlikte neredeyse her zaman -kabul etmek gerekir ki- tarafsızlık ve özerklik tartışmasının öznesi oldu. "ANAP iktidarı"yla vurgusunu yapmamızın nedeni, malumunuz, merhum Turgut Özal. TRT'den başka televizyonun, TRT1'den başka da kanalın olmadığı dünyamızda merhum Özal'ın "İcraatın İçinden" programı bir propaganda örneği olarak hayatımıza yerleşti. TRT "İcraatın İçinden" programının 31 Ocak 1984 tarihindeki ilk yayınıyla birlikte mevcut siyasi iktidarların kalıcı olarak bir propaganda aygıtına dönüştü.

Geldiğimiz nokta itibarıyla 2024 yerel seçimleri öncesinde, örneğin 1 Ocak-10 Şubat 2004 tarihleri arasında AK PARTİ Genel Başkanına ve AK PARTİ'nin kendisine, bizatihi kendisine 1.945 dakika ekran ayrılırken CHP Genel Başkanı Sayın Özgür Özel'e ve CHP'nin bizatihi kendisine sadece 25 dakika yer verildi. Muhalefetin diğer partileri ise TRT'de görünme, haber olma şansına neredeyse hiç erişemedi. Gerçi bu veriye rağmen CHP, yerel seçimlerin açık ara 1'inci partisi olmayı başardı yani TRT'nin tüm bültenlerini kapatmak da size fayda getirmiyor. Bunu bir dipnot olarak anlamayanın da anlayacağı şekilde kayda geçirmiş olayım. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bu tarafsızlık, iktidarın propaganda aygıtı olma tartışmaları bir yana; TRT, bugünün siyasi iktidarıyla birlikte bambaşka bir kimliğe de kavuşmuş durumda. TRT, artık tarafsız yayıncılık tartışmasıyla değil, daha vahim vasıflarıyla öne çıkıyor. Örneğin, TRT, İletişim Başkanlığının da bilgisi ve yönlendirmesiyle dezenformasyon üretiyor; gazeteciliğin evrensel ilkelerine ısrarlı bir şekilde aykırı davranıyor; bültenlerinde yalan haber yayınlıyor. TRT, vicdani ve ahlaki tüm değerleri kenara itmiş olarak itibar suikastı yapıyor; suç kesinleşmediği sürece kimseye hükümlü muamelesi yapılamayacağını ifade eden temel hukuk doktrini masumiyet karinesini ayaklar altına alıyor, iftiralar atıyor. TRT, sanki ortamda bir iddianame varmış gibi, sanki bir iddianameden kesitler aktarıyormuş gibi yaparak gizli tanık iftiralарını, ithamlarını, saçmalıklarını ekrana taşıyor.

Sayın milletvekilleri, peki, siyasi iktidarın İletişim Başkanlığı ve TRT merkezli bu propaganda saldırılarına karşı biz ne öneriyoruz? Çok basit bir öneride bulunuyoruz: "Hukukilik kılıfı" adı altında siyasi bir süre avına dönüştürmek istediğiniz zulmünüzün karşısına dikiliyor ve gelin, Cumhurbaşkanı adayımız Sayın Ekrem İmamoğlu ve arkadaşlarımızın yargılamalarını TRT'den canlı yayınlatalım diyoruz; kim masum, kim iftiracı, kim suç örgütü lideri, tüm milletimiz görsün diyoruz; kabul etmiyorsunuz. Biz kendimize güveniyoruz, siz kendinize güvenmiyorsunuz ve tam bu noktada, az önce konuşan AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Leyla Şahin Usta'nın sözlerini anımsatmak isterim. Sayın Usta davanın TRT'de yayınlanmasıyla ilgili olarak "Bu konuda bizim hiçbir endişemiz yok. Yayınlanırsa ne olacağını çok iyi biliyoruz." dedi. Endişeniz yoksa gelin, 3 Grup Başkan Vekilimizin imzasıyla Meclise sunulan kanun teklifini görüşelim, teklifi en kısa sürede kanunlaştıralım ve kanun teklifinde de vurgulandığı üzere seçimle gelinen bir kamu görevinde bulunanlar hakkında yürütülen davaları, özetle Sayın Ekrem İmamoğlu'yla ilgili yakın zamanda açılmasını umduğumuz, ümit ettiğimiz davasını TRT'den canlı yayınlatalım ama kaçırıyorsunuz ve kaçmaya da devam edeceksiniz. Gizlilik kararı alınan dosyadaki bilgilerin dezenformasyon yapmanıza, iftira atmanıza yardımcı olacak bölümlerini basına servis ediyorsunuz ama davanın tüm çıplaklığıyla canlı yayınlanmasını istemiyorsunuz. Neden istemiyorsunuz? Nedenini de ben söyleyeyim, bir kez daha gözlerinizin içine bakarak ve İsmet İnönü'nün sözlerini tekrar ederek söyleyeyim: "Suçluların telaşı içindesiniz." O yüzden TRT'de davanın canlı yayınlanmasını istemiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Konuralp.

OKAN KONURALP (Devamla) - Ama benden söylemesi; sizi bu telaş, içinde bulunduğunuz bu korku siyaseten öldürecek.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi, YENİ YOL Partisi Grubu adına Doğan Demir, İstanbul Milletvekili.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA DOĞAN DEMİR (İstanbul) - Sayın Başkan, konuşmama başlamadan önce böylesine hassas bir dönemde yapmış olduğunuz talihsiz bir konuşmanıza değinmek istiyorum.

Yavuz Sultan Selim ile İdris-i Bitlisî'nin yapmış olduğu ittifaktan örnek vermişsiniz. O ittifak, bu toprakların öz evlatları Alevilerin, Türkmenlerin, Bektaşilerin, Kürtlerin katliamıyla sonuçlanmıştır. Ayrıca, bilinsin ki Şah İsmail bizim onurumuzdur. Bir tarafta barışmaya çalışırken diğer tarafa parmak sallayarak barış olmaz. Bu sözleriniz, bu sürece olan samimiyete gölge düşürmektedir. Bu ülkede yıllardır acılara, katliamlara maruz kalan Aleviler olarak her zaman barıştan ve kardeşlikten yana saf tuttuk. Biz Aleviler 72 millete aynı nazarda bakıyoruz ve acılarımızı, yaralarımızı siyaset malzemesi yapmamanızı tavsiye ediyorum. Sadece seçim döneminde değil bu söylem karşısında da Meclisimizde grubu bulunan partileri Alevilerin yanında durmaya davet ediyorum.

Sayın Başkan, bu söyleminizle ilgili kamuoyunun sizden bir açıklama beklediğini de buradan hatırlatmak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'mızın 133'üncü maddesi çok açık ve nettir. Şöyle der: "Devletçe kamu tüzelkişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişiliklerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır." Yine, TRT'nin kuruluş kanunu olan 2954 sayılı Kanun da aynı ilkeleri tekrarlar. TRT, kamuoyunun sağlıkla ve serbestçe oluşabilmesi için yayın yapmak, taraf tutmamak ve hiçbir siyasi partinin ya da grubun çıkarlarına alet olmamakla yükümlüdür. TRT, halkın ödediği vergilerle ve elektrik faturalarına yansıtılan bandrol geliriyle finanse edilen bir kurumdur yani TRT, 85 milyon yurttaşımızın ortak malıdır.

2023 yılında Cumhurbaşkanı adayları açıklanıp Resmî Gazete'de ilan edildikten sonra TRT Haber, Cumhur İttifakı'na toplam 59 saat 11 dakika yer verirken Millet İttifakı'na sadece 42 dakika yer vermiştir. 2024 yılı yerel seçimlerinden önce 1 Ocak ile 10 Şubat tarihleri arasında yapılan yayınlar incelendiğinde Cumhurbaşkanı ve AK PARTİ'ye toplamda 1.945 dakika ayrılmış, ana muhalefet partisine yalnızca 25 dakika yer verilmiştir, diğer partiler ise TRT'de ekran yüzü bile görememiştir. Bu mudur tarafsızlık, bu mudur kamu hizmeti? Bu tablo, Anayasa'nın alenen çiğnendiğinin belgesidir. Bu tablo, kamu yayıncılığı değil siyasi bir yayıncılıktır. TRT, halkın doğru haber alma hakkını engellemekte, muhalefeti görmezden gelmekte, iktidarın sözcülüğünü üstlenmektedir. TRT, yalnızca tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine aykırı davranmıyor, aynı zamanda hukuk devleti ilkesini de ağır biçimde ihlal ediyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin Sayın Demir, buyurun.

DOĞAN DEMİR (Devamla) - ...özellikle yargı süreci devam eden konularla ilgili yaptığı yayınlarla insanların masumiyet karinesini yok sayıyor, toplum önünde suçlu ilan ediyor. Sürekli aynı isimleri, aynı kişileri programlara çıkaran TRT, kendi başına bir kadro oluşturmuş; hep aynı yüzlerle topluma yalan yanlış bilgiler aktarmaktadır. Program sunucuları ve yorumcular henüz yargı kararı olmayan kişileri açıkça suçlu ilan etmekte, hatta bu kişilerin cezaevinde ne kadar süre kalacaklarına dair tahminlerde bile bulunmaktadır. Bu, sadece gazetecilik etiğine değil Anayasa'mızın 38'inci maddesinde yer alan masumiyet karinesine de açıkça aykırıdır. Bu hukuksuzluk karşısında RTÜK hiçbir şey yapmamış, sadece seyretmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; basın özgürlüğü, sadece basın mensuplarının değil halkın özgürlüğüdür. Tarafsız TRT, sadece bir kurum talebi değil demokratik bir toplumun vazgeçilmez şartıdır.

Biz, halkın haber alma hakkını, demokrasinin şeffaf işlemlerini ve hukukun üstünlüğü savunuyoruz diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Demir, çok teşekkür ederim.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, İstanbul Milletvekili Doğan Demir'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, Sayın Demir konuşmasında dün benim Şırnak'ta yaptığım, Gabar'da yaptığım bir konuşmaya atıfta bulundu zannediyorum.

DOĞAN DEMİR (İstanbul) - Evet.

BAŞKAN - Çok teşekkür ediyorum bir yanlış anlaşılmayı önlemek bakımından bana bu fırsatı verdiği için.

O konuşmamın bütünlüğü içerisinde, Anadolu'nun geçmişteki birlik, kardeşlik serüvenini anlatırken Salâhaddin Eyyubî'den, Sultan Alparslan'dan, Mervânîlerden, Şeddâdîlerden, İdris-i Bitlisî'den örnek verirken yaptığım açıklamanın içerisinde ve hiçbir yerinde, asla, Alevi yurttaşlarımızı rencide edecek bir tek cümle yoktur. Eğer böyle anlaşılıyorsa, bir tek Alevi kardeşimiz bile bundan üzüldüyse bundan dolayı hassasiyetimi ve üzüntümü ben de buradan ifade etmek isterim. Söylediğim şey tam tersidir yani bu ülkenin Türkleri, Kürtleri, Alevileri, Sünnileri, biz, Anadolu topraklarında ne zaman bir ve beraber olduysak hep zaferlerle, hep büyük sevinçlerle dolu bir tarihe sahip olduk. Alevi'yi Sünni'yi birbirinden ayırmak, Türk'ü Kürt'ü birbirinden ayırmak aslında bizim tarihimize yapılacak en büyük ihanettir.

Kaldı ki hem taşıdığım "Meclis Başkanı" sıfatı dolayısıyla hem siyasi hayatımın her günü ortada olan bir insan olarak hayatımın hemen hemen birçok safhasında Hazreti Ali Efendimiz'in Mervân'ı¹ Mısır'a vali olarak gönderirken söylediği şu sözü örnek olarak söylemişimdir: "Bil ki ey Mervân, insanlar ya yaradılıştan eşindir ya dinde kardeşidir." Biz insanların hepsini ya yaradılıştan eşimiz olarak görür, hiçbir şekilde ayırmayız ya da Müslümanları, Allah'ı ve Peygamber'i tanıyan hiç kimseyi bir diğerinden ayırt etmeyiz. Dolayısıyla, bizim kitabımızda Sünni'yi Alevi'den, Alevi'yi Sünni'den ayırt etmek yoktur. Eğer konuşmam bağlamından çıkartılarak böyle bir anlam taşımışsa, incinen bir tek Alevi kardeşim bile varsa ondan dolayı üzüntülerimi ifade ediyorum. (AK PARTİ, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum. Yani, ben de farkında değilim, o güzel törenin içerisinde bunun gündeme gelmiş olması... Meclise taşıdığınız için çok teşekkür ediyorum.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, TRT'nin tarafsızlığını kaybetmesiyle ortaya çıkan rejim krizi konusunda genel görüşme açılması amacıyla 20/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, İYİ Parti Grubu adına Mehmet Akalın, Edirne Milletvekili.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz önerge sebebiyle, TRT'yle ilgili bazı önemli konulara dikkat çekmek istiyorum.

Öncelikle, TRT'nin son yıllarda gelirlerinde yaşanan olağanüstü artışlar, bazı çevreler için ciddi bir cazibe merkezi hâline gelmiştir. 2021'den bu yana gelirler yüzde 694, bandrol gelirleri ise yüzde 597 oranında artmıştır. Beş yıl içinde dış yapımlara harcanan miktar ise 14 milyar lirayı aşmıştır. Elektrik payı kaldırılmış ancak gelirler farklı şekilde alınmaya devam etmiştir. Ancak mesele, sadece harcanan para değildir bu kaynakların kimlere, nasıl aktarıldığıdır. Henüz çekimleri yapılmamış diziler için peşin ödemeler yapılması, TRT çekim alanlarının "plato desteği" adı altında bedelsiz ve hatta geri ödemeli olarak kullanılması ciddi iddialar arasındadır.

Kurum içi araç tahsisleri ve harcırah ise yıllık yaklaşık 1 milyar lirayı aşmıştır. TRT gibi kamuya ait bir kurumun spor karşılaşmaları için temin ettiği biletlerin karborsaya düştüğü iddiaları, sadece kurumsal zafiyeti değil derin bir yönetim krizini de işaret etmektedir. Dahası, milyonlarca lira harcanan bir yazılım projesinin kullanılmadığı, aynı iş için 350 milyon lira civarında yeni bir anlaşma yapıldığı iddiaları kamu zararının boyutunu gözler önüne sermektedir.

TRT, hepimizin vergileriyle ayakta duran anayasal bir yayın organıdır ancak ne yazık ki bugün tarafsızlıktan uzak, yandaş yapılarla çıkar ilişkileri içinde olan bir kurum hâline gelmiştir. Yayın politikalarından yöneticilerin söylemlerine kadar birçok unsurla kamu hizmeti yayıncılığı ilkesinden uzaklaşmıştır. Bu tablo, sadece medya düzenini değil kamuya olan güveni de zedelemektedir. Buradan bir kez daha belirtmek isterim ki amacımız, TRT'yi hedef almak değil kamu kaynaklarının akıbetini sorgulamaktır. TRT, toplumun tüm kesimlerine eşit mesafede, tarafsız yayın yapmakla yükümlü bir kurumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Ancak bu sorumluluktan uzaklaşmış görüntü veren TRT, kanunla belirlenmiş kuruluş ilkelerine dönmek mecburiyetindedir diyor, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; öncelikle bugün Çerkez soykırımının yıl dönümü nedeniyle Çerkez kökenli bütün yurttaşlarımıza buradan selamlarımızı göndererek başlamak istiyorum.

Şimdi, Anayasa'nın 133'üncü maddesinde ifadesini bulan TRT'nin tarafsızlığını yerine getirmediğine vurgu yapılarak bir genel görüşme açılması isteniyor. Bu, biraz, deveye "Niçin boynun eğri?" dendiği zaman "Nerem doğru ki!" meselesini hatırlatan bir durumla karşı karşıya olduğumuzu hatırlatıyor çünkü Anayasa bir kenara atılmış durumda, Anayasa Mahkemesi kararları uygulanmıyor, uygulansa Hatay Milletvekili Can Atalay bugün bu sıralarda olurdu. Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin amir hükümlerine rağmen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları uygulanmıyor. Şimdi, TRT'nin tarafsızlığına ilişkin Anayasa'nın 133'üncü maddesine uyulmadığına ilişkin bir tespitte bulunmak da hiç şaşırtıcı yanı olmayan bir şey.

2954 sayılı TRT Kanunu'nun "Cumhurbaşkanı ve siyasi partilerin açıklamalarının ve faaliyetlerinin yayınlanması" başlıklı 20'nci maddesi bağlamında "tarafsızlık" ve "bir siyasi partinin, grubun, çıkar çevresinin, inanç ve düşüncenin menfaatine alet olmamak" ilkelerinin çiğnendiği, bunların görmezden gelindiği de ortada.

Cumhuriyet Halk Partisi önergesinde şöyle bir veri paylaşılmış, deniyor ki: 2024 yerel seçimlerinde seçim takviminin başladığı 1 Ocak 2024 tarihinden 10 Şubat 2024 tarihine kadar geçen kırk günde TRT, AK PARTİ ve Cumhurbaşkanına ilişkin 1.945

¹ Bu ifadeye ilişkin düzeltme bu birleşim Tutanak Dergisi'nin 42'nci sayfasında "Oturma Başkanlarının Konuşmaları" bölümünde yer almaktadır.

dakika lehte habere yer vermiş, 25 dakika ise CHP lehinde habere yer vermiş. Burada muazzam bir orantısızlık var ve tarafsızlıktan söz ediliyor.

Önergede kaydedilmeyen bir başka veriyi ben size söyleyeyim: DEM PARTİ, Türkiye'nin 3'üncü büyük partisi ve yerel seçimlerde 10 il -3'ü de büyükşehir olmak üzere- 68 ilçe ve 7 beldede belediye seçimlerini kazandı. Bu dönem zarfında, iktidar partisinin 1.945 dakika lehte haberine karşılık DEM PARTİ'nin 27 dakika aleyhinde habere yer verilmiş. Cumhuriyet Halk Partisi gene de şanslı, onların 25 dakika lehinde haber verilmiş. DEM PARTİ'nin -bu Parlamantonun 3'üncü partisi- aleyhinde 27 dakika haber var. Hiç haber verilmeseydi, aleyhte bile haber verilmeseydi belki daha fazla belediyede seçimi kazanmış olacaktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin Sayın Çandar.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - Dolayısıyla, TRT'nin tarafsızlığını yitirdiğini tartışmak, tartışmaya sokmak abesle iştirğildir çünkü aleni bir durum. Anayasa'nın 133'üncü maddesi, TRT Kanunu ve RTÜK Kanunu, TRT kurum yöneticileri tarafından dikkatle ve özenle tekrar okunmalıdır; TRT'nin tarafsız, bağımsız ve yandaş olmayan ilkeleri esas alarak yayıncılık yapmasının anayasal ve yasal zorunluluk olduğu hatırlanmalı ve hatırlatılmalıdır. TRT, kamu hizmeti ve anlayışıyla yayıncılık yapmalıdır. Bu şartın TRT ve RTÜK Kanunlarıyla ve en önemlisi Anayasa aracılığıyla hem şart koşulduğu hem de koruma altında bulunduğu unutulmamalıdır.

Buradan hareketle, bu genel görüşme önergesi hakkında olumlu bir tutum bu Mecliste sergilenmelidir.

Tekrar saygılarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL Partisi sıralarından alkışlar)

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, önceki açıklamasında "Mâlik el-Eşter" yerine "Mervân"ı yanlışlıkla ifade ettiğine ilişkin konuşması²

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, demin Doğan Bey'in konuşması üzerine Hazreti Ali Efendimiz'in Mısır'a Mervân'ı Vali olarak gönderdiğini yanlışlıkla ifade ettim, Malik el-Eşter'i Vali olarak göndermişti. Bu bilgiyi de kayıtlara düşmekte fayda var.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, TRT'nin tarafsızlığını kaybetmesiyle ortaya çıkan rejim krizi konusunda genel görüşme açılması amacıyla 20/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Oğuzhan Kaya.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi Meclis kürsüsünden saygıyla selamlıyorum.

CHP grup önerisinde TRT'nin soruşturmalardaki gizliliği ihlal ettiğini gündeme getiriyor. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 157'nci maddesinde soruşturma ve kovuşturmalarda gizliliğin ihlal edilmemesi gerektiği, usul işlemlerinin gizli olması gerektiği hükme bağlanmıştır. Yine, Türk Ceza Kanunu'nun 285'inci maddesinde gizliliğin ihlali suçunu işleyenlere karşı verilecek cezalara yer verilmiştir. Yine, aynı Kanunu'nun 285'inci maddesinin (2)'nci fıkrasında da vatandaşın özgür haber alması bakımından, haber alma hürriyeti bakımından soruşturma ve kovuşturmalarda gizlilik ilkesine dikkat edilerek haber verme özgürlüğünün korunması, soruşturma ve kovuşturmaların da haber yapılabileceği ve bunun da suç olmayacağı da hükme bağlanmıştır. Şimdi İstanbul Büyükşehir Belediyesinde yaşanan dünyadaki tüm televizyonların, gazetelerin, haber yaptığı bir yolsuzluk iddiası vardır ve İstanbul Büyükşehir Belediyesinde itirafçılar, belgeler, güvenlik kameralarının kapatılması, "jammer" cihazlarıyla takipten kaçınılması basit birer ayrıntı değil bunlar ayrıca haber değeri taşıyan kamu olaylarıdır. (CHP sıralarından gürültüler)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Her türlü yalan ve iftira atıyorsunuz.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Bunları haberleştirmek tarafgirlik değil gazeteciliktir. Milletlin televizyonudur TRT, milletin parasıyla kurulmuştur. Belediyeler de millettir.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tarafsızlık anlayışınıza da hayranız ya(!)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkalarının arabalarını İmamoğlu'nun arabası diye anlatıyorsunuz, hâlâ burada konuşuyorsunuz. İnsanda biraz utanma olmaz mı ya!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - TRT milletin parasıyla yapılan yolsuzlukları millete duyurmak zorundadır ve bunları duyurmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sizin tarafsızlıktan istediğiniz eğer gizlilikse siz önce kameraları bantlayamayanları; itirafçı olan, itirafçılık için sıraya giren CHP'lileri; şikâyetçi olan belediye başkan yardımcılarını, sekreterleri, danışmanları; bunları gizleyin, ondan sonra gizlilikten bahsedelim. (CHP sıralarından gürültüler)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - 17-25 Aralığı değil mi? Rezidanslarda çıkan para sayma makinelerini...

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Bu sizin iç işleriniz, gerçi bizim karışmamız doğru olmaz.

² Bu düzeltmeye ilişkin ifade bu birleşim Tutanak Dergisi'nin 40'inci sayfasında yer almaktadır.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Hemşehrim, Osmancık'ta hemşehrimiz vardı ayakkabı kutularıyla para sayan, hatırlıyor musun?

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Hakkında "Yolsuzluk yaptı." denilenler buna bir de kılıf bulmuşlar.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Senin de hemşehrin, hem de Osmancıklı. Ayakkabı kutularındaki parayı sayan Osmancıklıyı da söylesene orada!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Baştan bu yana "Biz Cumhurbaşkanı adayı olalım, Cumhurbaşkanı adayı olunca da her şeyi yapalım, birisi bize bir şey derse de 'Biz Cumhurbaşkanı adayınız.' diyelim." demişlerdir, "Kimse bize bir şey diyemez." demişlerdir.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Çorum Belediyesi niye alındı, onu da söylesene; Ankara Belediyesi niye alındı, söylesene.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Ve kendileri hakkında soruşturma açılınca da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya, buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen git, o konuşmayı Çorum'da yapsana, bakalım ne diyecekler sana?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ya, Bilal laf anlamadı, Bilal! Laf anlamadı, laf!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - ...milletin bunlara olan güveni sarsılınca da millet bunları duymasın diye TRT'ye birtakım engeller getirmeye çalışmaktadırlar.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Babası oğlu Bilal'e laf anlatamadı, paraları sıfırlayamadı ya!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Evet, Türkiye değişmiştir, TRT de değişmiştir. TRT, bugün Ankara'da olup bitenleri değil dünyada olup bitenleri tüm Türk milletine duyurmaktadır. TRT, Türkistan'da, Kudüs'te, Bakü'de Türkiye'nin sesi olmuştur.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Kanallarınız işe yaramıyor, TRT'yi kullanman bile işe yaramıyor!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - TRT World, TRT Kurdî, TRT Arabi, TRT Belgesel; bunların hangisini izlerseniz izleyin Türkiye'nin lider ülke olduğunu, Tayyip Erdoğan'ın Türkiye'nin ve dünyanın liderlerinden birisi olduğunu tarafsız bir şekilde göreceksiniz.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - O zaman sandığı getir de görelim kim lider!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Dünyadaki basın da bunu her an, her zaman haber yapmaktadır diyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Getir sandığı, millet sana söyleyecek onu.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Önergenin aleyhinde olduğumuzu bildirir, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Ali Mahir Bey, bir sataşma yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sataşma yok mu? Sayın Başkanım, başka bir Meclisi mi yönetiyorsunuz?

BAŞKAN - Yok, şahıs olarak...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Açıkça, Cumhuriyet Halk Partisinin kurumsal kimliğini yolsuzlukla suçladı. Yani hangi birini söyleyeyim!

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başarır.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi, TRT'nin tarafsızlığını konuşuyoruz. Bu ülkede Doğan Medya Grubu satın alınırken Vakıfbanktan, Ziraat Bankasından, bu bankalardan bugünkü kurla, bugünkü parayla, faiziyle yaklaşık 2 milyar dolar alındı, Demirören'e verildi. Bugün bu kanallar sabahtan akşama kadar muhalefete, partimize algı yapıyor. Yine -ATV grubu- havuz medyası oluşturuldu, kirli bir para toplandı, aynı şey yapılıyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sabah gazetesi...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Ama beni üzen, milyonların vergisiyle ayakta duran TRT'nin bu kirli algıyı yapması.

Şimdi, bakın, az önce söyledim, Mehmet Şimşek'in Londra'daki ortağı şu özel uçağa biniyor, bugün tüm kanallar bu olayı konuşuyor.

ALİ KARAOBA (Uşak) - TRT'de yok!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Bu resimdeki adam devletten yaklaşık 11 milyarlık ihale alıyor. Peki, TRT niye bunu haber yapmıyor, söyler misiniz; neden yapmıyor?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tarafsız ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Şurada oturan Ticaret Bakanı kendi şirketinden deterjanı kendi Bakanlığına satarken Meclis yıkıldı, TRT niye haber yapmıyor? (CHP sıralarından alkışlar) Bu TRT, AKP'nin kanalı mı Türkiye Cumhuriyeti'nin kanalı mı?

Arkadaşlar, bakın, eğer Ekrem İmamoğlu'nun dosyasında bir tane böyle bir görüntü varsa her şeyi yapabilirsiniz. Bu ülkenin Maliye Bakanı 11 milyar ihale alan İngiltere'deki bir adamla şirket kuruyor, uçakta, her yerde görüntü veriyor; bunun hesabını veremiyorsunuz. Ekrem Bey'in dosyasında böyle bir delil var mı arkadaşlar? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Karartınız, bantladınız!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Soruyorum "gizli tanık" "kirli tanık" "yalancı tanık..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - "Gizli tanık..." "Karanlık tanık..."

Kardeşim, şu gruba bakıyorum; niye "jammer" kullanıyoruz? Birbirinizle iletişimde niye FaceTime'dan, WhatsApp'tan görüşüyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Nereden biliyorsun?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Ben biliyorum, ben, ben! Beni arıyorsunuz FaceTime'dan, neden? Çünkü dinlendiğinizi siz de biliyorsunuz. Siz reise güvenmiyorsunuz, reis size güvenmiyor. Bu ülkede herkes dinleniyor. Ben niye "jammer" kullanırım? Ben de ailemle, çocuklarımla aynı ortamdayken dinlenmek istemem.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Üstümüze çorba döküldü diye bant takmıyoruz kameraya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Sen de dinleniyorsun, sen de dinleniyorsun, hele senin her şeyin dinleniyor bak, emin ol bundan! Herkes dinleniyor.

Ama TRT'yi savunmayın, TRT'yi savunmayın, TRT'nin savunulacak hiçbir hâli yok. TRT gibi kurumları, cumhuriyetin tüm kurumlarını mahvettiniz, arka bahçeniz yaptınız. Yazık, gerçekten yazık! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Leyla Şahin Usta, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; elinize aldığınız iki fotoğrafla ilgili bugün öğlen üçten beri 10 kere aynı şeyi söyledik.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama önemli resimler Sayın Başkan.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Bakan Bey bu konuyla ilgili açıklamasını yapmıştır.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ortak değil miymiş?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Londra'da ev almamış mı?

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Hâlâ inatla aynı şeyi söylüyorsanız, tekrar söylüyorum: Bakan olmadığı dönemde kendi işi olarak gitmiş ve taziyesinin dönüşünde de bindiği bir uçaktan bir fotoğraf; bir endişesi olmadığı için paylaşmış da buradan, kimsenin de bizim de bir söyleyecek hiçbir şeyimiz yok; kendi yaptığı bir iştir. Bir endişesi olsaydı paylaşmazdı herhâlde ancak siz şunu açıklayamıyorsunuz: Kamuoyuna açık bir otele İmamoğlu ekibiyle gidiyor, o otelin kameraları özellikle bantlanıyor, buna rağmen yine de görüntüleniyor. Bunun mantıklı bir açıklaması ne olabilir? İmamoğlu çorba içecekti de çorba dökülürken gözükmesin diye mi o kameralar bantlandı? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İkincisi, efendim, bavullarla "jammer" taşınmış da... Sonra da çıkıp şov yaptınız, bavulları açtınız, "jammer" var diye.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - E, "jammer" yok muymuş?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - "Jammer" vardı.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ne varmış? "Jammer" yok muymuş, "jammer" yok muymuş onlarda?

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Şimdi itirafçıların ne dediğinden o kadar çok korkuyorsunuz ki elinizde bulduğunuz herhangi bir fotoğrafla gelip kendinizi aklamaktan ziyade, başkasına "çamur at izi kalsın" mantığıyla siyaset yapmaya çalışıyorsunuz.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Ya, 17-25'i ne çabuk unuttunuz siz ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yazık, yazık! Burası iftira yeri değil, yazık!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Bunun adı siyaset olamaz, bunun adı olsa olsa CHP'nin yapmış olduğu bir zihniyettir, bu kadar!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - 17-25'i biraz anlatırsanız...

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Bu milletin, kamuoyunun haber alma özgürlüğü var mı? Var. TRT de milletin gündemine gelmiş her konuyla ilgili haber yapar mı, paylaşım yapar mı? Yapar.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Her türlü iftira, her türlü!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - "Her türlü iftirayı atar." diyorsun değil mi? "Benim paramla bana iftira atar." diyorsun değil mi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Madem bu kadar temizsiniz, niye gocunuyorsunuz? Telaşınız ne?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sizin telaşınız var!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Yok, bir kere bile çıkıp "Bu adam yolsuzluk yapmadı." demediniz, "Hırsız değil." demediniz, diyemediniz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yazık, yazık! Yazık, yazık! Sana rakam veriliyor, rakam!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Tam tersine dediğiniz şey şu: "Süt gibi akız." Göreceğiz. Bırakın, hâkimlik yapmayın burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Usta, tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Burada "Savcılık yapmıyoruz." diyorsunuz ama hâkimlik yaparak var olan delillerle, iddialarla ilgili "Hepsi yalan." diye kendi kendinize karar verip kamuoyunun gözünün önünde yargılıyorsunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Siz savcılık yapmıştınız zamanında!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ergekon'un, Balyoz'un savcısı, hâkimi kimdi!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - "Aldatıldık." dersiniz yakında!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Kendiniz infazınızı yapıp karar veriyorsunuz "Bu adam tertemiz." diyorsunuz.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ergenekon'da, Balyoz'da kim hâkimdi, kim savcıydı!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Endişe etmeyin, temizse çıkar gelir görevinin başına ama varsa suçu bunun da sonuna kadar TRT de her kanal da yayını yapar.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Dakikaları anlatın, 1.945 dakikayı söyleyin!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - 17-25 niye yargılanmadı ya! 17-25 niye yargılanmadı!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - Bir şey daha sorayım size: İddiaların içerisinde Halk TV, Sözcü TV, pek çok yandaş gazetecinizin de finanse edildiğine dair bir sürü iddialar var. Bunlarla ilgili hiçbir şey konuşmuyorsunuz. Ne oldu? Basın özgürlüğü değil mi? Bunlar basın özgürlüğü...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Ya, biri TRT, TRT! Bizim vergimizle yapıyor!

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) - İş TRT'ye gelince "Niye yayın yapıyormuş?" efendim. Ülkenin gündeminde ne varsa TRT'de elbette ki bunu yayınlayacaktır; vatandaşını bilgilendirmek, doğru bilgiyi paylaşmak TRT'nin de sorumluluğudur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ KARAOBA (Uşak) - Tarafsız, tarafsız... Nerede?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, Sayın Başarır; müsaadenizle... Bülent Kaya şu anda burada yok ama ben Bülent Kaya'nın içtihadına uyuyorum.

Arkadaşlar, herhangi bir konu, Grup Başkan Vekilleri arasında sürekli söz dalaşının olduğu bir konu hâline döndürülemez.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bu söz dalaşı değil Sayın Başkanım. Bakın, burada ağza alınmayacak iddialarda bulundu ama ne diyebilirim ben!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - İddialara cevap verdim.

BAŞKAN - Ya, siz konuştunuz, Leyla Hanım da konuştu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ağza alınmayacak laflarda bulundu, partinin kurumsal kimliğine hakaret ediyor.

BAŞKAN - Ya, siz söylediniz, söz verdim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bakın, ne "çamur" ne "kirlili zihniyet..." Her şeyi söyledi efendim, olacak şey mi? O zaman hanımefendiye de söz...

BAŞKAN - Siz de döndünüz, bir sürü şey söylediniz yani bunu devam...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bakın, ben söylediysem partiye asla ve asla hakaret etmedim, ben buradaki bir arkadaşına hakaret etmedim, ben bir Bakan hakkındaki iddiaları ortaya koydum. Eğer kendi şahsına bir şey söylediysem verin ama kendisi grubumun şahsına hakaretlerde bulundu. Lütfen Sayın Başkan...

BAŞKAN - O zaman yerinizden çok kısa...

Buyurun.

Lütfen bitirelim.

Değerli arkadaşlar, demin söylediğimi hakikaten samimiyetle söylüyorum. Mecliste bulunan arkadaşlarımızın arasında bir oylama yapsak arkadaşlarımızın kahir ekseriyeti, Grup Başkan Vekilleri arasında bu atışmalar dolayısıyla saatlerce Meclisin işgal edilmesini asla tasvip etmezler. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Son defa, lütfen... Yani her gruba saygımız sonsuzdur.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Leyla Hanım da alkışlıyor. Leyla Hanım, sen niye alkışlıyorsun?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Doğru bir şey söylüyor.

BAŞKAN - Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, bir: Leyla Hanım dedi ki: "Göğsünüzü gere gere 'Sayın Ekrem İmamoğlu suçsuz.' diyebiliyor musunuz?" Evet, diyorum. Ekrem İmamoğlu suçsuzdur, iftira atılmıştır, tutsaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

İki: "3 tane resmi sabahtan akşama kadar sallıyorsun." diyorsun. "Bakan -ay, çok üzülüm- Londra'dan taziyesine özel uçakla geliyormuş."

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Hayır, öyle bir şey yok ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bu ülkede cenazesine otobüsle gidemeyen milyonlar var.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bak, şimdi... Başkanım... Aynı şeyi mi söyledim ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Aynı şeyi söyledin. Ne dedin? "Bakan, taziyesi için cenazeye gidiyor, arkadaşının özel uçağıyla dönüyor."

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Başkanım ya! Böyle bir şey yok ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Arkadaşı da devletten 11 milyarlık ihale alıyor. Ne güzel değil mi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Böyle bir şey yok ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ne kadar kolay anlatıyorsun.

Peki, Ekrem Bey'in dosyasında böyle 3 tane resim var mı? Gel, göster, göster Hanımefendi, göster; ben gösteriyorum, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Şimdi, değerli arkadaşlar, kifayetimizakere...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bir düzeltme yapmamız lazım Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, siz de yerinizden düzeltmeyi yapın.

36.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ben, hiçbir zaman Bakan Bey'in özel uçakla yurt dışından geldiğini falan söylemedim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Dediniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Hayır. Bakın, Türkiye'de tarifeli uçakla ablasının taziyesine gittiği yerden dönüşteki kullandığını dedim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Dönüşte?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yurt dışına gittiğinden bahsetmiyorum Başkanım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Dönüşte gelmedi mi özel uçakla?

ALİ KARAOBA (Uşak) - Dönüşte neyle geldi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Dönüşte...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Neyle geldi, Van Turizmle mi geldi? Neyle geldi, Batman Turizmle mi geldi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Başkanım, az önce söylediğiniz gibi, Grup Başkan Vekillerinin bu şekilde atışmaları doğru değil ama ne hikmetse -CHP- grup önerileri konuşulurken her siyasi partinin konuşmacısı çıkıyor konuşuyor, bizim konuşmacımız da en son konuşuyor; illa bunun üzerine mutlaka cevap verme ihtiyacı hissediyorlar, oradan başlatıyorlar. Eğer, grup önerilerinde böyle bir konu varsa buyurun tartışalım. Her grup önerisinde bizim sözümüzün üzerine siz de bir söz söyleyeceksiniz, böyle tartışacağız; kusura bakmayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, TRT konuşulurken Çorum Milletvekili nereden Ekrem Bey'e geldi?

OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Önergenizde yazıyor onlar ya!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Başkanım, TRT'yle ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - O adam getirdi konuyu, ben mi getirdim?

OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Önergende yazıyor, yazmıyor mu? Önergeye yazmasaydınız o zaman!

BAŞKAN - Evet, arkadaşlar...

Lütfen tamamlayın Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bu dinlememe usulü, sürekli "Ben doğrudum, ben haklıyım." diye bağırıp çağırmak, dönüp dolaşıp aynı şeyleri tekrar etmekle söylediklerinin doğru olduğuna ancak kendileri inanırlar.

Teşekkür ederim Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Araştırmalar gösteriyor, araştırmalar.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, Genel Kurulun bir mahkeme salonu olmadığına ve üsluba ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, müsaade ederseniz, burası Türkiye Büyük Millet Meclisinin kürsüsü, burası herhangi bir mahkemenin salonu değil. Ben şahsen bu dosyayla ilgili bir tek veriye sahip değilim, sizlerin de birçoğunuzun da olduğunu zannetmiyorum. Dolayısıyla, gazete kupürleri üzerinden bir şekilde burayı bir mahkeme salonuna döndürmeyelim.

Özellikle sizden rica ediyorum: Herkes kendi siyasi konumunu söyleyebilir ama bir siyasetçinin en büyük zafiyeti, sözünü söylerken yüksek perdeden, bağırarak konuşmasıdır. Burada herkes Türkçeyi gayet iyi anlıyor, herkesin de Türkçeyle gayet güzel konuşabildiğini biliyorum. Dolayısıyla, burada sözlerimizi nezaketle, üslubu içerisinde konuşmamızın milletvekili sorumluluğumuzun, hele hele partiyi yöneten arkadaşlarımızın grup yönetim sorumluluğunun da bir parçası olduğuna inanıyorum.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, TRT'nin tarafsızlığını kaybetmesiyle ortaya çıkan rejim krizi konusunda genel görüşme açılması amacıyla 20/5/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, müsaadenizle, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini -görüşmelerini yaptık- oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, öneriyi okutup işleme alacağım ve oylamaya sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 210 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 2'nci sırasına ve yine bu kısımda bulunan 206 ve 189 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 3 ve 4'üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun 20 Mayıs 2025 Salı günü (bugün) birleşiminde gündemin "Seçim" kısmında Anayasa'nın 159'uncu maddesi ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nun 18 ila 20'nci maddelerine göre Hâkimler ve Savcılar Kurulunda boşalacak olan 5 üyelik için seçim yapılmasına ve bu birleşiminde başkaca bir işin görüşülmemesine, 21 Mayıs 2025 Çarşamba günü birleşiminde gündemin "Seçim" kısmında 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunu'nun 35'inci maddesine göre RTÜK'te boşalacak olan 3 üyelik için seçimin yapılmasına ve bu birleşiminde 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına; Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 210 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

20/5/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/5/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Leyla Şahin Usta

Ankara

AK PARTİ Grubu

Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 210 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 2'nci sırasına ve yine bu kısımda bulunan 206 ve 189 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 3 ve 4'üncü sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

20 Mayıs 2025 Salı günü (bugün) birleşiminde gündemin "Seçim" kısmında Anayasa'nın 159'uncu maddesi ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nun 18 ila 20'nci maddelerine göre Hâkimler ve Savcılar Kurulunda boşalacak olan 5 üyelik için seçim yapılması ve bu birleşiminde başkaca bir işin görüşülmemesi,

21 Mayıs 2025 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde gündemin "Seçim" kısmında 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunu'nun 35'inci maddesine göre RTÜK'te boşalacak olan 3 üyelik için seçimin yapılması ve bu birleşiminde 208 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Mayıs 2025 Perşembe günü birleşiminde 210 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

27 Mayıs 2025 Salı günü birleşiminde 210 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

28 Mayıs 2025 Çarşamba günü birleşiminde 210 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

28 Mayıs 2025 Çarşamba günü birleşiminde 210 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 29 Mayıs 2025 Perşembe günü birleşiminde 210 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

210 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması,

Önerilmiştir.

210 Sıra Sayılı Bazı Kanunlarda ve 660 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3077)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölüm Madde Sayısı
1.Bölüm	1 ila 15'inci maddeler	15
2.Bölüm	16 ila 30'uncu maddeler	15
Toplam Madde Sayısı		30

BAŞKAN - Evet, bu öneri hakkında söz almak üzere YENİ YOL Partisi Grubu adına Mehmet Emin Ekmen, Mersin Milletvekili.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün grup önerilerinin tartışılması esnasında 1 no.lu önerge, YENİ YOL Grubunun vermiş olduğu Filistin'e insani yardım imkânlarının daha fazla araştırılması ve tartışılmasına yönelik önerge AK PARTİ'nin oylarıyla reddedildi. Arkadaşların bir kısmı tam oylama esnasında içeriye girdi, belki tam olarak neyin reddedildiğinin farkında değildiler. Leyla Hanım, Ömer Faruk Bey'e cevap verirken Filistin hassasiyetlerinden bahsettiler. Bütün samimiyetimle söylüyorum: AK PARTİ sıralarında ve bu Meclisin herhangi bir sırasında oturan

herhangi bir arkadaşımızın Filistin'le ilgili hassasiyetini, duyarlılığını, üzüntüsünü ve tepkisini bizim sorgulama konusu yapmamız söz konusu değildir. Mutlaka bunları en az her birimiz bir diğërimiz kadar derinden hissediyoruz, İsrail'in bu soykırımını lanetliyoruz ve Türkiye'nin ya da diğër İslam ÷lkelerinin burada daha etkin rol alması gerektiğini savunuyoruz.

Ancak bazı konular eksik yapılıyor arkadaşlar, bazı konular yanlış yapılıyor. Bu konuları bu Mecliste biz konuşmaz isek ve iktidar bu Meclisin gücünü arkasına alarak uluslararası partnerlerine "Bizim bir Türkiye Büyük Millet Meclisimiz var..." Hatırlayın, Sayın Hakan Fidan "Türkiye niye İsrail'in hedefinde? Böyle demokratik, çoğulcu bir Meclise sahip olduğı için." dedi. "Bizim Meclisimizde, biz bazı konular nedeniyle eleştiriliyoruz ve bazı tutumlarımızı daha sert almak zorundayız." deme imkânını elinizde tutabilmeniz için bir genel görüşme yapılabilirdi. Bu genel görüşme yapılsaydı, daha çok, sizin bazı yapmış olduğunuz işlerin daha iyi yapılması da konuşulurdu ama şu sorularıma da Leyla Hanım'ın cevap vermesini isterim: Güney Afrika'nın açmış olduğı davaya müdahil olurken Türkiye'de, Netanyahu ve soykırım kabinesi hakkında verilmiş olan 2 binin üzerindeki suç duyurusuna Adalet Bakanı niçin soruşturma izni vermemektedir? Bu hangi ali menfaat için yapılmaktadır? Bunu gelin, bize lütfen açıklayın. Hangi sözleşmeye dayanırsa dayansın soykırımı gerçekleştiren F-16 uçaklarının, F-35 uçaklarının yakıt tedarikini sağlayan Azerbaycan'dan Ceyhan'a, Ceyhan'dan İsrail'e giden petrol sevkiyatı niçin durdurulmamaktadır? Sizi bundan alıkoyan şey nedir? Gelin, bunu açıklayın. Eğer sizin gücünüzü aşan bir şey varsa bu millet hep birlikte aranızda dursun.

"Özgürlük Filosu Koalisyonu" diye bilinen ve Türkiye'den de katılımcıların olduğı Vicdan gemisi Akdeniz açıklarında, İsrail tarafından 2 "drone"la bombalandı. Buna karşı, Dışışleri Bakanlığı sözcüsünün bir beyanatı dışında Türkiye'den herhangi bir tepki bile gelmedi. Sizi bundan alıkoyan şey nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Vicdan gemisinin bombalanması gündeminizde niçin daha fazla yer edinmiyor? Bir konser iptal ediliyor. Bu konserin iptaline bir rektör, Değërli Naci Bostancı itiraz ediyor diye adam âdeta linç ediliyor ama Zorlu Holding, Vestel, İsrail'de soykırımcılara elektrik üretmeye devam ediyor. Bir bayram tebriğı nedeniyle oranın genel müdürünü sanık olarak sanık sandalyesinde oturturken soykırımcılara elektrik üreten Vestel hakkında, Zorlu Holding hakkında bu iktidar niçin bir tedbir almıyor, niçin bir yaptırım uygulamıyor, niçin burada bir tarz almıyor? Bütün dünyanın gözü önünde "Maersk" isimli firma İsrail'e F-35 silah teçhizatı taşıyor ve bu firmanın gemileri silah taşıırken Mersin Limanı'na uğruyor, Türkiye limanlarına uğruyor. Bunu engellemekten sizi alıkoyan şey nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Gelin bunları konuşalım; bu milletin iradesini, bu Meclisin iradesini gücünüzün arkasına alın ve dostunuz Trump'la bu konuları daha ciddi bir şekilde konuşun diyoruz. Ama siz bunu reddettiniz fakat biz bunu size hatırlatmaya devam edeceğiz. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

NAZIM ELMAS (Giresun) - Suistimal yapma!

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Siz bunları yapın, biz de suistimal etmeyelim; siz yapmadıkça biz de suistimal edeceğiz tabii ki. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Bu nasıl bir suistimalmış ya! Bu nasıl suistimalmış ya! Bir de utanmadan cevap veriyorsunuz ya!

BAŞKAN - Değërli arkadaşlar... Değërli milletvekilleri...

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Sayın Başkan, müdahale etmeyecek misiniz? Filistin hakkında konuşmak suistimal olarak kayda geçti bu Mecliste.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Bir ezberdir tutturmuşlar ya suistimal diye!

BAŞKAN - Değërli arkadaşlar, sayın milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisinin verdiğı grup önerisi hakkındaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım...

İdris Bey, buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - İç Tüzük 63'e göre usul tartışması açılmasını talep ediyorum çünkü Komisyondaki çalışmalar Anayasa'ya ve İç Tüzük'e uygun olarak deruhte edilmemiştir. O yüzden, tekrardan...

BAŞKAN - Henüz seçime geçmedik, İç Tüzük 37'yi konuşuyoruz, şimdi de konuşabilirsiniz.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Zaten geçmeden söylememiz lazım ki efendim, geçtikten sonra bir hayrını göremiyoruz. O yüzden geçmeden...

BAŞKAN - Seçime geçmiyoruz, başka bir işlem var.

Tamam yani bu usul önerisini kabul ediyorum.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, (2/1926) esas numaralı Kadınların Yerel Siyasette Eşit Temsili ve Yerel Karar Mekanizmalarına Eşit Katılımı Amacıyla Bazı Kanunlarda Değışiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/104)

Sümeyye Boz

Muş

BAŞKAN - Önerge üzerine teklif sahibi Muş Milletvekili Sayın Sümeyye Boz konuşacaktır.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Teşekkürler Başkan.

Cezaevlerindeki kadın siyasi tutsaklara selam olsun diyerek sözlerime başlamak istiyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Özgürlük ve eşitlik mücadelenizin sesi bu toprakların her bir köşesinde yankılanıyor. Eş başkanlık sistemiyle temsil ettiğiniz irade, barış ve demokratik toplum umudunun taşıyıcısıdır. Sizlerin direnişi bu teklifin ruhunu oluşturmaktadır. Kadınların yerel siyasette eşit temsili ve yerel karar mekanizmalarına dâhil olması, eşit katılımı kanun teklifi sadece birkaç yasal değişiklikle ilgili değil, bu coğrafyada halkların, kadınların özgür, eşit ve barışçıl bir yaşamı yeniden kurma iradesidir. Bu teklif, bu ülkenin en can yakıcı sorunlarından biri olan, hakikatlerinden biri olan temsilsizliğe, cinsiyetçi iktidara ve tekçi yönetim anlayışına karşı bir itirazdır. Eş başkanlık sistemi, Kürt halkının demokratik mücadele deneyimlerinden süzülen ve kadın özgürlük çizgisiyle buluşmuş bir demokratik toplum projesidir. Bu sistem, kadın ile erkeğin yan yana durduğu bir formel düzenlemeden ibaret değildir, toplumu dönüştürmeyi, barışı toplumsal zeminden inşa etmeyi hedefleyen stratejik bir yaklaşımdır yani topluma yaslanır, toplumdan beslenir. Halkların ve kadınların iradesi bu ülkede onlarca yıl boyunca görmezden gelindi. Bu topraklarda kadınlar yalnızca seçme ve seçilme hakkının tanınması için mücadele etmedi ancak şimdi de biz eşit temsili konuşur bir durumdayız. Tabii ki tüm bu gelişmeler siyasi iktidarların insanlara ve kadınlara vermiş olduğu bir lütf değil, onların devrimci mücadelesinin sonucu gerçekleşmiştir, bizler de bu gelenekten geliyoruz ve eş başkanlık işte, bu itirazların kurumsallaşmış hâlidir. Bu Mecliste kayyum atamalarına gerekçe gösterilerek kriminalize edilen eş başkanlık sistemini yasalastırmak, gasbedilen iradelere iadeitibar etmek, cezaevlerine gönderilmiş olan kadın siyasetçilerin sesini duyurmak demokratik toplum ve barışın karşılık bulması için bir adım olarak önümüzde durmakta. Elbette, bu yüzden bu teklifin yasallaşması demokratik modernitenin ve yerel demokrasi anlayışının kurumsallaşmasını da sağlayacaktır. Demokratik ulus perspektifi halkların eşit, özgür ve gönüllü birliğini esas almakta, bu da ancak kadın özgürlüğü temelinde mümkün olabilir çünkü kadın sadece toplumsal yaşamın değil, etiğin, estetiğin, ekonominin ve politikanın da asli öznesidir. Bakın, birilerinin sembolik olarak deyip geçtiği ancak etkilerinin yaşamda çok net bir şekilde görüldüğü eş başkanlık sisteminde, bu sistemin hayata geçmesiyle beraber kadınlar yerel yönetimlerde görev aldı, karar alma süreçlerine katıldı, şiddetle mücadele etti, sosyal hizmet alanlarını dönüştürdü. Bunun birçok örneğini Van, Diyarbakır gibi belediyeçilik anlayışlarımızın yerel yönetimlerinin uygulandığı alanlarda görebiliyoruz yani buradan şunu söylemek mümkün: Bu sadece yönetsel bir yöntem değil, toplumsal bir dönüşümün de aracıdır. Sayın Abdullah Öcalan'ın yıllardır ısrarla altını çizdiği barış...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bebek katili!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - ...ancak kadın özgürlüğüne dayalı demokratik bir toplumla mümkündür.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teröristbaşı!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Kadınlarla eşit ilişki kuramayan bir siyasal sistem toplumsal barışı da sağlayamaz. Bu yüzden eş başkanlık aynı zamanda toplumsal barış için de temel ilkedir. Eş başkanlık sistemine karşı çıkmak yalnızca kadınların değil, halkların da özgürlük mücadelesine karşı çıkmaktır. O yüzden buradan açıkça ifade ediyoruz: Bu teklifin görüşülmesinin reddi halklara ve kadınlara bir kez daha sırtını dönmek demektir. Demokratik toplum ve barış için Mecliste komisyonların kurulmasını konuştuğumuz bu süreçte ve bugünlerde barışın yukarıdan bir mutabakatla sağlanacağına dair inancımızın olmadığını, ancak toplumsal bir temelde inşa edilmesinin hayati önemde olduğunu bir kez daha hatırlatıyoruz. Gelin, demokratik siyaseti cezalandıran değil, kurumsallaştıran bir iradeyi bu Meclisten ortaya çıkaralım. Sayın Öcalan'ın da belirttiği gibi...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bebek katili!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - ...kadın sorunu Kürt sorunundan daha derin bir sorundur. Savaş ve çatışma kültürü en başta kadınlara yöneliktir. Bu kültürü bir nebze olsun geriletmek mücadelenin dinamosudur.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Her defasında söyleyeceğim!

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Tam da bu yüzden eş başkanlık halkların eşit, özgür yaşamı için, kadınların onurlu mücadelesi için ve bu topraklarda gerçek bir barış için yaşamsaldır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

SÜMEYYE BOZ (Devamla) - Eğer "Dönemin ruhu demokratik siyasettir, dili de barış dilidir." diyorsak, "Barış ve demokratik toplum çağrısı aynı zamanda kadınlar için de bir Rönesans'tır." diyorsak ve bu çağrının hayata geçmesi için, demokratik toplum ve barış çağrısı için bunca çaba, bunca emek, bunca diyalog varken tarihe halkın, kadının ve toplumun yanında duranlar olarak geçmek isteyen herkesi bu kanun teklifine destek vermeye çağırıyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz...

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - İdris Bey, buyurun, yerinizden söz alırsanız, ondan sonra şeyi açacağım yani konuyu Genel Kurul bilsin.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, usul tartışması açılmasına ilişkin açıklaması

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkanım, İç Tüzük 63'e göre usul tartışması açmak istiyoruz. Şöyle ki: Biz Komisyonunda, Karma Komisyon çalışmaları devam ederken, Komisyon Başkanına bizatihi, tam yanına gitmek suretiyle Anayasa'nın 159'uncu maddesine aykırı bir oylama yaptığı hususunu ifade ettik ve Anayasa'nın 159'uncu maddesine aykırı tutum ve davranışından dolayı eylemli İç Tüzük ihlali nedeniyle Komisyon toplantısını Anayasa Komisyonu üyemiz Sadullah Ergin Bey'le birlikte takip etmeyeceğimiz hususunu kendilerine ifade ederek bunun da, bu söylemlerimizin de tutanağa geçirilmesini talep ettik. Ancak rapor kısmında ne tutanakta bu husus var ne de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Şu an itibarıyla Anayasa'nın 159'uncu maddesine aykırı tutum ve davranışı sonrasında Genel Kurula intikal eden 15 ismin de sakatlandığını, 15 ismin de oylamasında özellikle eylemli İç Tüzük ihlalinden kaynaklı olarak eksiklik olduğu hususunu ifade ediyoruz. Bu nedenle, bu oylamanın Genel Kurulda yapılamayacağını, bunun için İç Tüzük 63 çerçevesinde bir usul tartışması açılmasını talep ediyoruz. Bu raporun Komisyona iade edilmesi gerekir çünkü zehirli bir ağacın meyvesi de zehirli olur. Komisyonun raporu sakattır, Genel Kurul bu sakat işleme, hükme esas teşkil edebilecek bir uygulama ve seçim yaptıramaz diyoruz. Bu nedenle, usul tartışması açılmasını talep ediyoruz efendim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

IV.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un tutumu hakkında

BAŞKAN - Ben oylamaya geçme konusunda tutumumu açıkça ifade ediyorum.

Usul tartışması bakımından 2 lehte, 2 aleyhte...

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Lehte...

YUSUF BEYAZIT (Tokat) - Lehte...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Lehte...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Aleyhte...

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Aleyhte...

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Aleyhte...

BAŞKAN - Cüneyt Yüksel lehte, Gökhan Günaydın aleyhte, Yusuf Beyazıt lehte...

Cüneyt Yüksel, ilk söz sizde.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hâkimler ve Savcılar Kurulu seçim süreciyle ilgili ortaya atılan Anayasa'ya aykırılık iddialarının hiçbirinin hukuki temele dayanmadığını vurgulamak isterim. Bu tür iddialar süreci kasıtlı olarak çarpıtarak kamuoyunu yanıltmayı ve seçim sürecine gölge düşürmeyi amaçlamaktadır. İfa ettiği görevleri nazara alındığında, HSK üyelerinin seçimi sadece teknik bir süreç değil, aynı zamanda hukuk devleti, yargı bağımsızlığı ve demokratik meşruiyet açısından da büyük önem taşıyan bir süreçtir.

2017 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle HSK'nin meşruiyetini güçlendirecek çağdaş modeller de irdelenerek yapısal bir değişikliğe gidilmiştir. Bu yapısal değişikliğin hiç şüphesiz en önemli boyutu Meclisimize HSK'ye üye seçme yetkisi verilmiş olmasıdır. Anayasa'nın 159'uncu ve 6087 sayılı Kanun'un 20'nci maddesinde "Komisyon her bir üyelik için üç adayı, üye tam sayısının üçte 2 çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılmaması hâlinde, ikinci oylamada üye tam sayısının beşte 3 çoğunluğu aranır. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde her bir üyelik için en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulüyle aday belirleme işlemi tamamlanır." hükmü yer almaktadır. Karma Komisyon çalışmaları Anayasa'nın 159'uncu maddesi, 6087 sayılı HSK Kanunu ve Meclis İçtüzüğü'nün ilgili maddeleri çerçevesinde geçmiş dönemdekilerine benzer şekilde yürütülmüştür.

Tek tek oylama zorunluluğu bulunduğu iddiası Anayasa'nın lafzından ziyade siyasi yoruma dayalıdır. Anayasa, adayların hangi yöntemle belirleneceğini, diğer bir ifadeyle tek oy ya da çoklu oy kullanılıp kullanılmayacağını düzenlememiştir. Karma Komisyon, görevi sona erecek 5 üyeliğin her biri için üçer aday olmak üzere toplam 15 adayı belirlemek suretiyle Genel Kurulun takdirine sunmuştur. İç Tüzük'ümüzde doğrudan HSK seçimlerine ilişkin ayrıntılı bir hüküm bulunmamakta ancak karma komisyonların çalışmasına ilişkin genel hükümler kıyasen uygulanmaktadır. Karma Komisyonun görevi Anayasa uyarınca Genel Kurula sunulacak adayları belirlemektir. Aday belirleme sürecindeki oylama yöntemlerini belirleme yetkisi Karma Komisyonun uhdesindedir. "Blok liste" veya "üçüncü tur uygulamaları" gibi kavramlarla yöneltilen eleştiriler yerleşik teamülleri ve uygulamaları göz ardı eden, süreci itibarsızlaştırma amacı taşıyan, siyasi sorumluluktan kaçma çabalarıdır. Anayasa ve kanun koyucu, HSK seçimlerinde geniş uzlaşığı teşvik ederken hiçbir partinin vetosu ya da keyfî talepleriyle süreci rehin almasına da imkân tanımamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yüksel, devam edin.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) - Bizler, bu kapsamda, demokratik uzlaşığı anlayışıyla hareket ettik ve hukuki çerçeveye sadakat gösterdik ancak Komisyon toplantısı esnasında bazı siyasi grupların siyasi mağduriyet üretmek amacıyla süreci terk ettiğini gördük.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı siyasi manipülasyonlarla değil, hukuka ve demokratik ilkelere bağlılıkla sağlanır. Karma Komisyonumuz görevini hukuka ve Anayasa'ya uygun biçimde yerine getirmiştir.

Başkanlığın tutumunu desteklediğimizi tekrar ifade ediyor, bugün gerçekleştirilecek seçimlerde tüm adaylara başarılar diliyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aleyhte olmak üzere, Sayın İdris Şahin, buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

86 milyon vatandaşımız bizleri izliyor.

Değerli hocam burada Anayasa'nın 159'uncu maddesini okudu. Anayasa 159, 2017 referandumuyla değişmiş bir madde.

Özellikle iktidar gruplarına seslenmek istiyorum, okuyorsunuz burada: "Birinci tur, 2/3 çoğunluk; ikinci tur, 3/5 çoğunluk."

Devamında ne diyor? "Yeterli sayı oluşmadığı takdirde en yüksek oyu alan 2 aday arasından kura çekilir." diyor. Sayın Başkanım, 2 aday arasından kura çektiniz mi? Hayır. Ne yaptınız? Siz tekrar sandık getirdiniz, bir daha oylama yaptınız. 86 milyon ve AK PARTİ iktidar sıralarına sesleniyorum: 159'uncu maddede bu hüküm nerede var! Allah için gösterin bakalım! Hadi gösterin burada, bu hüküm var mı! Size, değiştirdiğiniz Anayasa maddesine sadakatle davranmayı tavsiye ediyorum çünkü bu Anayasa hepimizi başlıyor, 86 milyonu başlıyor. Yargı bağımsız mı? Tabii ki bağımsız olmalı. Yargı tarafsız mı? Tabii ki tarafsız olmalı. Gücünüz var, dilediğiniz gibi burada bu seçimi de yaptırabilirsiniz ama zehirli bir ağacın meyvesinin mutlaka zehirli olacağını unutmayınız. İşte, aranızda anayasa hukukçuları var, bu kitabı yazanlar var. Yazdığınız kitaba uygun hareket etmiyorsunuz.

Sayın Başkanım, bu komisyon raporu Karma Komisyona derhâl tekrar iade edilmek zorundadır, tekrar bu seçimler yapılmalıdır. İlk 2 turda seçilen arkadaşlarımıza söyleyecek bir şeyimiz yok çünkü onlar Anayasa'nın aradığı 3/5 çoğunluğu elbette hak ederek kazandılar ama orada ısrarla Sayın Başkanın yanına kadar giderek "Hadi Cumhuriyet Halk Partisinin tekliflerini kabul etmediniz, hiç olmazsa kendi uygulamak istediğiniz usule uygun hareket edin. Tekrar sandık koyup seçim yapamazsınız. Burada kura usulüne göre seçim yapacaksınız. Mustafa Yapıcı Bey ile Lütfi Aksoy Bey'i kuraya sokmak durumundasınız." dedik ama bizi dinleyen olmadı. Şimdi, burada, 86 milyona seslenmekle yükümlüyüz, diyoruz ki: İktidar mensupları kendi değiştirdikleri Anayasa maddesine uygun hareket etmiyor. Sayın Başkanım, siz bu yanlışlığa asla ve asla Genel Kurulda seçimlerin devamı yönünde tutum belirleyerek ortak olmayın çünkü büyük bir yanlışlık içerisinde oluruz. Buraya seçeceğimiz isimlerin hiçbirinin üzerinde toplu iğne başı kadar leke olmaması gerekir, hak ederek kazanmaları gerekir. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Hak ederek HSK üyesi olanların hepsinin vereceği karar başımızın tacı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Ama Karma Komisyon açıkça bir yanlışın içerisinde olmuştur. Sayın hocam ne güzel söylüyor: "Geniş mutabakat." Evet, geniş mutabakat ararken hileli yollara girin demiyor, kapalı kapılar ardında pazarlık yapın da HSK üyesi belirleyin demiyor, geniş mutabakatı hem komisyonda hem de Genel Kurulda milletin vicdanına uygun olan isimleri seçerek siz yargı teşkilatımızın karar verici organını belirleyin diyor. O yüzden, önce kendi vicdanınıza hesap vereceksiniz, sonra 86 milyona hesap vereceksiniz; kendi vicdanınıza ve 86 milyona hesap vermekten kaçabilirsiniz ama gün gelecek, Allah'ın huzurunda hesap vermekten kaçamayacaksınız diyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

O yüzden, Sayın Başkan, tutumunuzu lütfen gözden geçirin ve bu haksız uygulamayı, bu komisyon raporunu derhâl Karma Komisyona iade edin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi, lehte olmak üzere, Yusuf Beyazıt.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YUSUF BEYAZIT (Tokat) - Muhterem Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Anayasa'nın 159'uncu maddesi gereğince Hâkimler ve Savcılar Kurulunda boşalan 5 üyeliğe 15 adayın seçimi için 101 aday adayının evrakları incelenmiş, 6 Mayıs 2025 Salı günü Komisyonumuz tekrar toplanarak gereken seçim çalışmalarına başlamıştır. Anayasa'mızın 159'uncu maddesi hükmüne göre... Ben sizin özellikle söylediğiniz maddeden okuyarak söylüyorum.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Tabii ki. Devamını da okuyun.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Komisyon her bir üyelik için -dikkat edin, her bir üyelik için- 3 adayı üye tam sayısının üçte 2 çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılmaması hâlinde ikinci oylamada üye tam sayısının beşte 3 çoğunluğu aranır. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde her bir üyelik için, her bir üyelik için en çok oy alan 2 aday arasından ad çekme usulüyle aday belirleme işlemi tamamlanır.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Peki, siz ne yaptınız Başkan? Siz ne yaptınız?

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ad çektiniz mi?

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Dinleyin, dinleyin, sadece dinleyin, geliyor, geliyor.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ad çektiniz mi siz? Söyleyin bakalım onu.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Cümlelerin tamamını okuyun.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Karma Komisyonda Anayasa'nın 159'uncu ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nun 20'nci maddelerinin öngördüğü usul ve Komisyonun yerleşik uygulamaları çerçevesinde Hâkimler ve Savcılar Kuruluna Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından...

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Anayasa'ya aykırı yasa da olmaz yerleşik uygulama da olmaz Yusuf Bey, siz Anayasa Komisyonu Başkanısınız.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - ...üye seçimine yönelik olarak Genel Kurula gönderilecek her aday için Anayasa'nın lafzi ve gaf yorumu çerçevesinde oy pusulalarında en fazla 3 aday işaretleneceği belirlenmiştir. Anayasa Komisyonunun daha önceki belirlediği tüm Komisyon toplantılarında da aynı yöntem yapılmıştır.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Kesinlikle bu, ilk defa uyguladığınız bir yöntem. İlk defa uyguladığınız bir yöntem. Millete yanlış söylüyorsunuz.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Özellikle bunun altını çizmek istiyorum: Yargıtay üyeleri arasından seçilecek...

Şimdi, seçimde olan olayı değerlendiriyorum: 1'inci üyelik için yapılan birinci oylamada aday adaylarından hiçbiri Anayasa'nın öngördüğü üye tam sayısının 2/3 oy çoğunluğuna ulaşamamış, bu nedenle üye tam sayısının 3/5 oy çoğunluğu arandığı ikinci oylamaya geçilmiştir. İkinci oylamada aday adaylarından 2'si 3/5 çoğunluğa ulaşarak Yargıtay üyeleri arasından seçilerek 1'inci üyelik için belirlenen 2 aday hâline gelmiştir. Bu aşamada, 1'inci üyelik için 3 adayın 2'si artık belirlenmiş olduğundan...

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Kura çekeceksin ondan sonrasında.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - ...Yargıtay üyeleri arasından 1'inci üyelik için Genel Kurula seçilecek 3'üncü adayı belirlemek üzere oylama işlemine geçilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Ya, Başkan, bak, Anayasa diyor ki kura çekeceksin, kura.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ne oylaması, ad çekme, ad? Ad çekmeyi nasıl izah edeceksin, söyle bakalım bana. Niye yazdınız o zaman ad çekmeyi?

BAŞKAN - Devam edin Sayın Beyazıt.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Bu oylamada üye tam sayısının sırayla 2/3 ve 3/5'inin oyu aranmış, yeterli çoğunluğun sağlanamaması üzerine Anayasa gereğince en çok oyu alan 2 üye arasında kura çekilerek gereken yapılmıştır.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ayıp ya!

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Yargıtay üyeleri arasından seçilen 2'nci ve 3'üncü üyeler ile Danıştay üyeleri arasından seçilen 1 üye ve avukatlar arasından seçilen 1 üye 3/5 çoğunlukla seçilerek üyelikleri tamamlanmıştır.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Yorumlayın, yorumlayın, kendinize göre yorumlayın bunları.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Bu konuda Anayasa'nın, yine bizim kanunumuzun tersinde herhangi bir muhal işlem yapılmamıştır, seçimler hem teamüle uygun olarak hem kanuna uygun olarak hem de Anayasa'ya uygun olarak yapılmıştır.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Anayasa Mahkemesinden döner Başkanım bu, merak etme sen!

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Anayasa Mahkemesinden dönse de tanıımıyorsunuz zaten, Anayasa Mahkemesini de tanıımıyorsunuz; siz sadece çoğunluğunuzu tanıyorsunuz, oy çokluğunuzu tanıyorsunuz.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Siz, bu konudaki itirazınızı, usul tartışmasına orada da CHP'nin açmasıyla siz de katılın, sizi de değerlendirelim ve oy çokluğuyla yapalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Şimdi, burada...

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Komisyon Raporu'na bile yazmamışsınız itirazlarımızı! Demedik mi eylemli İç Tüzük ihlalinde bulunuyorsunuz diye!

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Tutanaklara bakarsanız, sizin yaptığınız konuşmaların tamamı, hepsi kelime kelime geçmiştir.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Başkan, bakın, şu raporda var mı?

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Burada özellikle altını çizerek söylüyorum: Bakın, tutanaklarda, sizin itirazlarınızın hepsi orada mevcuttur ve oradakiler harfiyen geçmiştir. Komisyonun yaptığı... Niye korkuyorsunuz? Niye çekiniyorsunuz?

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Siz niye çekiniyorsunuz ad çekmekten? Zaten siz belirlediniz bu üyeleri!

YUSUF BEYAZIT (Devamla) - Karma Komisyon çoğunlukla karar almış ve 3/5'le üyelerini seçmiştir; 3 adayla ilgili, yine Danıştaydan seçilen, avukatlardan seçilen birer adayla ilgili 15 üyeyi çoğunlukla seçerek önünüze getirmiştir. Hodri meydan, bugün Genel Kurulun seçimi var; buyurun, orada oylarınızı kullanın, ona göre değerlendirin diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aleyhte olmak üzere, Gökhan Günaydın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bu Hâkimler ve Savcılar Kurulu ne yapıyormuş, bir bakalım. Hâkim ve savcıların mesleğe kabulü, ataması, nakledilmesi, onlara geçici yetki verilmesi, her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma, Yargıtaya ve Danıştaya üye seçme. Yani, eğer siz bu memlekette bağımsız bir yargı istiyorsanız HSK'yi adaletle kurmak zorundasınız. Başka bir deyişle, HSK'ye yaklaşma biçiminiz memlekette adalet konusundaki muradınızı da ortaya koyar.

2017'de bir Anayasa değişikliği yaptınız, 2017'den bu yana bu memleketin iktisadi, siyasi, sosyal, politik hiçbir değeri olumlu gitmiyor, iyiye gitmiyor. Ne yaptınız, biliyor musunuz? 13 kişiden oluşturdunuz HSK'yi, bunun 4'ünü partili Cumhurbaşkanı atadı, 1 de Adalet Bakanını koydunuz mu; 5, 1 de müsteşarını koydunuz mu; 6, geriye kalan 7 kişiyi de Meclis seçsin. Peki, nasıl seçsin? İktidar çoğunluğu, iktidar bloku seçsin, dışarıya bir adam kalsın, böylece biz hâkimler ve savcılar üzerinden siyaseti dizayn edelim, yargıyı araçsallaştıralım; geldiğiniz tablo budur.

Bakın, bir hâkimin cübbesinde 3 şey olmamalıdır; cebi olmamalıdır, düğmesi olmamalıdır, rozeti olmamalıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Siz, 23 bin hâkim, savcıya 3'ünü de maalesef taktınız. Ha, diyeceksiniz ki şimdi, memleketin hâkim, savcılarına hakaret ediyorsun. Danıştay, Yargıtay Başkanlarınız, hâkimler yargı yılı açılışlarında "Cüzdanlarımız ile vicdanlarımız arasına sıkıştık." diye konuşmalar yaptılar.

Şimdi, Venedik Komisyonu ne diyor, biliyor musunuz? Bırakın Cumhuriyet Halk Partisinin ne dediğini, biz muhalefet partisiyiz, belki de subjektif davranıyoruz. Venedik Komisyonu diyor ki: "Teklif edilen HSK oluşumunun -yani bu 13'ün- üyelerinin neredeyse yarısı Cumhurbaşkanı tarafından atanacaktır. Bu veçheden Cumhurbaşkanı artık nötr bir güç olmayacağından parti politikasıyla iştigal edeceğinin tekrar altının çizilmesi gerekmektedir. Cumhurbaşkanı HSK üyeleri seçimini siyasi açıdan tarafsız olmasına gerek duymadan yapacaktır. Geriye kalan 7 üye ise Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecektir. Eğer Cumhurbaşkanının partisinden Mecliste beşte 3 çoğunluğu olursa HSK'deki tüm pozisyonları doldurabilecektir."

Arkadaşlar, siz beşte 3 çoğunluğa bile gerek kalmadan bu işleri öyle iyi öğrendiniz ki hepsini, 15'de 14'ünü halledebildiniz. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Peki, ne diyor Anayasa? Üçte 2 çoğunluk önce, sonra beşte 3 çoğunluk önce, sonra ad çekme önce.

Söyleyin, burada konuşma yaptınız, gittiniz "Sonsuza kadar tekrar seçim yapın." kim dedi size? Nerede yazıyor, 159'un neresinde yazıyor? (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Kendi icat ettiğiniz yöntemlerle Anayasa'yı ihlal ediyorsunuz.

Ben söyleyeyim: Bu, bizim Anayasa Mahkemesine yarın saat 11.00'de sunacağımız dilekçedir. Eylemli İç Tüzük ihlalini yarın sizin üyelerini seçtiğiniz Anayasa Mahkemesine götüreceğiz. Bu memlekette demokrasi, hukuk varsa Anayasa Mahkemesi bunu iptal edecek.

Şimdi dönüyorum, Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna sesleniyorum: Biz bugüne kadar bu memlekette demokrasiden, hukuktan ve adaletten yana olduk. Bu kadar açık hukuksuzluğa tanık olmuyoruz, sizi bunlarla baş başa bırakıyoruz. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

(CHP milletvekillerinin Genel Kurul Salonu'nu terk etmesi)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, tutumumda bir değişiklik yoktur.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Zaten olursa şaşarız Başkan!

BAŞKAN - Alınan karar gereği şimdi gündemin "Seçim" kısmına geçeceğiz ancak on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.05

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.25

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum. Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

X.- SEÇİMLER

A) Hakimler Ve Savcılar Kurulu Üyeliklerine Seçim

1.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 159'uncu Maddesi ile 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nun 18 ila 20'nci Maddeleri Uyarınca Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyeliği Aday Seçimlerine Dair Raporu (5/5) (S. Sayısı: 209)³

BAŞKAN - Şimdi, "Seçim" kısmında yer alan ve Anayasa'nın 159'uncu maddesinin Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nun 18 ila 20'nci maddelerine göre, Hâkimler ve Savcılar Kurulunda boşalacak olan 5 üyelik için yapılacak seçime başlıyoruz.

Genel Kurulda her bir üyelik için aday gösterilen üçer Yargıtay üyesi arasından 3 üye, aday gösterilen 3 Danıştay üyesi arasından 1 üye, yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından aday gösterilen 3 adaydan 1 üye olmak üzere toplam 5 üye seçimi yapılacaktır.

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonca belirlenen aday listelerini okutuyorum:

Yargıtay Üyeleri Arasından Seçilecek 1'inci Üyelik İçin Aday Listesi:

- 1) Ömer Faruk Aydın
- 2) Fuzuli Aydoğdu
- 3) Mustafa Yapıcı

Yargıtay Üyeleri Arasından Seçilecek 2'nci Üyelik İçin Aday Listesi:

- 1) İbrahim Temir
- 2) Hakan Türkön
- 3) Hakan Yüksel

Yargıtay Üyeleri Arasından Seçilecek 3'üncü Üyelik İçin Aday Listesi:

- 1) Seyfi Han
- 2) Şerafettin Saka
- 3) Ergün Şahin

Danıştay Üyeleri Arasından Seçilecek Üyelik İçin Aday Listesi:

- 1) Kemal Açıkgöz
- 2) Cengiz Aydemir
- 3) Aysel Demirel

Öğretim Üyeleri ve Avukatlar Arasından Seçilecek Üyelik İçin Aday Listesi:

- 1) Hasan Oğuz Altınkaynak
- 2) Figen Şaştım

³ 209 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

3) Alişan Tiryaki

BAŞKAN - Karma Komisyonca her bir üyelik için ayrı ayrı belirlenen adayların adlarını gösteren birleşik oy pusulası, adayların soyadlarının alfabe sırasına göre düzenlenmesi suretiyle Başkanlıkça bastırılmıştır.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyesi seçilebilmek için ilk oylamada üye tam sayısının üçte 2 çoğunluğu yani 400 oy aranacaktır. İlk oylamada seçimin sonuçlandırılmaması hâlinde ikinci oylamada üye tam sayısının beşte 3 çoğunluğunun yani 360 milletvekilinin oyunu alan adaylar seçilmiş olacaktır. İkinci oylamada beşte 3 çoğunluğun sağlanamaması hâlinde bu oylamada en çok oy alan iki aday arasından ad çekme usulüyle üye seçimi tamamlanacaktır.

Şimdi, oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon sıralarından birinci sıradaki Kâtip Üye Adana'dan başlayarak İstanbul'a kadar -İstanbul dâhil- ikinci sırada yer alan Kâtip Üye ise İzmir'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekilinin adını defterden işaretleyecektir. Adı işaretlenen milletvekiline mühürlü oy pusulası ve zarf verilecektir. Oyunu kullanan milletvekili oy pusulasını içeren zarfı Başkanlık Divanı kürsüsünün önüne konulmuş olan oy kupasına atacaktır. Oy pusulasında her bir üyelik için belirlenen aday listelerinden birer adayın isimlerinin karşısına yani kare içerisine çarpı işaretiyle işaret konulacaktır. Her bir üyelik için belirlenen aday listelerinde birden fazla adayın işaretlediği oy pusulalarında ilgili kısım geçersiz sayılacaktır. Oy pusulasında her bir kısım kendi içinde ayrı ayrı değerlendirilecektir. Bu hususlar oy pusulasında da dipnot olarak belirtilmektedir. Oy pusulasında oyun kime ait olduğunu belirleyecek herhangi bir işaret, imza veya karalama durumunda oy geçersiz sayılacaktır.

Sayın milletvekilleri, oylamanın sayımı ve dökümü için ad çekme suretiyle 5 kişilik bir tasnif komisyonu tespit edilecektir. Tasnif komisyonu üyeleri oylama işlemi bittikten sonra

Komisyon sıralarında yerlerini alacaklardır.

Şimdi ad çekme işlemi gerçekleştiriyorum:

Hikmet Başak, Şanlıurfa? Yok.

Müzeyyen Şevkin, Adana? Yok.

Ahmet Zenbilci, Adana? Yok.

Halil Öztürk, Kırıkkale? Yok.

İbrahim Ethem Taş, Antalya? Burada.

Ayhan Salman, Bursa? Yok.

Emre Çalışkan, Nevşehir? Burada.

Ayşe Sibel Ersoy, Adana? Burada.

Hasan Çilez, Amasya? Yok.

Fahri Özkan, Kırklareli? Yok.

Kaan Koç, Ardahan? Yok.

Osman Sağlam, Karaman? Burada.

Cengiz Aydoğdu, Aksaray? Yok.

Abdürrahim Dusak, Şanlıurfa? Yok.

Aysu Bankoğlu, Bartın? Yok.

Oğuz Üçüncü, İstanbul? Burada.

Değerli arkadaşlar, 5 kişilik Tasnif Komisyonumuz oluşmuştur.

Sayın Kâtip Üyelerin yerlerini almalarını rica ediyorum.

Birinci oylamada kullanılacak mühürlü oy pusulaları ve zarflar Sayın Kâtip Üyelere teslim edilsin.

Evet, şimdi oylama işlemine Adana ilinden başlıyoruz, hayırlı olsun.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, oyunu kullanmayan sayın üyemiz var mı? Yok.

Değerli arkadaşlar, oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kupaları kaldırılınsın.

Tasnif Komisyonu üyeleri lütfen yerlerini alsınlar.

Tasnif Komisyonu üyelerinin adlarını tekrar okuyorum: Emre Çalışkan, Nevşehir; Ayşe Sibel Ersoy, Adana; İbrahim Ethem Taş, Antalya; Osman Sağlam, Karaman; Oğuz Üçüncü, İstanbul.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Tasnif Komisyonumuzun tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Hâkimler ve Savcılar Kurulunda boşalacak olan 5 üyelik için yapılan seçimin birinci oylamasına 344 üye katılmış, kullanılan oyların dağılımı seçilecek üyeliklere ait aday listeleriyle birlikte aşağıda gösterilmiştir.

Saygıyla arz olunur.

Emre Çalışkan
Nevşehir
Osman Sağlam
Karaman

Tasnif Komisyonu
Ayşe Sibel Ersoy
Adana

İbrahim Ethem Taş
Antalya
Oğuz Üçüncü
İstanbul

Yargıtay Üyeleri Arasından Seçilecek 1'inci Üyelik İçin Aday Listesi:

Ömer Faruk Aydın : 41 oy

Fuzuli Aydoğdu : 270 oy

Mustafa Yapıcı : 9 oy

Yargıtay Üyeleri Arasından Seçilecek 2'nci Üyelik İçin Aday Listesi:

İbrahim Temir : 25 oy
Hakan Türkön : 17 oy
Hakan Yüksel : 283 oy

Yargıtay Üyeleri Arasından Seçilecek 3'üncü Üyelik İçin Aday Listesi:

Seyfi Han : 284 oy
Şerafettin Saka : 15 oy
Ergün Şahin : 14 oy

Danıştay Üyeleri Arasından Seçilecek Üyelik İçin Aday Listesi:

Kemal Açıkgöz : 5 oy
Cengiz Aydemir : 29 oy
Aysel Demirel : 284 oy

Öğretim Üyeleri/Avukatlar Arasından Seçilecek Üyelik İçin Aday Listesi:

Hasan Oğuz Altinkaynak : 12 oy
Figen Şaştım : 11 oy
Alişan Tiryaki : 293 oy

Boş : 2 oy
Geçersiz : 20 oy
Toplam : 344 oy

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bu sonuca göre Anayasa'da öngörülen üçte 2 oy çoğunluğu hiçbir üyelik için bulunamamıştır.

Şimdi seçimlere on dakika ara veriyoruz, birleşime ondan sonra devam edeceğiz.

Kapanma Saati:22.41

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.01

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

Şimdi, ikinci oylamaya başlıyoruz. Bu oylamada üye tam sayısının beşte 3 çoğunluğunu yani 360 milletvekilinin oyunu alan adaylar seçilmiş olacaktır.

Sayın milletvekilleri, oylamanın sayım ve dökümü için ad çekme suretiyle 5 kişilik bir tasnif komisyonu tespit edeceğiz.

Ramazan Kaşlı, Aksaray? Yok.

Yılmaz Büyükdin, Trabzon? Burada.

Harun Mertoğlu, Rize? Burada.

Cevahir Asuman Yazmacı, Şanlıurfa? Burada.

Hasan Ekici, Konya? Yok.

Mehmet Şahin, Kahramanmaraş? Burada.

Mustafa Cihan Paçacı, İstanbul? Yok.

Kayhan Türkmenoğlu, Van? Yok.

Abdulkadir Özel, Hatay? Yok.

Hüseyin Altınsoy, Aksaray? Yok.

Ertuğrul Kocacık, Sakarya? Yok.

Meryem Göka, Konya? Yok.

Ersan Aksu, Samsun? Yok.

Mustafa Yeneroğlu, İstanbul? Yok.

Nurettin Alan, İstanbul? Burada.

Sayın milletvekilleri, Tasnif Komisyonuna seçilen üyeler oylama işlemi bittikten sonra komisyon sıralarındaki yerlerini alacaklardır.

Oylamada dikkat edilecek hususlar birinci tur oylama öncesinde belirtilmişti.

Sayın Kâtip Üyelerin yerlerini almalarını rica ediyorum.

İkinci tur oylamada kullanılacak mühürlü oy pusulaları ve zarflar Sayın Kâtip Üyelere teslim edilecektir.

Oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, oyunu kullanmayan sayın üyemiz var mı? Yok.

Değerli arkadaşlar, oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kupaları kaldırılınsın.

Tasnif Komisyonu üyeleri lütfen yerlerini alsınlar.

Tasnif Komisyonu üyelerinin adlarını tekrar okuyorum: Harun Mertoğlu, Cevahir Asuman Yazmacı, Yılmaz Büyükkaydın, Mehmet Şahin, Nurettin Alan.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Tasnif Komisyonunun tutanağı gelmiştir, şimdi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Hâkimler ve Savcılar Kurulunda boşalacak olan 5 üyelik için yapılan seçimin ikinci oylamasına 363 üye katılmış, kullanılan oyların dağılımı seçilecek üyeliklere ait aday listeleriyle birlikte aşağıda gösterilmiştir.

Saygıyla arz olunur.

Tasnif Komisyonu

Harun Mertoğlu

Rize

Mehmet Şahin

Kahramanmaraş

Cevahir Asuman Yazmacı

Şanlıurfa

Yılmaz Büyükkaydın

Trabzon

Nurettin Alan

İstanbul

Yargıtay Üyeleri Arasından Seçilecek 1'inci Üyelik İçin Aday Listesi:

Ömer Faruk Aydın : 78 oy

Fuzuli Aydoğdu : 204 oy

Mustafa Yapıcı : 75 oy

Yargıtay Üyeleri Arasından Seçilecek 2'nci Üyelik İçin Aday Listesi:

İbrahim Temir : 133 oy

Hakan Türkön : 25 oy

Hakan Yüksel : 203 oy

Yargıtay Üyeleri Arasından Seçilecek 3'üncü Üyelik İçin Aday Listesi:

Seyfi Han : 218 oy

Şerafettin Saka : 42 oy

Ergün Şahin : 102 oy

Danıştay Üyeleri Arasından Seçilecek Üyelik İçin Aday Listesi:

Kemal Açıkgöz : 69 oy

Cengiz Aydemir : 74 oy

Aysel Demirel : 219 oy

Öğretim Üyeleri/Avukatlar Arasından Seçilecek Üyelik İçin Aday Listesi:

Hasan Oğuz Altinkaynak : 136 oy

Figen Şaştım : 7 oy

Alişan Tiryaki : 217 oy

Toplam : 363 oy

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bu sonuca göre Anayasa'da öngörülen beşte 3 oy çoğunluğu hiçbir üyelik için sağlanamamıştır.

Şimdi, el gündeminin hazırlanması için on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.13

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.27

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi, ikinci oylamada en çok oyu alan adaylar arasından ad çekme usulüyle Hâkimler ve Savcılar Kuruluna üye seçimi tamamlanacaktır.

AHMET ÖZYÜREK (Sivas) - Başkanım, o arkadaşlar orada ne duruyor?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ben meraktan bakıyorum.

CELAL ADAN (İstanbul) - Meclis Başkanına güvenin ya!

BAŞKAN - Arkadaşlar, güvenmiyorsanız ben ineyim buradan, kurayı çekecek olan gelsin. Ben sadece kalbiniz tatmin olsun diye söylüyorum, hakikaten zor bir iş. 2 arkadaş Mecliste milletvekillerimizin oylarıyla en üst noktaya gelmiş.

Şimdi, bunların arasından 1 ve 2 numaralı pulları içine koyuyorum, bunlardan bir tanesini çekeceğiz.

Evet, isimler, seçilecek 1 üyelik için Yargıtay üyeleri arasından en çok oyu alan üyeler:

1 numara: Fuzuli Aydoğdu.

2 numara: Ömer Faruk Aydın.

1 numara: Fuzuli Aydoğdu. Seçilen aday bu kuraya göre Fuzuli Aydoğdu, 1 numaralı pul.

Yargıtay üyeleri arasından seçilecek 2'nci üyelik için en çok oyu alan adaylar:

Hakan Yüksel: 1 numaralı pul.

İbrahim Temir: 2 numaralı pul.

1 numara: Hakan Yüksel.

2 pulu da çıkarıyorum.

Tekraren söylüyorum, isteyen arkadaş gelip benim yerime bu pul çekimini yapabilir.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sorun yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Seçilen aday Hakan Yüksel.

Yargıtay üyeleri arasından seçilecek 3'üncü üyelik için en çok oyu alan adaylar:

Seyfi Han: 1 numaralı pul.

Ergün Şahin: 2 numaralı pul.

1 numara: Seyfi Han. Seçilen aday 1 numaralı pul Seyfi Han.

Değerli arkadaşlar, Danıştay üyeleri arasından seçilecek üyeler için en çok oyu alan adaylar için 1 ve 2 numaralı pullar burada. Yanımda zaten Kâtiplerimiz var. Arkadaşlar, burada 1'inci aday Aysel Demirel, 2'nci aday Cengiz Aydemir.

2 numara: Cengiz Aydemir. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Danıştay üyeleri arasından seçilen aday Cengiz Aydemir.

1 ve 2 numaralı pulları tekrar dışarıya alıyorum.

Öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilecek üyelik için en çok oyu alan adaylar: Alişan Tiryaki, 1 numaralı pul; Hasan Oğuz Altınkaynak, 2 numaralı pul.

1 numara: Alişan Tiryaki. Ad çekme işlemiyle yapılan oylamalar sonucunda buradan da öğretim üyeleri ve avukatlar arasından seçilen üyelik için en çok oyu alan Alişan Tiryaki seçilmiştir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, böylelikle Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyelikleri için ad çekme işlemiyle seçimler tamamlanmıştır. Buna göre, Yargıtay üyeleri arasından 1'inci üyelik için Fuzuli Aydoğdu, Yargıtay üyeleri arasından 2'nci üyelik için Hakan Yüksel, Yargıtay üyeleri arasından 3'üncü üyelik için Seyfi Han, Danıştay üyeleri arasından Cengiz Aydemir, öğretim üyeleri ve avukatlar arasından da Alişan Tiryaki seçilmişlerdir. Seçilen bu üyelere Türkiye Büyük Millet Meclisi adına hayırlı uğurlu olsun dileklerimizi ifade ediyorum. Böylece, Hâkimler ve Savcılar üyesi olarak seçilen arkadaşlarımız görevlerine başlayacaklar.

Değerli arkadaşlar, gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince Radyo ve Televizyon Üst Kurulunda boşalacak olan 3 üyelik için seçim yapmak ve kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 21 Mayıs 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.32